

๕๐๐๗

**ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปที่มีต่อความสามารถ
ด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี
จังหวัดอุบลราชธานี**

นางเพ็ญวิไล ผาสุขมุล

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2552

**The Effects of Story Telling Along with Drawing Activities on Position
and Direction Telling Abilities of Preschool Children at Anuban
Ubon Ratchathani School in Ubon Ratchathani Province**

Mrs. Penwilai Phasukmoon

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

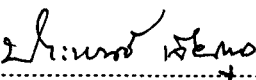
Sukhothai Thammathirat Open University

2009

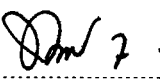
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปที่มีต่อ
ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย
โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
ชื่อและนามสกุล นางเพ็ญวิไล ผาสุขมุล
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ประภาพรรณ เอี่ยมสุภามิต

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประภาพรรณ เอี่ยมสุภามิต)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประพนธ์ เจียรกุล)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
วันที่ 23 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2553

ชื่อการศึกษา คั่นคว่ำอิสระ ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปที่มีต่อ

ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย

โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้ศึกษา นางเพ็ญวิไล ผาสุขมุล **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ประภาพรณ เอี่ยมสุภายิต **ปีการศึกษา** 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย และเปรียบเทียบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป

กลุ่มตัวอย่างคือเด็กปฐมวัยกำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 38 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปและแบบวัดความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปมีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ในการบอกตำแหน่งและทิศทางในระดับดี คือ ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ร้อยละ 34.21 และในระดับพอใช้ คือ ปฏิบัติได้เป็นบางครั้งร้อยละ 65.79 และความสามารถด้านมิติสัมพันธ์จากการทดสอบแบบปฏิบัติจริงของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ การเล่านิทาน ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ เด็กปฐมวัย

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิต อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาเอกปฐมวัยศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช รองศาสตราจารย์ ดร. ประพนธ์ เจียรกุล ผู้ทรงคุณวุฒิ สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆมาโดยตลอด ทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณนางศันสนีย์ บุญเฉลียว รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาล อุบลราชธานี อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี นางสาวเรไร ชนะการ อดีตศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 และ นางกอบกมล ทบบัณฑิต ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคุณครูโรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานีและเด็กทุกคนที่ได้ให้การสนับสนุนและเป็นกลุ่มตัวอย่าง ขอขอบคุณ คุณศศิมา ผาสุขมุล ที่ช่วยตรวจสอบความถูกต้อง เกี่ยวกับการพิมพ์

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนนักศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิจัยครั้งนี้ทุกท่าน ที่ได้กรุณาสนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

เพ็ญวิไล ผาสุขมุล

กรกฎาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ข
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านมิติสัมพันธ์	5
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน	14
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	23
แบบแผนการทดลอง	23
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
วิธีดำเนินการทดลอง	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล	24
การวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลองกับเกณฑ์ โดยคิดเป็นร้อยละ	28
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็ก ปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	33
สรุปการวิจัย.....	33
อภิปรายผล.....	34
ข้อเสนอแนะ.....	35
บรรณานุกรม.....	37
ภาคผนวก.....	42
ก กำหนดการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป.....	43
ข แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป.....	45
ค ตัวอย่างแบบวัด (ปฏิบัติจริง).....	125
ง แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ.....	128
จ ภาพประกอบการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป.....	135
ประวัติผู้ศึกษา.....	150

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยก่อน และหลังการทดลองกับเกณฑ์โดยคิดเป็นร้อยละ.....	29
ตารางที่ 4.2 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในด้านมิติสัมพันธ์ ของเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคลก่อนและหลังการทดลอง.....	30
ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทดลองการจัดกิจกรรมการเล่นิทานแบบวาดไปเล่าไป.....	31

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 5 ปี การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยนี้จะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่น ๆ กล่าวคือ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมพัฒนาการของเด็กด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาให้ควบคู่กันไป โดยเด็กเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เด็กได้มีส่วนสัมผัสกับเหตุการณ์และได้ลงมือกระทำ การเรียนรู้ของเด็กนั้นสมองมีส่วนสำคัญอย่างมากในการพัฒนาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และการเรียนรู้ของเด็กในวัยนี้จะส่งผลต่อการพัฒนามนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่กล่าวไว้ว่า เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี (เด็กปฐมวัย) เป็นช่วงอายุที่มีอัตราของการพัฒนาการสูงและเป็นช่วงเวลาสำคัญและจำเป็นที่สุดในการพัฒนาสมองจากหลักวิชาและการวิจัยได้แสดงว่าปัจจัยแวดล้อมและการเลี้ยงดูที่เหมาะสม สามารถเปลี่ยนโครงสร้างและประสิทธิภาพการทำงานของสมองมนุษย์ ช่วงเวลาที่สำคัญและจำเป็นที่สุดในการพัฒนาสมองก็คือ ในช่วง 5 ปีแรกของชีวิต นักจิตวิทยาส่วนใหญ่เชื่อว่าพัฒนาการของเด็กจะเริ่มต้นตั้งแต่ปฏิสนธิในครรภ์ของมารดา การเจริญเติบโตของเด็กในช่วงนี้ โดยเฉพาะสมองจะเป็นไปอย่างรวดเร็ว จากทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget, 1962 อ้างถึงใน ประพิมพ์พัชร์ พลพงษ์ 2550 : 1) เชื่อว่าพัฒนาการทางสติปัญญาจะเจริญสูงสุดในวัย 2-6 ปี การใช้สมองที่ถูกต้องสม่ำเสมอจะทำให้เกิดความคิด ความจำที่อวกงาม เด็กอายุ 6 ขวบแรก เป็นวัยที่สมองมีความเจริญอวกงามสูงสุดกว่าร้อยละ 80 ของวัยผู้ใหญ่ ประสบการณ์การเรียนรู้ในช่วงปฐมวัยนี้จึงมีความหมายสำหรับเด็กมาก ซึ่งเด็กควรได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับสมอง โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardner, 1993) เชื่อว่า สมองของมนุษย์ได้แบ่งเป็นส่วน ๆ แต่ละส่วนได้กำหนดความสามารถที่ค้นหาและแก้ปัญหาที่เรียกว่า “ปัญญา” ซึ่งถือว่าการกำเนิดมาจากสมองเฉพาะส่วนที่แตกต่างกัน ปัญญาทั้ง 9 ด้าน ได้แก่ ปัญญาด้านภาษา ปัญญาด้านตรรกและคณิตศาสตร์ ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ปัญญาด้านดนตรี ปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์ ปัญญาด้านตนเองหรือความเข้าใจตนเอง ปัญญาด้านธรรมชาติ ปัญญาด้านจินตนิยม และปัญญาด้านมิติสัมพันธ์

ปัญหาด้านมิติสัมพันธ์เป็นความสามารถด้านหนึ่งของสมองที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ จากการคาดคะเนของสำนักการบริการด้านแรงงานในสหรัฐอเมริกาพบว่าอาชีพที่ต้องการความสามารถด้านมิติสัมพันธ์สูงมีอยู่ 84 อาชีพ หากสามารถพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์นี้ได้มากขึ้นก็จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาของประเทศได้ส่วนหนึ่ง และล้วน สายยศ (2543 : 22-24) กล่าวว่า ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์นี้เป็นความสามารถที่จะส่งผลให้มนุษย์เข้าใจถึงมิติสัมพันธ์อันได้แก่ ขนาด รูปร่าง ความสูง – ต่ำ ความใกล้ – ไกล พื้นที่ และปริมาตร เหล่านี้เป็นต้น เป็นความสามารถที่จะช่วยให้มนุษย์เกิดจินตนาการและนึกเห็นภาพของส่วนประกอบต่าง ๆ เมื่อแยกออกจากกันสามารถที่จะมองเห็นเค้าโครงสร้างเมื่อเอาส่วนต่าง ๆ มาประกอบหรือรวมเข้าด้วยกัน ซึ่งความสามารถด้านมิติสัมพันธ์นี้สามารถพัฒนาได้ตั้งแต่ระดับปฐมวัย โดยจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้มีโอกาสใช้วัตถุสิ่งของต่าง ๆ อย่างชำนาญ ความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการเลื่อนและการหมุนของวัตถุ คือพื้นฐานของการสำรวจมิติสัมพันธ์ของเด็กซึ่งแกรนด์และมอร์โร (Grand and Morrow, 1995) กล่าวว่าไว้ว่า การพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ ควรเน้นให้เด็กได้ค้นพบความสัมพันธ์ด้วยกระบวนการการประดิษฐ์ การวาด การวัด การมองเห็น การเปรียบเทียบ การแปลงและการจำแนกรูปเรขาคณิตที่เน้นกิจกรรมในลักษณะการสำรวจ การตั้งข้อคาดเดา การสืบเสาะเพื่อตรวจสอบข้อคาดเดาและส่งเสริมให้เด็กสังเกตสิ่งแวดล้อมรอบตัว

เนื่องจากทักษะพื้นฐานทางด้านมิติสัมพันธ์นั้นสามารถสอดแทรกได้ในทุกกิจกรรมในการส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้เกิดทักษะพื้นฐานทางด้านมิติสัมพันธ์นั้นมีหลายวิธีซึ่งการจัดกิจกรรมการเล่นิทานแบบวาดไปเล่าไปเป็นวิธีหนึ่งที่สำคัญและเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ดังที่สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542 : 50-62) กล่าวว่าไว้ว่าเด็กปฐมวัยชอบนิทานเพราะนิทานให้ความสนุกสนานตอบสนองความต้องการของเด็กไม่ว่าจะเป็นความอยากรู้ อยากรู้อยากเห็น การยอมรับ การส่งเสริมความคิด ความเข้าใจ และการรับรู้ของเด็ก สอดคล้องกับคำกล่าวของ กุลยา ต้นดิผลาชีวะ (2541 : 10-19) ที่ว่า นิทานเป็นสิ่งที่เด็กชอบ เด็กจึงเกิดการเรียนรู้ได้ดี สามารถจดจำ กล้าแสดงออกและมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ครูจึงสามารถสอดแทรกสิ่งที่ต้องการสอนเด็กหรือเนื้อหาความรู้ต่างๆ ให้กับเด็กตามจุดประสงค์ที่ครูต้องการได้ ซึ่งทำให้เด็กสามารถจำได้ดี และสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ได้ดี ดังเช่น น้ำฝน ปิยะ (2542 : 20-24) ได้ใช้นิทานในการสอนวินัย โดยครูเป็นผู้แต่งขึ้นมา และทดลองสอนจริงเมื่อมีเหตุการณ์ที่เด็กขาดระเบียบ ผลของการปลูกฝังวินัยจากการเทียบเคียงจากนิทาน พบว่าเด็กจะพอใจ เข้าใจง่ายและจดจำได้ ในทำนองเดียวกัน เกริก ชุ่มพันธ์ (2539 : 20) กล่าวว่า การที่เด็กชอบสิ่งใด เด็กจะสนใจและกระทำสิ่งนั้นได้นาน นิทานจึงช่วยสร้างสมาธิของเด็กให้ยาวนานขึ้นและเมื่อเด็กมีสมาธิยาวนานขึ้นเด็กก็จะรับรู้

สิ่งต่าง ๆ ได้มากขึ้น ยิ่งถ้านิทานเหล่านั้นได้รับการเสริมสร้างให้น่าสนใจด้วยเทคนิคใหม่แล้วก็จะ
ได้ผลในการสอนเด็กเหลือคณานับ

จากสภาพที่สอนอยู่แล้ว ผู้วิจัยได้ทำการประเมินพัฒนาการเด็ก ชั้นอนุบาลปีที่ 2
ของโรงเรียนที่ผู้วิจัยสังกัดอยู่ในปีการศึกษาที่ผ่านมา ปรากฏว่า ผลการประเมินพัฒนาการด้าน
สติปัญญาเรื่อง มิติสัมพันธ์และการกะประมาณ เฉลี่ยทั้งชั้นอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจด้วย
เหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
ที่มีผลต่อความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย จึงได้นำมาเป็นหัวข้อในการวิจัยครั้งนี้

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป

3. สมมุติฐานของการวิจัย

เด็กปฐมวัยหลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปแล้วมี
ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ในการบอกตำแหน่งและทิศทางสูงขึ้น

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้สำหรับในการศึกษา คือ เด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล
ปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

4.2 ขอบเขตของความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ คือ ความสามารถในการบอก
ตำแหน่งและทิศทาง ได้แก่ ใน – นอก ซ้าย – ขวา บน – ล่าง ใกล้ – ไกล หน้า – หลัง ระหว่าง -
กลาง

4.3 กิจกรรมที่ใช้ในการทดลอง ใช้กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปในการ
พัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์

4.4 ระยะเวลา การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน จันทร์ พุธ ศุกร์ วันละ 60 นาที

4.5 ตัวแปรที่ศึกษา

4.5.1 *ตัวแปรต้น* การเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป

4.5.2 *ตัวแปรตาม* ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 *กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป* หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ครูเป็นผู้วาดภาพพร้อมกับการเล่าเรื่องราวประกอบภาพให้นักเรียนฟัง จากนั้นนักเรียนเล่าเรื่องซ้ำก่อนวาดภาพประกอบเรื่อง แล้วจึงเล่าเรื่องราวที่วาดให้ครูฟังเป็นรายบุคคล

5.2 *ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์* หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุ หรือรูปภาพในมิติต่าง ๆ และบอกความแตกต่างได้ว่าสิ่งใดอยู่ใน – นอก ซ้าย – ขวา บน – ล่าง ใกล้ – ไกล หน้า – หลัง ระหว่าง - กลาง

5.3 *เด็กปฐมวัย* หมายถึง เด็กนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการวิจัยในครั้งนี้ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ มีดังนี้

6.1 ได้แนวทางพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป

6.2 ครูและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำแนวทางและการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป ไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ในประเด็นอื่น ๆ ให้กับเด็กปฐมวัย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเรียงลำดับเนื้อหาตามความสำคัญ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านมิติสัมพันธ์
 - 1.1 ความหมายของความสามารถด้านมิติสัมพันธ์
 - 1.2 ความสำคัญของความสามารถด้านมิติสัมพันธ์
 - 1.3 ทฤษฎีพัฒนาการด้านมิติสัมพันธ์
 - 1.4 การส่งเสริมความสามารถด้านมิติสัมพันธ์
 - 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านมิติสัมพันธ์
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน
 - 2.1 ความหมายของนิทาน
 - 2.2 คุณค่าของนิทาน
 - 2.3 ประเภทของนิทาน
 - 2.4 เทคนิคการเล่านิทาน
 - 2.5 คุณค่าของนิทานที่มีต่อการเรียนการสอน
 - 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านมิติสัมพันธ์

1.1 ความหมายของความสามารถด้านมิติสัมพันธ์

นักการศึกษาทั้งชาวต่างประเทศและชาวไทยได้ให้ความหมายของความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ไว้หลายท่านดังนี้

ทองหล่อ วิภาวีน (2523 : 73) กล่าวถึง ความหมายของความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ว่าเป็นความสามารถในการสร้างมโนภาพ ทำให้เกิดจินตนาการเกี่ยวกับส่วนประกอบต่างๆ เมื่อแยกสิ่งเหล่านี้ออกจากกันและเห็นเค้าโครงเมื่อนำสิ่งเหล่านั้นมาประกอบเข้าด้วยกัน

ความสามารถด้านนี้จะส่งผลให้มนุษย์เข้าใจถึงมิติต่างๆ ได้แก่ ขนาด รูปร่าง ความสูง – ต่ำ ไกล – ใกล้ พื้นที่ ปริมาตร

ล้วน สายยศ (2543 : 22 - 23) กล่าวถึงความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ว่า หมายถึงความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการจินตนาการ คือ ขนาดและมิติต่าง ๆ ตลอดจนทรวดทรงที่มีรูปร่างลักษณะแตกต่างกันทั้งอยู่ในระนาบเดียวกันและหลายระนาบและยังคลุมไปถึงมองภาพทรงต่าง ๆ ที่เคลื่อนไหวซ้อนทับกันหรือซ้อนอยู่ภายในตลอดจนการแยกภาพ ประกอบภาพ รวมถึงความสามารถในการจำแนกตำแหน่งที่อยู่ เช่น บน ล่าง ซ้าย ขวา และระยะทางใกล้หรือไกลด้วย

แชปแมน (Chapman, 2544 : 107) กล่าวถึง ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ภาพที่มองเห็นในโลกได้อย่างถูกต้องและสามารถนำประสบการณ์จากการเห็นนั้นมาสร้างชิ้นใหม่เห็นความสามารถที่เกี่ยวกับการเห็นรูปร่าง สี รูปทรง ทัศนฐานและลักษณะพื้นผิวด้วย “มุมมองของจิต” และถ่ายทอดออกมาเป็นงานศิลป์ที่เห็นได้เป็นรูปธรรม

กรมวิชาการ (2546 : 20 - 21) อธิบายว่า มิติสัมพันธ์ (พื้นที่ / ระยะ) คือ ความสามารถในการต่อเข้าด้วยกัน การแยกออก การบรรจุ และการเทออก การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน การอธิบายในเรื่องทิศทาง การเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ

จากความหมายของความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ คือ ความสามารถทางสมองของบุคคลในการมองเห็น การเข้าใจ การจำแนก การจินตนาการเกี่ยวกับมิติต่าง ๆ รวมถึงพื้นที่ รูปร่าง ขนาด ระยะทาง ทิศทางของวัตถุ ในลักษณะที่มีขนาดและทิศทางเดิมหรือเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะต่าง ๆ

1.2 ความสำคัญของความสามารถด้านมิติสัมพันธ์

เป็นที่ยอมรับกันว่า ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์เป็นองค์ประกอบสำคัญของความสามารถทางสมองของมนุษย์และเนื่องด้วยความสามารถด้านนี้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และความสามารถด้านอื่น ๆ นักการศึกษาหลายท่านจึงให้ความสำคัญของความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ไว้ดังนี้

พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์ (2541 : 22 - 23) ได้กล่าวว่า ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นรากฐานสำคัญที่นำไปสู่การเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ในขั้นสูงต่อไป ส่วนประมวญ ดิคคินสัน (2535 : 184) ได้กล่าวว่า ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์มีความสำคัญในการดำรงชีวิตอย่างมากเนื่องด้วยสิ่งทั้งปวงหรือสิ่งต่าง ๆ มิได้มีความถาวรตลอดไปมี

การเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งการเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆเป็นความสามารถด้านมิติสัมพันธ์อย่างหนึ่ง นอกจากนี้บรูเนอร์ (Bruner, 1969) กล่าวไว้ในขั้นการคิดจากภาพที่ปรากฏ (Iconic Model) ว่าเมื่อเด็กสามารถที่จะสร้างจินตนาการหรือมโนภาพขึ้นในใจได้ก็จะสามารถที่จะรู้จักโลก โดยเด็กวัยนี้จะใช้รูปภาพแทนความจริงโดยไม่จำเป็นต้องหรือสัมผัสของจริง นอกจากนี้เด็กจะสามารถรู้จักสิ่งของเดิม แม้ว่าจะมีขนาดและสีเปลี่ยนไป เด็กที่มีอายุ 5-8 ปีจะใช้ขั้นคิดจากภาพที่ปรากฏสมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2544 : 2) ได้กล่าวว่า ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์เป็นความสามารถในการมองพื้นที่ ขนาด ระยะทาง ทิศทาง คิดได้ มองออกอย่างกระฉ่างชัดและปรับตนเข้ากับสถานที่อีกทั้งสามารถสื่อแสดงความเข้าใจและความคิดเป็นแผนภูมิได้ ส่วน วรวรรณ เหมชะญาติ (2536 : 4) ได้ให้ความสำคัญของความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ไว้ว่า การพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์เป็นการพัฒนาความคิดรวบยอดของเด็กเกี่ยวกับคุณลักษณะของวัตถุต่างๆนอกจากนี้ การ์ดเนอร์ (Gardner, 1993 : 28) กล่าวว่าผู้มีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์จะเป็นผู้ที่สามารถปรับปรุงและคิดวิธีการใช้พื้นที่และสามารถจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในงานศิลปะ สถาปนิก มัณฑนากร การสร้างแผนที่ในการเดินทาง เป็นต้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ช่วยให้เด็กเกิดความคิดจินตนาการ พัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับธรรมชาติของสิ่งต่าง ๆ รูปร่างลักษณะของวัตถุ ความสัมพันธ์ของวัตถุและการเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ และดำเนินชีวิตต่อไป

1.3 ทฤษฎีพัฒนาการด้านมิติสัมพันธ์

จากความเชื่อที่แตกต่างกันเกี่ยวกับความสามารถของมนุษย์ นักการศึกษาและนักจิตวิทยาต่างก็พยายามศึกษาหาข้อมูลเพื่อที่จะอธิบายให้เห็นถึงสภาพต่าง ๆ ในสมองของมนุษย์ว่าโครงสร้างทางสมองมีส่วนประกอบอย่างไรจากผลการศึกษาค้นคว้าดังกล่าว ทำให้เกิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความสามารถทางสมองขึ้นมาหลายทฤษฎีและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางสมองด้านมิติสัมพันธ์ ได้แก่ ทฤษฎีหลายองค์ประกอบ ทฤษฎีหุบปัญญา และทฤษฎีพัฒนาการด้านมิติสัมพันธ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.3.1 ทฤษฎีหลายองค์ประกอบ

เทอร์สโตน (Thurstone, 1958) นักจิตวิทยาชาวอเมริกันได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับความสามารถของมนุษย์ไว้เมื่อปี ค.ศ.1938 ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่าความสามารถพื้นฐานทางสมองประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญทั้งหมด 7 องค์ประกอบดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความเข้าใจภาษา เป็นสมรรถภาพด้านความเข้าใจในการอ่าน อุปมาอุปไมยทางภาษา การจัดเรียงประโยค การจัดคู่ของคำ ภาษิตหรือคำถาม ซึ่งสามารถวัดด้วยความสามารถด้านภาษา

2. องค์ประกอบด้านความคล่องแคล่วในการใช้คำ เป็นความสามารถเกี่ยวกับการนำเอาตัวอักษรมาผสมผสานสร้างคำ หาคำที่มีเสียงพ้องกันเป็นความสามารถเกี่ยวกับการนำตัวอักษรมาผสมผสานสร้างคำ หาคำที่มีเสียงพ้องกันบอกชื่อตามคำที่กำหนด เช่น ชื่อเด็กหญิง ที่ขึ้นต้นด้วย P

3. องค์ประกอบด้านจำนวน เป็นสมรรถภาพสมองในการใช้ความเร็วและถูกต้องในการคิดคำนวณเรขาคณิต โดยการให้บวก ลบ คูณ และหารในวิชาเลขคณิต

4. องค์ประกอบด้านมิติสัมพันธ์ เป็นสมรรถภาพทางสมองในการมองเห็นความสัมพันธ์ทางเรขาคณิตระหว่างจุด เส้น ความกว้าง ความยาว ความสูง ไกล่ ไกล และสมรรถภาพในการมองเห็นการเปลี่ยนตำแหน่งที่อยู่หรือการเปลี่ยนรูป

5. องค์ประกอบด้านความจำ เป็นสมรรถภาพในการท่องจำ ระลึกเรื่องราว เหตุการณ์และสิ่งของต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

6. องค์ประกอบด้านการรับรู้ เป็นสมรรถภาพทางสมองในการมองเห็นความแตกต่าง ความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

7. องค์ประกอบด้านเหตุผลทั่วไป เป็นองค์ประกอบที่มีความหมายยังไม่แจ่มชัดนัก เฮอร์สโตน มององค์ประกอบด้านนี้ในรูปของการให้เหตุผลแบบอุปมา อุปไมย ในระยะหลังผู้ศึกษาเรื่องนี้เห็นว่า สมรรถภาพด้านนี้สามารถวัดได้ด้วยเหตุผลทางตรรกศาสตร์

1.3.3 ทฤษฎีพหุปัญญา

โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardner, 1993) เชื่อว่า เซาว์ปัญญาเป็นสิ่งที่ไม่คงที่ เปลี่ยนแปลงได้นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งที่จะพัฒนาการได้ด้วยการอบรมหรือฝึกฝน การ์ดเนอร์ได้ให้ความหมายของเซาว์ปัญญา คือ ความสามารถในการแก้ปัญหาในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ และการผลิตผลงานต่าง ๆ ซึ่งขึ้นกับวัฒนธรรมของแต่ละแห่ง และจำแนกความสามารถทางเซาว์ปัญญาของมนุษย์ออกเป็น 9 ด้าน ประกอบด้วย

1. ความสามารถด้านภาษา เป็นความสามารถด้านการอ่าน การเขียน เป็นนักอ่าน นักเขียน เขียนหนังสือได้ดี จับความหมายได้ชัดเจน ความสามารถด้านตรรกและคณิตศาสตร์

2. เป็นความสามารถทางด้านตัวเลขและเหตุผล การจัดลำดับ การค้นหา รูปแบบ แบบแผน

3. ความสามารถด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว เป็นความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกาย ใช้ร่างกายแสดงการล้อเลียน
4. ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการมองเห็นรายละเอียดและจำลองภาพไว้ในสมองได้ชัดเจนสามารถเขียนหรือวาดออกมาได้ชัดเจน
5. ความสามารถด้านดนตรี เป็นความสามารถและชื่นชมในเสียง ทำนอง จังหวะ สามารถผลิตเสียง ทำนอง จังหวะได้ดี
6. ความสามารถด้านมนุษย์สัมพันธ์ เป็นความสามารถในการทำงานกับผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น รับรู้อารมณ์ ความคิด ความปรารถนาของผู้อื่นได้ดี
7. ความสามารถด้านการเข้าใจตนเอง เป็นความสามารถในการรับรู้จิตใจตนเอง แยกสภาพจิตและอารมณ์ของตนเองและใช้ในการดำเนินชีวิตที่ดี
8. ความสามารถด้านธรรมชาติ เป็นความสามารถในการเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและปรากฏการณ์ธรรมชาติ เข้าใจถึงพัฒนาการของมนุษย์และการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย
9. ความสามารถด้านจินตนิมิตหรือการดำรงคงอยู่ของชีวิตเป็นความสามารถในการเข้าใจความสัมพันธ์ของโลกที่เป็นกายภาพและโลกของจิต

1.3.3 ทฤษฎีพัฒนาการด้านมิติสัมพันธ์

เพียเจต์และอิลเฮลเดอร์ (Piaget and Inhelder, 1899 อ้างถึงใน อัญชลี รัตนชั้น 2550 : 8 - 12) แบ่งการรับรู้ด้านมิติสัมพันธ์ออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับการรับรู้จากประสาทสัมผัสและระดับการรับรู้จากการคิดมโนภาพ การรับรู้จากการคิดมโนภาพเป็นความสามารถในการรับรู้ทางด้านมิติสัมพันธ์ เพียเจต์และอิลเฮลเดอร์ได้กล่าวถึงระดับการรับรู้ทางด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กที่พ้นวัยทารกขึ้นไปว่ามี 3 ระดับใหญ่ ๆ คือ

1. **โทโลโปยี** เป็นระดับพื้นฐานซึ่งประกอบด้วยคุณสมบัติของการรับรู้ความสัมพันธ์ของวัตถุเกี่ยวกับความใกล้เคียง การเรียงลำดับ การตีกรอบ ความต่อเนื่อง ลักษณะเด่นที่แตกต่างกันทั้งนี้เป็นการรับรู้วัตถุที่คงที่เท่านั้น

2. **โปรเจกทีฟ** เป็นการที่จะสามารถคิดมโนภาพภายในจิตใจของตนเองด้วยการพิจารณาความสัมพันธ์ของจุดที่มองเห็นกับความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- 2.1 การรับรู้ถึงรูปร่างของวัตถุ เส้นตรง และเส้นโค้ง
- 2.2 การรับรู้วัตถุจากการมองในลักษณะต่าง ๆ
 - 2.2.1 การรับรู้ภาพ 3 มิติ

2.2.2 การรับรู้เงา

2.2.3 การรับรู้ตำแหน่ง ทิศทาง เช่น ซ้าย – ขวา หน้า – หลัง

2.3 การรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุ 2 สิ่ง

2.4 การรับรู้และการทำงานภาพวัตถุเดียวกันจากตำแหน่งการมองที่ต่างกัน

2.5 การคิดภาพวัตถุที่อยู่ในลักษณะที่ตัดกัน (การพับ การทับ การบัง)

3. ยูคลีเดีย เป็นการนำมโนภาพในจิตใจเหล่านั้นมาสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางด้านตำแหน่ง ทิศทางและระยะทางจนกลายเป็นระบบแนวคิดที่เด็กยึดถืออันเหมาะสม สำหรับการถ่ายทอดความเข้าใจ เรื่องการมองวัตถุให้ชัดเจนยิ่งขึ้นภายในโลกของความเป็นจริงรอบ ๆ ตัว ซึ่งประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

3.1 การรับรู้ความคล้ายคลึงของวัตถุ

3.2 การรับรู้ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทาง

3.3 การรับรู้โดยการมีเกณฑ์ในการอ้างอิงในเรื่อง ความยาว ความกว้าง ความสูงและแนวตั้ง – แนวนอน

ดังที่กล่าวมาสรุปได้ว่าความสามารถด้านมิติสัมพันธ์เป็นความสามารถทางสติปัญญาด้านหนึ่งของมนุษย์ซึ่งพื้นฐานของพัฒนาการด้านมิติสัมพันธ์เริ่มจากการรับรู้จากประสาทสัมผัส โดยการลงมือกระทำกับวัตถุแล้วเชื่อมโยงการรับรู้ไปสู่การคิดมโนภาพ

1.4 การส่งเสริมความสามารถด้านมิติสัมพันธ์

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการรับรู้ทางด้านมิติสัมพันธ์ สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2544 : 237 - 238) ได้เสนอแนะการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดของเพียเจต์ไว้ว่า กิจกรรมที่ครูจัดขึ้นนั้นจะต้องให้เด็กได้มีส่วนในการกระทำ และจะทำให้เด็กมีโอกาสมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นการช่วยพัฒนาโครงสร้างทางสติปัญญา โดยเฉพาะความสามารถทางด้านกระบวนการย้อนกลับ การเชื่อมโยง การรวมกัน และการแยกแยะ เป็นต้น สิ่งที่ครูควรคำนึงถึงในการจัดการเรียนการสอน มีดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหาทางวิชาการที่จะให้เด็ก ซึ่งนอกจากจะต้องอาศัยจากขั้นตอนการพัฒนาทางสติปัญญาตามแนวคิดของเพียเจต์ แล้วครูยังต้อง

1.1 รู้ถึงระดับความรู้ของเด็ก

1.2 รู้ถึงทักษะที่เด็กมีอยู่

1.3 รู้ถึงกระบวนการความคิด เหตุและผลที่เด็กมีอยู่

2. การจัดระเบียบของเนื้อหาจากง่ายไปหายากเพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนได้

3. การสังเกตว่าเด็กนั้นทำกิจกรรมที่ให้ได้ถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ ซึ่งการสอนในชั้นเรียนนั้น ครูจะต้องให้เด็กทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสามารถทำได้โดยการค่อย ๆ ลดสิ่งที่ช่วยภายนอกออกไปจากนั้นจึงเริ่มเปลี่ยนเป็นความคิดหรือความคาดหวัง ซึ่งต่อมาเด็กก็จะคิดได้อย่างอิสระในสภาพแวดล้อมทั่วไปวิธีนี้จะช่วยให้เด็กสามารถถ่ายโยงระหว่างกิจกรรมที่กระทำไปสู่ความนึกคิดภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรูเนอร์ (Bruner, 1969) ซึ่งมีแนวคิดสอดคล้องกับเพียเจต์กล่าวว่าในการที่จะนำเนื้อหาใดมาสอนนั้นควรจะได้พิจารณาดูว่าในขณะที่เด็กมีการพัฒนาการอยู่ในระดับใด มีความสามารถเพียงใด เพื่อที่จะได้ปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน โดยใช้วิธีที่เหมาะสมโดยบรูเนอร์เชื่อว่าครูสามารถที่จะสอนวิชาใด ๆ ก็ได้โดยมีประสิทธิภาพ โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมให้กับเด็กคนใดคนหนึ่งในระดับอายุใดก็ได้ นอกจากนี้บรูเนอร์ยังเน้นความสำคัญของโครงสร้างในการสอน คือ

1. การทำความเข้าใจสิ่งที่เป็นพื้นฐานหรือโครงสร้างจะช่วยให้เข้าใจสิ่งที่เรียนได้

2. การจัดสิ่งที่เรียนให้เป็นระบบระเบียบจะช่วยให้จำสิ่งที่เรียนได้นาน

3. ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์หรือมโนทัศน์พื้นฐานจะนำไปสู่การถ่ายโยงความรู้การจัดโครงสร้างจะช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นของเนื้อหาวิชาและต่อเนื่องกัน โดยไม่มีช่องว่างระหว่างความรู้พื้นฐานกับความรู้ขั้นสูง

การพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ วรรณวิภา สุทธเกียรติ (2542 : 3) กล่าวว่าควรเน้นให้นักเรียนได้ค้นพบความสัมพันธ์ด้วยกระบวนการ การประดิษฐ์ การวาด การวัด การมองเห็น การเปรียบเทียบ การแปลง และการจำแนกรูปเรขาคณิตที่เน้นกิจกรรมในลักษณะการสำรวจ การตั้งข้อคาดเดา การสืบเสาะเพื่อตรวจสอบข้อคาดเดา ส่วนหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 83 - 84) ได้เสนอแนวทางการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ไว้ดังนี้

1. ใช้คำถาม คำสั่ง กระตุ้นให้เด็กบอก แสดงตำแหน่ง ระยะ ทิศทางในสถานการณ์ต่าง ๆ

2. ให้เด็กเล่นเกมการศึกษา

3. ให้เด็กเล่นเครื่องเล่น เช่น บล็อก ตัวต่อสร้างสรรค์ ฯลฯ

4. ให้เด็กทำกิจกรรมศิลปะ เช่น การวาดภาพ การตัดปะ การพับ การสาน ฯลฯ

5. ให้เด็กเล่นเกมกลางแจ้ง เช่น เกมกระรอกเข้าโพรง วีรชีวีสาร ฯลฯ
6. ให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายในรูปแบบต่าง ๆ ตามคำสั่งและข้อตกลง
7. จัดกิจกรรมสำรวจและนำมาวาดภาพ ทำแผนผังหรือประดิษฐ์โมเดล จำลองตำแหน่ง สถานที่

ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับการต่อชิ้นส่วนภาพเข้าด้วยกันและแยกออกมีแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. ให้เด็กได้ดูภาพที่สมบูรณ์ของภาพตัดต่อก่อนลงมือปฏิบัติ
2. ให้เด็กได้มีโอกาสเล่นเกมภาพตัดต่อ เกมลอตโต อย่างสม่ำเสมอ ฯลฯ

ดังที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การส่งเสริมความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ในเด็กปฐมวัยนั้น ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ วิธีการเรียนรู้และเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กโดยให้เด็กมีส่วนร่วมลงมือกระทำ มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้เด็กจดบันทึกการเรียนรู้โดยให้เด็กวาดภาพประกอบ เป็นต้น

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านมิติสัมพันธ์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า ทั้งที่เป็นงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยของต่างประเทศ มีดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

พิทักษ์ชาติ สุวรรณไตรย์ (2544 : 48 - 50) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์สำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 5 - 6 ปี ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนสูงขึ้น เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ด้านการจำแนกความเหมือน ความแตกต่างของวัตถุ และการบอกตำแหน่งของวัตถุที่สัมพันธ์กับตำแหน่งของตนเองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการบอกความสัมพันธ์ของวัตถุกับทิศทาง การบอกลักษณะร่วมของวัตถุ และการสังเกตและค้นหาวัตถุอย่างมีทิศทางไม่แตกต่างกัน

เอื้ออารี ทองพิทักษ์ (2546 : 53 - 55) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการวาดภาพต่อเติม เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางมิติสัมพันธ์สำหรับเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมวาดภาพต่อเติมมีทักษะพื้นฐานทางมิติสัมพันธ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพ็ญทิพา อ่วมมณี (2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยที่ใช้ลวดกำมะหยี่สีในการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยอายุ 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 15 คน ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์

ผลการทดลองพบว่า ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยหลังการทำกิจกรรมที่ใช้ลวดก้ำมะหยี่สีในการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนการทำกิจกรรมที่ใช้ลวดก้ำมะหยี่สีในการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศดังกล่าวสรุปได้ว่า ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์สามารถพัฒนาได้ โดยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ทักษะทางด้านมิติสัมพันธ์โดยเด็กที่มีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์สูงจะส่งผลต่อการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ได้ดีขึ้นและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกชั้นเรียน การวาดภาพต่อเติมและใช้ลวดก้ำมะหยี่สีในการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จะสามารถพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ให้สูงขึ้นได้

งานวิจัยต่างประเทศ

คุกและโอดอม (Cook and Odom , 1992 : 213-249) ได้ศึกษาพัฒนาการด้านความคิดซึ่งเกี่ยวกับความไวของการแยกแยะโดยการรับรู้สิ่งเร้าหลายมิติ ได้แก่ สี รูปร่าง ขนาด จำนวน ตำแหน่ง พื้นผิวและเส้นกรอบภาพ โดยทำการทดลองเกี่ยวกับเด็กเล็กอายุ 4 – 5 ปี จำนวน 32 คน และเด็กโตอายุ 10 – 18 ปี จำนวน 32 คน ผลการวิจัยพบว่าเด็กเล็กและเด็กโตจะแยกแยะความแตกต่างของสิ่งเร้าได้มากกว่าความเหมือนกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากสิ่งเร้าที่มีความเหมือนในมิติต่าง ๆ นั้นจะไม่มีลักษณะพิเศษอื่น ๆ ที่เด่นออกมาให้เห็นและในการรับรู้มิติต่าง ๆ นั้นเด็กเล็กจะรับรู้มิติต่าง ๆ ได้น้อยกว่าเด็กโต โดยที่เด็กเล็กจะค้นพบมิติที่เป็นสี ขนาด จำนวน และบางคนค้นพบมิติของตำแหน่ง แต่มิติเกี่ยวกับพื้นผิวเด็กเล็กจะไม่สามารถรับรู้ได้ สำหรับเด็กโตจะค้นพบทุกมิติที่กล่าวมา นอกจากนี้คนที่มีความประสพการณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสิ่งเร้ามากจะมีความไวในการรับรู้มากกว่าคนที่มีความประสพการณ์น้อยกว่า ในการศึกษาครั้งนี้ คุกและโอดอมได้ใช้การจัดจำแนกอย่างอิสระศึกษาถึงความแตกต่างของแต่ละคนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการเด็ก พบว่าอายุ 4 – 5 ปี จะจัดจำแนกสิ่งของโดยใช้สีและขนาดเป็นเกณฑ์ สำหรับเด็กอายุ 10 – 18 ปี จะใช้ตำแหน่งเป็นเกณฑ์ในการจัดจำแนกสิ่งของ

ค็อกเบิร์น (Cockburn, 1996 : 2350-A - 2351-A) ได้ศึกษาประสพการณ์การเล่นของเล่นที่มีต่อทักษะการจินตนาการภาพในความคิดของเด็กหญิง อายุ 4 ปี และ 6 ปี ศึกษาเกี่ยวกับการแปลภาพ 2 มิติเป็นวัตถุ 3 มิติ และการแปลวัตถุ 3 มิติเป็นภาพ 2 มิติ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทักษะการเรียนรู้ด้านมิติสัมพันธ์ของเล่นที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ LEGO DUPLO บล็อกกับบัตรกิจกรรมและชุดการสร้างบล็อกกับบัตรกิจกรรม ผลการศึกษาพบว่ากิจกรรมการเล่นของเล่นช่วยส่งเสริมทักษะการจินตนาการภาพในความคิดของเด็ก

เดวิดและเดมิลา (David and Damiela, 1996) ได้ทำการศึกษาความแตกต่างของเพศในความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์ในเด็ก 4 ปี ผลของการปฏิบัติการด้านร่างกายอย่างเข้มงวด

เป็นการเปรียบเทียบสมรรถภาพด้านร่างกายของเด็ก 4 ปี ที่วัดด้วยเครื่องมือ KAT ระหว่างเพศชาย และหญิงที่มีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์แตกต่างกันที่วัดโดยเครื่องมือวัดความสามารถทางมิติสัมพันธ์ พบว่าเด็กชายที่มีคะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์สูงจะมีผลการปฏิบัติด้านร่างกายอย่างเข้มงวดสอดคล้องกัน

สรุปได้ว่า ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์เป็นความสามารถที่มีอยู่ในตัวของแต่ละบุคคลโดยเพศชายจะมีความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์สูงกว่าเพศหญิงและความสามารถด้านมิติสัมพันธ์สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้โดยอาศัยปัจจัยหลายอย่าง

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทานที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า มีดังนี้ คือ

2.1 ความหมายของนิทาน

มีผู้ให้ความหมายของนิทานไว้หลากหลายตามความคิดเห็นของแต่ละบุคคล ดังต่อไปนี้

พจนาน เทียนมนัส (2539 : 19) กล่าวว่า นิทาน หมายถึง เรื่องที่เล่าสืบต่อกันมา โดยอิงความจริงหรือจินตนาการ วัตถุประสงค์ให้เกิดความสนุกสนานและคติสอนใจ หรือความรู้จากเนื้อหาของนิทาน ส่วนทัศนีย์ อินทรบำรุง (2539 : 14) ให้ความหมายของนิทานว่า หมายถึง เรื่องราวที่เล่าต่อ ๆ กันมาหรือแต่งขึ้นใหม่โดยมีจุดประสงค์เพื่ออบรมสั่งสอนเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน ซึ่งเกริก ยूनพันธ์ (2543 : 16) กล่าวว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา ตั้งแต่สมัยโบราณเป็นการผูกเรื่องขึ้น เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและสอดแทรกคติสอนใจลงไปและสอดคล้องกับ เนื้อน่อง สนับบุญ (2541 : 35) ที่ให้ความหมายของนิทานว่า หมายถึง การผูกเรื่องราวขึ้นมาหรือเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาโดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและสอดแทรกคติสอนใจลงไป เนื้อหาของนิทาน ทรัพย์ ภิรมย์รักษ์ (2540 : 45) กล่าวว่านิทานเป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสืบทอด ประสพการณ์ ความรู้ ความคิดหรือค่านิยมบางอย่างให้ผู้ฟัง พร้อมทั้งสอดแทรกความสนุกสนานเพลิดเพลินไปพร้อม ๆ กันและนิทานตามความหมายของ นุปผา เรื่องรอง (2545 : 10) ได้ให้ความหมายของนิทานไว้ว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาหรือมีผู้แต่งขึ้นต้องการสอนคนในการดำรงชีวิตเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน นิทานส่วนใหญ่จะถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะที่ทั้งผู้เล่าและผู้ฟังต่างมุ่งสนองความสุขทางจิตใจของคน สำหรับ วาโร เฟิงสวัสดิ์ (2542 : 138) กล่าวไว้ว่า นิทานและการเล่าเรื่อง หมายถึง เรื่องราวที่เล่าต่อ ๆ กันมาเป็นเวลานาน

เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและให้ความรู้เพื่อให้เป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและบางครั้งก็สอดแทรกคติหรือคุณธรรมเพื่อสอนใจลงไปด้วย ในระหว่างการเล่าเรื่องให้เด็กฟังอาจมีการสนทนาโต้ตอบ อภิปราย ชักถาม แสดงข้อคิดเห็น และแสดงท่าทางประกอบเรื่องราวก็ได้ ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการเล่านิทาน ส่วนสมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542 : 48) ได้ให้ความหมายของนิทานไว้ดังนี้

1. เป็นเรื่องที่ผูกขึ้น
2. เป็นเรื่องที่เล่า ใช้วาจาเป็นสื่อถ่ายทอดหรือเขียนทำนองการเล่าด้วยปากเปล่า
3. เป็นบทประพันธ์ที่มีลีลาการเล่าแบบเป็นกันเอง ทำนองการเล่าด้วยวาจา
4. เป็นเรื่องเล่าที่มีจุดประสงค์หลักเพื่อความบันเทิงใจ และมีสิ่งสอนใจเป็น

จุดประสงค์รอง

จากความหมายที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาหรือเรื่องที่แต่งขึ้นมาจากจินตนาการหรืออิงความจริง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลิน สอดแทรกแง่คิด คติสอนใจให้กับผู้ฟัง

2.2 คุณค่าของนิทาน

การเล่านิทานเป็นกิจกรรมที่ถือว่าเป็นหัวใจของการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความคิดช่วยให้เด็กคิดอย่างจินตนาการ ศ.ศุภมิตร (2522 : 29) กล่าวถึงคุณค่าของนิทานว่าเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เนื่องจากเด็กในวัยนี้คิดออกมาเป็นภาพและมีจินตนาการสูง นิทานยังช่วยให้พ่อแม่ให้สามารถสร้างความเชื่อมั่นและสอนประสบการณ์ชีวิตให้ลูก โดยการใช้นิทานเป็นส่วน วราภรณ์ รักวิจัย (2535 : 83) ได้กล่าวว่านิทานเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพ สำหรับการสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ไม่มีเด็กคนไหนไม่ชอบนิทาน นิทานสร้างเสริมจินตนาการ ความฝัน ความคิด ความเข้าใจ และการรับรู้ให้กับเด็ก จากการทำนิทานเป็นสิ่งเร้าในการเรียนรู้และประกอบกับเด็กวัยนี้ชอบที่จะคิดเอาตนเองไปเปรียบเทียบกับตัวละคร ซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการด้านสังคมของเด็ก นอกจากนี้นิทานที่ใช้เทคนิคการเล่าไม่จบเรื่อง สามารถส่งเสริมสติปัญญาของเด็กในวัยนี้อีกวิธีหนึ่ง ซึ่งวิริยะ สิริสิงห์ (2537 : 39) ได้กล่าวถึงคุณค่าของนิทานที่มีต่อเด็กไว้ว่า หากนิทานที่เขียนขึ้นเป็นนิทานที่มีคุณค่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความสนุกสนาน นิทานที่วุ่นวายมีคุณค่าต่อเด็ก คือ ให้เด็กได้แก้ปัญหาหรือนำตนเข้าไปเป็นตัวละครในเรื่องเด็กจะได้ทราบถึงความจริงในโลกรอบ ๆ ตัวเด็ก ได้ตัดสินใจว่าจะอะไรเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับ เปิดโอกาสให้เด็กได้หัวเราะร่วมกัน ได้รับประสบการณ์ที่กว้างขวางและมีพัฒนาการที่ก้าวหน้ารู้จักความหมายต่าง ๆ ของชีวิต

สรุปได้ว่า นิทานมีคุณค่าและมีประโยชน์ คือ เป็นวิธีการให้ความรู้ที่จะทำให้เด็กสนใจเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม และสติปัญญา สามารถจดจำและกล้าแสดงออก ปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กจากตัวแบบในนิทานที่เด็กประทับใจ สร้างสมาธิ ผ่อนคลายอารมณ์ สร้างสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างผู้เล่าและผู้ฟัง

2.3 ประเภทของนิทาน

เนื่องจากนิทานมีการเล่าด้วยเรื่องราวที่หลากหลาย ซึ่งมีการแบ่งประเภทของนิทานด้วยวิธีต่าง ๆ กัน ซึ่ง วรรณิ ศิริสุนทร (2532 : 13-19) ได้แบ่งนิทานสำหรับเด็กออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. นิทานพื้นบ้าน เป็นเรื่องที่เล่าสืบทอดกันมาเป็นเวลานานแบ่งออกเป็น นิทานเกี่ยวกับสัตว์ที่พูดได้ นิทานไม่รู้จบ นิทานตลกขบขัน นิทานอธิบายเหตุผลและเทพนิยาย
 2. นิทานสอนคติธรรม เป็นเรื่องสั้น ๆ ตัวละครมีทั้งคนและสัตว์มีโครงเรื่องง่ายๆ ใ้บทเรียนสอนใจ เช่น นิทานอีสป นิทานประเภทนี้จะรวมนิทานเทียบสุภาษิตและนิทานชาดกไว้ด้วย
 3. เทพปกรณัม เป็นเรื่องที่แสดงให้เห็นเหตุการณ์และเรื่องราวในบรรพกาลเกี่ยวกับพื้นโลก ท้องฟ้า และพฤติกรรมของมนุษย์มีเทพเจ้าเป็นผู้ควบคุม
 4. มหาเทพและนิทานวีรบุรุษคล้ายกับเทพปกรณัม ต่างกันแต่ว่าตัวละครของนิทานประเภทนี้เป็นมนุษย์ไม่ใช่เทพเจ้า มีการกระทำที่กล้าหาญฟันฝ่าอุปสรรค และประสบความสำเร็จ
 5. หนังสือภาพ เป็นเรื่องอ่านเล่นสมัยใหม่สำหรับเด็กที่มีตัวเอกเป็นสัตว์
- การแบ่งนิทานทั้ง 5 ประเภทที่กล่าวมาสอดคล้องกับ เกริก ยूनพันธ์ (2543 : 20 – 22) และมีส่วนที่เพิ่มเติม ซึ่ง เกริก ยूनพันธ์ กล่าวถึงคือ
1. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่อ้างถึงบุคคลที่มีความสามารถ อดจากกล้าหาญ มีการสร้างฉากให้ตื่นเต้นเกินความเป็นจริงเพื่อให้เรื่องราวสนุกสนาน เช่น พันท้ายนรสิงห์ นายขนมต้ม เป็นต้น
 2. นิทานอธิบายเหตุผล เป็นนิทานที่เป็นเรื่องราวของเหตุที่มาของสิ่งหนึ่งสิ่งใด และอธิบายพร้อมคำตอบ คำถาม เรื่องราวนั้นๆ เช่น ทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม กระจ่ายในดวงจันทร์ เป็นต้น
 3. เทพปกรณัม เป็นนิทานเกี่ยวกับความเชื่อโดยเฉพาะเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีอิทธิฤทธิ์เหนือความเป็นจริง เช่น พระอินทร์ พระพรหม ทศกัณฐ์ เป็นต้น

4. นิทานตลกขบขัน เป็นนิทานที่มีเรื่องราวเปรียบเทียบชีวิตความเป็นอยู่แต่มีมุขตลกขบขัน สนุกสนาน ทำให้เกิดความสุขเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับไหวพริบ เรื่องเหลือเชื่อเกินความเป็นจริง เช่น เรื่องชายหาปลาทั้งสี่ เป็นต้น

จากประเภทของนิทานดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการจำแนกประเภทขึ้นอยู่กับแนวความคิดของแต่ละบุคคล แต่ในการที่จะนำนิทานมาใช้กับเด็กปฐมวัยนั้น ครูควรคำนึงถึงความเหมาะสมในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะพัฒนาการตามวัยของเด็กซึ่ง เกริก ยूनพันธ์ (2543 : 58 – 61) กล่าวไว้ว่า การแตงนิทานควรต้องทราบถึงพัฒนาการของเด็กวัยต่าง ๆ เกี่ยวกับความสนใจและความต้องการของเด็กเพื่อเป็นแนวทางในการเลือกการใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมกับเด็กซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 6 วัย ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับวัยของเด็กปฐมวัย คือ

1. วัยแรกเกิด – 2 ปี เด็กวัยนี้สนใจนิทานเรื่องสั้น ๆ หรือนิทานที่กล่าวถึงถ้อยคำพร้อมๆ กับภาพประกอบที่มีสีสัน เด็กวัยนี้มีพัฒนาการสามารถใช้มือคว้าจับสื่อประกอบการเล่า เช่น หนังสือ ฯลฯ และเพลงกล่อมเด็กจะมีความสำคัญมากสำหรับเด็กในวัยนี้

2. เด็กอายุระหว่าง 2 - 4 ปี เด็กจะสนใจถ้อยคำคล้องจอง วัยนี้จะสนใจนิทานเรื่องสั้นๆที่เนื้อเรื่องเป็นคำคล้องจอง ชอบซักถาม เด็กฟังนิทานจนมั่นใจและสามารถท่องเนื้อตามได้ โดยเด็กจะพูดคำลงท้ายของประโยคเปล่งเสียงเป็นคำๆ นิทานเด็กวัยนี้ควรเล่าก่อนนอนซ้ำเรื่องเดิม เนื้อหาคงเดิม เพิ่มรายละเอียดเล็กน้อยให้สนุกตามสถานการณ์ประจำวัน

3. เด็กอายุ 4 – 6 ปี เด็กวัยนี้มีความสนใจตนเองน้อยลงหันมาสนใจเรื่องรอบตัวมากขึ้น แต่ความสนใจระยะนี้จะสั้น เด็กวัยนี้จะชอบนิทานที่มีตัวเดินเรื่องหรือตัวเอกเป็นสัตว์พูดได้

4. เด็กอายุ 6 – 8 ปี เด็กวัยนี้ชอบนิทานเรื่องตื่นเต้นลึกลับเร้าความสนใจหรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากจินตนาการที่เกินเลยความจริง โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนางฟ้า พ่อมด แม่มด เรื่องราวของการคิด ปริศนาคำทายอะไรเอ่ย การใช้ความคิดง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนรวมถึงเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับความเป็นจริง

จะเห็นได้ว่า เด็กปฐมวัยในช่วงอายุต่าง ๆ ชอบนิทานลักษณะแตกต่างกัน ดังนั้นในการที่จะนำนิทานมาเล่าให้เด็กฟัง ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กต้องคำนึงถึงธรรมชาติความชอบนิทานของเด็กในแต่ละวัยและเลือกนำมาเล่าให้เหมาะสมเพื่อจะได้ส่งเสริมให้เด็กเกิดประสบการณ์และมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น

2.4 เทคนิคการเล่านิทาน

วิธีการเล่านิทานมีศิลปะในการเล่าที่แตกต่างกันออกไป เทคนิคการเล่านิทานควรประกอบด้วยเนื้อเรื่องต้องเหมาะสมกับวัยใช้เรื่องความดี ชะนะความชั่ว ผู้เล่าจะต้อง

จำเรื่องได้ดีทุกคน น้ำเสียงชัดเจนต้องให้เด็กได้ยินทั้งหมด ระดับเสียงและจังหวะพูดถูกต้องใส่ความรู้สึกลงไปในน้ำเสียง ถ้าผู้เล่าสามารถทำเสียงสูง ต่ำ ทำเสียงเด็กหรือคนแก่หรือทำเสียงตามลักษณะของตัวละครได้ เด็กจะยิ่งสนใจมาก การใช้ท่าทางถ้ามีภาพประกอบ ผู้เล่าไม่ต้องใช้ท่าทางมากหากไม่มีภาพประกอบควรใช้ท่าทางประกอบบ้างตามโอกาสแต่อย่าใช้มากเกินไป ต้องให้เป็นธรรมชาติ จังหวะการพูดเป็นสิ่งที่ช่วยให้นิทานน่าสนใจ การใช้สายตาและอารมณ์ขณะเล่า ควรเล่าให้เด็กได้เห็นถึงความรู้สึกและอารมณ์ของผู้เล่า ก่อนฟังนิทานควรกำหนดข้อตกลงในการฟังนิทาน เช่น ไม่พูดแทรกในขณะที่ฟังนิทาน เป็นต้น เวลาในการเล่านิทาน เด็กอายุ 4 – 5 ขวบ หรือ เด็กอายุ 5 – 6 ขวบ ใช้เวลาประมาณ 10 – 15 นาที (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2539 : 56)

นอกจากเทคนิคการเล่านิทานที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว องค์ประกอบที่สำคัญในการเล่านิทานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ก็คือ การเตรียมตัวผู้เล่า ซึ่งศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2538 : 70) ได้กล่าวถึงการเตรียมตัวผู้เล่าดังนี้

1. เลือกเรื่องของเทคนิคการเล่าให้เหมาะสม
2. ทำการฝึกซ้อมก่อนเล่า
3. แต่งกายให้เกิดความมั่นใจ
4. เลือกเทคนิคการเล่าให้เหมาะสมกับเรื่องที่เล่า

เทคนิคการเล่ามีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งผู้เล่าสามารถนำมาใช้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์หรือสถานการณ์ อีกทั้งสามารถคิดประดิษฐ์เทคนิคใหม่ ๆ เพื่อสนองวัตถุประสงค์ในการเล่า และทำให้การเล่านิทานนั้นน่าสนใจ มีความสนุกสนานยิ่งขึ้น

ปรีดา ปัญญาจันทร์ และชิววัน วิสาสะ (2540 : 21 – 40) ได้แนะนำเทคนิคการเล่านิทานดังต่อไปนี้

1. การเล่าปากเปล่า วิธีนี้จุดสนใจจะอยู่ที่ผู้เล่าซึ่งต้องเตรียมตัวให้พร้อม คือ อ่านเนื้อเรื่องมาก่อน จับประเด็นสาระสำคัญของเรื่องไม่จำเป็นต้องเหมือนกับที่อ่านเสมอไป น้ำเสียงต้องนำฟังมีอารมณ์ร่วมไปกับเรื่องเล่า บุคลิกของผู้เล่าต้องน่าสนใจไม่นิ่งหรือหลุกหลิกจนเกินไป เสื้อผ้าที่สวมใส่ก็ต้องทำให้เกิดความมั่นใจในการเคลื่อนไหว นอกจากนี้บรรยากาศในการเล่าที่สำคัญควรมีอากาศถ่ายเทไม่ร้อนหรือแออัดเกินไปมีความเงียบเพื่อให้ผู้ฟังเกิดสมาธิ

2. การเล่าโดยการใช้หนังสือประกอบ วิธีนี้ผู้เล่าต้องอ่านนิทานให้เข้าใจศึกษาภาพประกอบว่าหน้าใดมีเนื้อหาอย่างไร การถือหรือพลิกหนังสือต้องไม่บังรูปภาพในหนังสือ ถือนหนังสือในระดับที่ผู้ฟังเห็นได้ชัดเจน

3. การเล่าโดยใช้ภาพประกอบต้องใช้ภาพที่มีขนาดเห็นได้ชัดเจนมีจำนวนภาพที่อาจปรับให้เหมาะกับการเล่า การถือภาพให้ตัวหนังสือข้างหลังภาพอยู่ในระดับสายตา ใช้มือข้างที่ถนัดดึงภาพที่เล่าแล้วมาสอดด้านหลัง

4. การเล่าโดยใช้สื่อใกล้ตัว เป็นการหยิบฉวยเอาของใกล้ตัวมาใช้เป็นสื่อ เพราะเด็กสามารถใช้จินตนาการให้สอดคล้องกับเนื้อหาของนิทานนั้น ๆ ได้ สิ่งสำคัญอยู่ที่ผู้เล่าจะสามารถชักจูงให้ผู้ฟังเกิดภาพคล้อยตามเนื้อเรื่องในนิทานมากน้อยเพียงไร

5. เล่าโดยใช้ศิลปะ ได้แก่

เล่าไปพับไป โดยเอาชั้นตอนการพับกระดาษมาเล่าประกอบนิทาน

เล่าไปตัดไป เป็นการเล่าที่ใช้การตัดกระดาษให้ออกมาเป็นตัวละครหรือฉากระหว่างที่เล่าผู้เล่า จะตัดกระดาษออกเป็นรูปต่าง ๆ

เล่าประกอบเชือก เป็นการเล่าที่ผู้เล่าต้องสร้างสรรค์เชือกให้มีความสัมพันธ์กับการเล่าอย่างต่อเนื่อง

เล่าประกอบการฉีกกระดาษ เป็นการเล่าเรื่องประกอบกับการฉีกกระดาษให้สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ควรจะมีการฝึกซ้อมการเล่า และใช้ไหวพริบในการเล่าให้เหตุการณ์ต่อเนื่องขณะที่ฉีกกระดาษหรือสร้างสรรค์สื่อ

เล่าประกอบการพับผ้าเช็ดหน้า ใช้เทคนิคการเล่าคล้ายกับการพับกระดาษซึ่งผู้เล่าควรศึกษาวิธีการพับผ้าเช็ดหน้าให้ชำนาญก่อนการเล่า

การเล่านิทานมีรูปแบบเทคนิคและกระบวนการเล่าหลากหลายซึ่ง เกริก ยूनพันธ์ (2543 : 36 – 55) ได้แนะนำไว้ดังนี้

1. การเล่านิทานแบบปากเปล่า ถ้าผู้เล่านิทานด้วยวิธีการเล่าแบบยืน ผู้เล่านิทานจะสามารถก้าวเดินหน้าหรือถอยหลังขณะทำการเล่า จะต้องใช้ท่าทางมือ ลำตัว ศรีษะ ฯลฯ ประกอบการเล่าให้สัมพันธ์กับการเดินให้พอดี และลงตัวที่สุด

2. การเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป ผู้เล่าจะต้องมีประสบการณ์การเล่านิทานแบบปากเปล่าอยู่ด้วยมากพอสมควร เพราะการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปยังคงใช้ศิลปะการเล่าอย่างมีชั้นเชิงในการเล่าอย่างเดิม แต่จะต้องเพิ่มการวาดรูปในขณะที่เล่าเรื่องราวด้วย รูปที่วาดขณะเล่าเรื่องนี้ ภาพที่วาดออกมาอาจจะไม่สอดคล้องกับเรื่องราวที่เล่าเลยก็ได้ คือจะได้ภาพใหม่เกิดขึ้น

3. การเล่านิทานแบบใช้สื่อหรืออุปกรณ์ประกอบ ผู้เล่าจะต้องใช้สื่อที่จัดเตรียมหรือจัดหาเพื่อประกอบการเล่า เช่น หนังสือ หุ่นนิ้ว หุ่นเชิด กระดาษ เชือก ผ้าเช็ดหน้า ฯลฯ ขณะเล่าอาจจะมีดนตรีประกอบหรือผู้เล่าหาวัสดุอย่างง่ายมาทำเครื่องเคาะกำกับจังหวะเพื่อประกอบการเล่าเพิ่มรสชาติให้สนุกสนานยิ่งขึ้น

เทคนิคการเล่านิทานเป็นวิธีการเพื่อทำให้การเล่านิทานนั้นน่าสนใจและผู้เล่าประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในการเล่า การใช้เทคนิคในการเล่าแบบวาดไปเล่าไปก็เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์และการนำเสนอเรื่องราวเป็นการส่งเสริมจินตนาการรวมไปถึงได้เรียนรู้ตำแหน่งและทิศทางไปกับตัวละครในนิทานเป็นการเรียนรู้มิติสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

2.5 คุณค่าของนิทานที่มีต่อการเรียนการสอน

นิทานมีคุณค่าต่อการเรียนการสอน มีประโยชน์ต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาและภาษามาก เพราะนิทานช่วยให้เด็กสร้างจินตนาการ ถ่ายทอดจินตนาการออกมาทางกิจกรรมต่าง ๆ ช่วยให้เด็กสังเกตและจดจำเรื่องราวทำให้พัฒนาการทางสติปัญญาและภาษาพัฒนาอย่างรวดเร็ว

อริ สัตถ์หวิ (2543 : 3) ได้กล่าวว่า นิทานจะช่วยสร้างภาพขึ้นในสมองของเด็ก เด็กฟังนิทานและเห็นหนังสือจากสิ่งต่าง ๆ ทั้งที่บ้านและโรงเรียนตั้งแต่ปฐมวัย เด็กจะประสบผลสำเร็จในการเรียน อ่านและเขียน ทั้งยังได้พัฒนาทักษะการคิดอย่างกว้างขวางและทำนยังได้ยกคำกล่าวของ อัลเบิร์ต ไอสไตน์ ที่กล่าวว่า “ถ้าต้องการให้เด็กฉลาดก็ต้องเล่านิทานให้เด็กฟังแต่ถ้าต้องการให้เด็กฉลาดมากยิ่งขึ้นก็ต้องเล่านิทานมาก ๆ หลาย ๆ เรื่อง”

การปลูกฝังสิ่งที่ดีงามให้กับเด็กเพื่อให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อโลกและชีวิตนั้นเราสามารถที่จะใช้นิทานเป็นสื่อได้เป็นอย่างดีโดยเฉพาะในเด็กปฐมวัยและประถมศึกษาดังที่ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521 : 81) เสนอแนะว่าการเล่านิทานในเด็กระดับชั้นอนุบาลและประถมศึกษาที่มีคุณค่าอย่างมากมาย กล่าวคือ

1. ช่วยชดเชยประสบการณ์ทางด้านภาษาแก่เด็กชนบทให้ทัดเทียมกับเด็กในเมือง
2. ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านภาษา ทางด้านความคิดและมีจินตนาการที่สวยงาม
3. ฝึกให้เด็กเป็นนักฟังที่ดี เก็บเรื่องราวต่าง ๆ ที่ฟังได้อย่างมีระบบ
4. สร้างความเพลิดเพลินให้แก่เด็กเพื่อความรุ่งเรืองและมีชีวิตที่สดใส

นอกจากนี้ กอบกมล ทบบัณฑิต (2548 : 4 - 5) ได้กล่าวถึงการเล่านิทานว่ามีประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ดังต่อไปนี้

ส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ – จิตใจ

ในขณะที่ครูเล่านิทาน เด็กจะอยู่ใกล้ชิดกับครูเป็นการถ่ายทอดความรัก ความอบอุ่นสร้างความคุ้นเคย เด็กจะเกิดความมั่นคงไว้วางใจครู ช่วยลดความตึงเครียดแก่เด็ก หากครูให้โอกาสเด็กมีส่วนร่วมในการเล่านิทาน จะช่วยให้เด็กกล้าแสดงออก

หนึ่งความสนุกสนานเพลิดเพลินที่เด็กได้รับจากการฟังนิทานจะสร้างความสุขให้แก่เด็ก ช่วยชดเชยความเศร้า ความกังวลใจจากการพลัดพรากจากผู้ปกครองของเด็กได้ และยังช่วยให้เด็กนอนหลับอย่างเป็นสุขด้วย นอกจากนี้ในยุคที่พ่อแม่มีเวลาให้เด็กน้อย นิทานจึงมีความจำเป็นสำหรับเด็กมากขึ้น ในแง่ของการชดเชยความต้องการในส่วนที่เด็กไม่ได้รับจากพ่อแม่ได้บ้าง

ส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม

เด็กได้เรียนรู้สภาพแวดล้อมรอบตัวจากการเล่านิทาน เช่น บทบาทของตัวละคร การสื่อสารกับผู้อื่น มารยาท วินัยการเคารพกฎเกณฑ์หรือข้อตกลงตลอดจนคุณธรรมต่าง ๆ ในการอยู่ร่วมกัน เป็นต้น

ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา

นิทานมีประโยชน์ต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาและภาษามากเพราะนิทานช่วยให้เด็กสร้างจินตนาการ ถ่ายทอดจินตนาการออกมาทางกิจกรรมต่าง ๆ ช่วยให้เด็กสังเกตและจดจำเรื่องราว สะสมคำและความหมายของคำ ทำให้พัฒนาการทางภาษาพัฒนาอย่างรวดเร็วฝึกทักษะการฟัง การพูด และส่งเสริมการอ่าน ทำให้เกิดนิสัยรักการอ่าน เป็นต้น

ส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย

ในขณะที่เด็กฟังครูล่านิทาน หากครูสอดแทรกเทคนิคการเล่านิทานให้เด็กมีส่วนร่วม เช่น การเล่นนิ้วมือ การแสดงท่าทางประกอบนิทาน การเล่นเกมหลังกิจกรรมการเล่านิทาน ทำให้เด็กได้พัฒนาและควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ในร่างกายได้นอกจากนั้นการที่เด็กได้นอนหลับสนิทจากการฟังนิทานจะช่วยให้ร่างกายเด็กพักผ่อนเต็มที่ร่างกายสดชื่นและเจริญเติบโตเป็นอย่างดี

ดังที่กล่าวมานี้พอสรุปได้ว่า การเล่านิทานมีคุณค่าในการช่วยพัฒนา สติปัญญา ภาษาและจินตนาการอันเป็นรากฐานที่จะนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ความรู้ ความสนุกสนานและช่วยปลูกฝังพื้นฐานทางจิตใจ คุณค่าทางสังคม กระตุ้นให้เด็กกล้าแสดงออก เกิดความมั่นใจ ทั้งยังช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านสติปัญญาและภาษาส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ฟังกับผู้เล่า สามารถส่งเสริมหรือกระตุ้นพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดกับเด็กได้

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

รัฐจวน ประโมจันย์ (2544) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมเสริมการเล่านิทานประกอบภาพในแต่ละช่วงสัปดาห์ มีความสามารถด้านการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001

ขวัญนุช บุญอยู่สง (2545 : 63) ได้วิจัยการส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยโดยการเล่านิทาน ผลการศึกษาพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคณิต มีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในทุกทักษะสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อจำแนกรายด้านแล้วพบว่า ในด้านการนับ การรู้ค่า ตัวเลข การจับคู่ การเปรียบเทียบ การเรียงลำดับสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านการจัดประเภทสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05

สาธิตี วิทยาขาว (2549 : 63 – 68) ได้วิจัยการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางรูปภาพของเด็กปฐมวัยด้วยการเล่านิทานประกอบหุ่นกับการเล่านิทานประกอบรูปภาพ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดสร้างสรรค์ด้านความคล่องแคล่ว ความคิดริเริ่มและความคิดละเอียดลออของเด็กปฐมวัยที่ได้จากการฟังนิทานด้วยการเล่าประกอบหุ่นกับการเล่าประกอบรูปภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในด้านความคิดละเอียดลออ ส่วนด้านความคิดคล่องแคล่วและความคิดริเริ่มไม่แตกต่างกัน 2) ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้จากการฟังนิทานด้วยการเล่าประกอบหุ่นหลังการทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนเด็กปฐมวัยที่ฟังนิทานด้วยการเล่าประกอบรูปภาพหลังการทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในด้านความคิดคล่องแคล่วและความคิดริเริ่ม ส่วนความคิดละเอียดลออไม่แตกต่างกัน

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า วิธีการสอนโดยการเล่านิทานมีความสำคัญและเหมาะสมกับพัฒนาการเด็กจึงเป็นวิธีหนึ่งที่น่าจะช่วยพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ในการบอกตำแหน่งและทิศทางให้เกิดขึ้นกับเด็ก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. แบบแผนการทดลอง
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง

แบบแผนการทดลองที่ใช้คือ แบบศึกษากลุ่มเดียวมีการวัด ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ซึ่งมีลักษณะดังนี้

กลุ่มทดลอง $o_1 \quad x \quad o_2$

- เมื่อ o_1 หมายถึง การวัดก่อนการทดลอง(การวัดความสามารถในการบอกตำแหน่งและทิศทาง)
- x หมายถึง สิ่งทดลอง (แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป)
- o_2 หมายถึง การวัดหลังการทดลอง(การวัดความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ในการบอกตำแหน่งและทิศทาง)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากร คือ เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยชาย หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม 1 ห้องเรียน จำนวน 38 คน

3. วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ โดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ก่อนการทดลองทดสอบความสามารถในการบอกตำแหน่งและทิศทางของเด็กเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบวัด (ปฏิบัติจริง) จำนวน 12 ข้อ เป็นเวลา 1 สัปดาห์

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเอง โดยจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบवादไปเล่าไป จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 60 นาที โดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรมในวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ ช่วงเวลา 10.30 – 11.30 น.

3.3 หลังการทดลองวัดความสามารถในการบอกตำแหน่งและทิศทางของเด็กเป็นรายบุคคลโดยใช้แบบวัด (ปฏิบัติจริง) จำนวน 12 ข้อ เป็นเวลา 1 สัปดาห์

3.4 ให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ลักษณะของเครื่องมือวิจัย

4.1.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบवादไปเล่าไป มีลักษณะเป็นแบบแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ใช้เวลาในการสอน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ ในช่วงเวลา 10.30 – 11.30 น. วันละ 60 นาที ดังตารางกำหนดการจัดกิจกรรมและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบवादไปเล่าไป (ตัวอย่างปรากฏในภาคผนวก)

4.1.2 แบบวัดความสามารถในการบอกตำแหน่งและทิศทาง ใช้ของจริงเป็นสื่อในการวัดและคำถามนำที่จะให้เด็กบอกตำแหน่งและทิศทาง (ตัวอย่างปรากฏในภาคผนวก)

4.2 การสร้างเครื่องมือวิจัย

4.2.1 ได้สร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป ตามขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คุณลักษณะตามวัย รวมทั้งสภาพที่พึงประสงค์

2) การศึกษารายละเอียดสาระการเรียนรู้ทั้งส่วนที่เป็นประสบการณ์สำคัญ สาระที่ควรเรียนรู้ และกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถในการบอกตำแหน่งและทิศทางที่ต้องการฝึก

3) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการบอกตำแหน่งและทิศทาง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป

4) นำแผนการจัดกิจกรรมที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจและแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5) นำแผนการจัดกิจกรรมที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดกิจกรรมกับจุดประสงค์ซึ่งได้ค่าความสอดคล้องแต่ละแผนเท่ากับ 1.00 และแก้ไขปรับปรุงตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ

4.2.2 การสร้างแบบวัด (ปฏิบัติจริง) วัดความสามารถในการบอกตำแหน่งและทิศทาง และคำถาม ดำเนินการสร้างดังนี้

1) ผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยปีการศึกษา 2551 กิจกรรมเกมการศึกษา กิจกรรมที่ 1 การหาความสัมพันธ์ของตำแหน่งสิ่งของ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้ทำการหาค่าความยาก อำนาจจำแนก และความเที่ยงเป็นที่เรียบร้อยแล้ว มาใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้และได้เพิ่มเติมการบอกตำแหน่งและทิศทางของสิ่งของให้ครบ 12 ชื่อ ตามที่ต้องการวัด คือ ใน นอก ซ้าย ขวา บน ล่าง ใกล้เคียง ไกล ใกล้อีก หนึ่ง หลัง ระหว่าง กลาง

2) เตรียมแบบวัด (ปฏิบัติจริง) วัดความสามารถในการบอกตำแหน่งและทิศทาง โดยใช้ของจริงเป็นสื่อในการวัด 12 ชื่อ และคำถามนำ

3) นำแบบวัด (ปฏิบัติจริง) 12 ข้อที่ยกตัวอย่างเป็นรูปภาพแทนของจริงไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ และแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4) นำแบบวัด (ปฏิบัติจริง) 12 ข้อที่ยกตัวอย่างเป็นรูปภาพแทนของจริงไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างแบบวัด(ปฏิบัติจริง)กับจุดประสงค์ ซึ่งได้ค่าความสอดคล้องแต่ละข้อเท่ากับ 1.00

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำคะแนนที่ได้จากแบบวัด (ปฏิบัติจริง) วัดความสามารถในการบอกตำแหน่งและทิศทางก่อนการทดลอง และหลังการทดลองมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ มีดังนี้

6.1 ค่าร้อยละ

6.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) (ล้วน สายศ และอังคณา สายศ 2536 : 59) โดยมีสูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

6.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (ล้วน สายศ และอังคณา สายศ 2536 : 64) โดยมีสูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	$S.D.$	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งกลุ่ม
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มตัวอย่าง

6.4 เกณฑ์การกำหนดระดับคุณภาพการบอกตำแหน่งและทิศทาง มีขั้นตอนดังนี้

6.4.1 นำระดับคุณภาพของคะแนนมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย

6.4.2 การกำหนดช่วงคะแนนออกเป็น 3 ช่วง โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ดี หมายถึง บอกตำแหน่งและทิศทางได้ถูกต้องทันที ระดับ 3 คะแนนเฉลี่ย

2.51 - 3.00

พอใช้ หมายถึง การบอกตำแหน่งและทิศทางได้ถูกต้องแต่ใช้เวลาในการคิดหรือลังเล ระดับ 2 คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50

ปรับปรุง หมายถึง บอกตำแหน่งหรือทิศทางได้บ้างหรือตามคำชี้แนะระดับ 1 คะแนนเฉลี่ย 0.01 - 1.50

6.5 สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนจากการวัดความสามารถในการบอกตำแหน่งและทิศทาง ก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างใช้ t -test แบบ Dependent Sample (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2536 : 301)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t -distribution
	D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
	N	แทน	จำนวนคู่ของคะแนนหรือจำนวนนักเรียน
	$\sum D$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนนระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปที่มีต่อความสามารถด้านมิติความสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กปฐมวัยชายและหญิงอายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 38 คน ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ก่อนและหลังการทดลอง

วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนระดับความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กเปรียบเทียบกับเกณฑ์โดยคิดเป็นร้อยละ

2. ก่อนและหลังการทดลอง

วิเคราะห์เปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลองการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป โดยนำคะแนนจากการวัดความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยไปทดสอบค่าที

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลองกับเกณฑ์โดยคิดเป็นร้อยละ

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการวัดความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองกับเกณฑ์โดยคิดเป็นร้อยละ ปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองกับเกณฑ์โดยคิดเป็นร้อยละ

ระดับคะแนน	จำนวน คน		ร้อยละ	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
ระดับ 3	1	13	2.63	34.21
ระดับ 2	19	25	50.00	65.79
ระดับ 1	18	0	47.37	0.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าก่อนการทดลองเด็กมีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ในระดับคะแนน 3 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.63 ระดับคะแนน 2 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ระดับคะแนน 1 จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 47.37 หลังการทดลองเด็กมีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ในระดับคะแนน 3 จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 34.21 และระดับคะแนน 2 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 65.79

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป

การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป ผู้วิจัยได้นำคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของเด็กปฐมวัยมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test (Dependent Sample) ปรากฏดังตารางที่ 4.2 และ 4.3

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย
เป็นรายบุคคลก่อนและหลังการทดลอง

นักเรียนคนที่	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	D	D^2
1	2.08	2.33	0.25	0.06
2	2.16	2.50	0.34	0.12
3	1.50	2.16	0.66	0.44
4	2.66	3.00	0.34	0.12
5	1.75	2.58	0.83	0.69
6	1.83	2.50	0.67	0.45
7	1.50	2.60	1.00	1.00
8	1.58	2.75	1.17	1.37
9	1.33	2.25	0.92	0.85
10	1.83	2.58	0.75	0.56
11	2.16	2.75	0.59	0.35
12	1.50	2.50	1.00	1.00
13	1.33	2.25	0.82	0.67
14	1.66	2.50	0.84	0.71
15	1.41	2.16	0.75	0.56
16	1.50	2.25	0.75	0.56
17	1.25	2.16	0.91	0.83
18	1.75	2.83	1.08	1.67
19	1.25	2.08	0.83	0.69
20	1.50	2.25	0.75	0.56
21	1.91	2.50	0.59	0.35
22	1.50	2.66	1.16	1.35
23	1.50	2.41	0.91	0.83
24	1.66	2.66	1.00	1.00
25	1.58	2.50	0.92	0.27
26	1.66	2.66	1.00	1.00

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	D	D^2
27	1.33	1.83	0.50	0.25
28	1.33	1.83	0.50	0.25
29	1.41	1.91	0.50	0.25
30	1.83	2.33	0.50	0.25
31	1.66	2.25	0.59	0.39
32	1.91	2.50	0.59	0.39
33	1.75	2.75	1.00	1.00
34	2.00	2.75	0.75	0.56
35	1.66	2.25	0.59	0.35
36	2.08	2.66	0.58	0.34
37	1.25	2.08	0.83	0.69
38	2.41	2.91	0.50	0.25
Σ	63.96	92.42	28.26	23.03
\bar{X}	1.68	2.43	0.74	0.61
s.d.	0.33	0.29	0.23	0.37

จากตารางที่ 4.2 พบว่าหลังจากการทดลองการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป เด็กปฐมวัยมีคะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์เพิ่มขึ้นทุกคน

ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป

ระยะทดลอง	\bar{N}	\bar{X}	S.D	ผลต่าง		ค่า t
				$\bar{X} (D)$	Sd (D)	
ก่อนการทดลอง	38	1.68	0.33	0.74	0.23	19.652*
หลังการทดลอง	38	2.43	0.29			

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ก่อนและหลังการทดลองการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปเด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป

ข้อสังเกตการทดลอง

จากการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปเพื่อพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยได้ข้อสังเกตดังนี้

1. เด็กปฐมวัยที่ได้ร่วมกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปเกิดพฤติกรรมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดการยอมรับกันโดยใช้คำพูดชื่นชมผลงานและสามารถนำเสนอผลงานโดยการบรรยายภาพต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

2. เด็ก ๆ มีสมาธิมากขึ้นและกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมร่วมกัน สามารถสร้างสรรค์ผลงานที่แปลกใหม่ตามความคิดจินตนาการของตนเองได้

3. การจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป ส่งผลต่อความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ ความคิดสร้างสรรค์และการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กปฐมวัยยิ่งขึ้น สำหรับสัปดาห์แรกของการทดลองเป็นช่วงเปิดเรียนภาคแรกของปีการศึกษาเด็กยังไม่คุ้นเคยกับครูและเพื่อน ๆ จึงไม่กล้าแสดงออกและขาดทักษะในการวาดภาพ แต่เมื่อครูเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปให้ฟังบ่อย ๆ สร้างความคุ้นเคยและแนะนำให้เด็กได้ใช้ความคิดอย่างอิสระและยอมรับในผลงานของเด็กแล้วเด็กจึงเริ่มมีความเชื่อมั่นในการกล้าที่จะสื่อความคิดออกมาเป็นภาพวาดและบรรยายภาพได้ตามมิติสัมพันธ์ที่ตนเองรับรู้และเข้าใจ ครูจึงควรใช้กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กไปอย่างต่อเนื่อง

4. การวัดความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองส่วนใหญ่เด็กมีความสามารถอยู่ในระดับ 2 (บอกตำแหน่งและทิศทางได้ถูกต้องแต่ใช้เวลาในการคิดหรือลังเล) เนื่องจากครูวางอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้เป็นแบบวาด (ปฏิบัติจริง) ไว้บนโต๊ะครูแล้วให้เด็กนั่งตอบบนเก้าอี้ที่ไม่เหมาะสมกับเด็กทำให้มองเห็นไม่ถนัดจึงตอบผิดหรือลังเลในการตอบควรวางอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะใช้ในการวัดไว้บนพื้นห้องให้เด็กมองเห็นได้ถนัดจะทำให้เด็กมีความมั่นใจในการตอบคำถามและตอบได้ถูกต้องรวดเร็วขึ้น

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปที่มีต่อความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี เป็นการวิจัยเชิงทดลอง สรุปผลได้ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป

1.2 สมมุติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยหลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปแล้วมีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ในการบอกตำแหน่งและทิศทางสูงขึ้น

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

2) กลุ่มตัวอย่างคือเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม 1 ห้องเรียน จำนวน 38 คน

1.3.2 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1) แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป จำนวน 18 แผน

2) แบบวัดความสามารถในการบอกตำแหน่งและทิศทาง เป็นแบบวัด

(ปฏิบัติจริง) และคำถามนำ

1.4 ผลการวิจัย

1.4.1 หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปแล้ว เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ในระดับ 3 (ดี) ร้อยละ 34.21 ระดับ 2 (พอใช้) ร้อยละ 65.79 ระดับ 1 (ปรับปรุง) ร้อยละ 0.00

1.4.2 ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ในการบอกตำแหน่งและทิศทางของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปสูงกว่าก่อนการทดลอง

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปเพื่อศึกษาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยและเพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 หลังการทดลองเด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์อยู่ในระดับ 3 (ดี) ร้อยละ 32.21 ระดับ 2 (พอใช้) ร้อยละ 65.79 ระดับ 1 (ปรับปรุง) ร้อยละ 0.00

2.2 จากการเปรียบเทียบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป มีความสามารถหลังการทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ดีขึ้นเนื่องจากเด็กปฐมวัยได้เรียนรู้การบอกตำแหน่งและทิศทางจากการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป เด็กทุกคนมีส่วนในการเล่าเรื่องย้อนกลับ การตอบคำถาม การวาดภาพเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทานที่ได้ฟังจากครูเล่าและเล่าเรื่องจากภาพที่ตนวาดให้ครูฟัง จากประสบการณ์ที่ได้รับในขณะที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปทำให้เด็กปฐมวัยเกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับคำกล่าวของ แกรนด์และมอร์โร (Grand and Morrow, 1995) ที่ว่าการพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ควรเน้นให้เด็กได้ค้นพบความสัมพันธ์ด้วยกระบวนการประดิษฐ์ การวาด การวัด การมองเห็น การเปรียบเทียบ การแปลง และการจำแนกรูปเรขาคณิตที่เน้นกิจกรรมในลักษณะการสำรวจ การตั้งข้อคาดเดา การสืบเสาะเพื่อตรวจสอบข้อคาดเดาและส่งเสริมให้เด็กสังเกตสิ่งแวดล้อมรอบตัว อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณวิภา สุทธิเกียรติ (2542 : 3) ที่พบว่าการพัฒนาด้านมิติสัมพันธ์ควรเน้นให้เด็กได้ค้นพบความสัมพันธ์ด้วยกระบวนการประดิษฐ์ การวาด การวัด

การมองเห็น การเปรียบเทียบและการจำแนกรูปเรขาคณิตที่เน้นกิจกรรมในลักษณะการสำรวจ การตั้งข้อคาดเดา การสืบเสาะเพื่อตรวจสอบข้อคาดเดาและจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการเล่นนิทานแบบวาดไปเล่าไปเป็นกิจกรรมที่เด็กชอบ สิ่งใดที่เด็กชอบและพึงพอใจจะทำให้จดจำและกระทำได้ดีดังที่ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541 : 10 - 19) กล่าวว่า นิทานเป็นสิ่งที่เด็กชอบ เด็กจึงเกิดการเรียนได้ดี สามารถจดจำ กล้าแสดงออกและมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ครูจึงสามารถสอดแทรกสิ่งที่ต้องการสอนเด็กหรือเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ให้กับเด็กตามจุดประสงค์ที่ครูต้องการได้ ซึ่งทำให้เด็กสามารถจดจำได้ดีและสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ได้ดี ดังผลงานวิจัยของ น้ำฝน ปิยะ (2542 : 20 - 24) ที่ใช้นิทานในการสอนวินัยโดยครูเป็นผู้แต่งขึ้นและทดลองสอนจริงเมื่อมีเหตุการณ์ที่เด็กขาดระเบียบ ผลของการปลูกฝังวินัยจากการเทียบเคียงจากนิทานพบว่าเด็กจะพึงพอใจ เข้าใจง่ายและจดจำได้ดีในทำนองเดียวกัน เกริก ยूनพันธ์ (2539 : 20) กล่าวว่า การที่เด็กชอบสิ่งใดเด็กจะสนใจและกระทำสิ่งนั้นได้นานนิทานจึงช่วยสร้างสมาธิของเด็กให้ยาวนานขึ้นและเมื่อเด็กมีสมาธิยาวนานขึ้นก็จะรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้มากขึ้นยิ่งถ้านิทานเหล่านั้นได้รับการเสริมสร้างให้นำสนใจด้วยเทคนิคใหม่แล้วก็จะได้ผลในการสอนเด็กเหลือคณานับ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์สูงขึ้นและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอีกทั้งเป็นพื้นฐานที่จะเรียนรู้ในระดับชั้นต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ ตลอดจนเป็นแนวทางศึกษาวิจัยต่อไป ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ในการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปภาพที่วาดควรจะมีขนาดใหญ่ และเด็กทุกคนมองเห็นได้ชัดเจนเหมาะสมกับจำนวนเด็ก ไม่ควรร่างภาพด้วยดินสอไว้ก่อนเพราะเด็กจะเดาเรื่องราวได้และให้ความสนใจน้อยลง

3.1.2 การใช้แบบวัด (ปฏิบัติจริง) ในการวัดความสามารถก่อนและหลังการทดลองอาจใช้การวัดแบบคู่ขนานได้และควรวางอุปกรณ์(ของจริง)ที่ใช้เป็นแบบวัดบนพื้นห้องให้เด็กสามารถมองเห็นได้ชัดเจนในทุกมิติสัมพันธ์

3.1.3 การจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไปควรจัดให้ต่อเนื่อง อาจใช้เวลา 1 ภาคเรียน หรือ 1 ปีการศึกษา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจของเด็กเป็นสิ่งสำคัญ

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากการบอกตำแหน่งและทิศทาง เช่น ความเหมือนความต่างของวัตถุ การต่อเข้าด้วยกัน การแยกออกจากกัน

3.2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กด้วยการจัดกิจกรรมอย่างอื่นนอกเหนือจากกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป เช่น กิจกรรมเกมการศึกษา กิจกรรมเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน กิจกรรมการทำขนม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ (2546) *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546* กรุงเทพมหานคร
กอบกมล ทบบัณฑิต (2548) *การเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย* กรุงเทพมหานคร
หน่วยศึกษานิเทศก์
- กฤษยา ตันติผลาชีวะ (2541) “การเล่านิทาน” *วารสารการศึกษาปฐมวัย* 2,2 :10-19
- เกริก ชื่นพันธ์ (2543) *การเล่านิทาน* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร ม.ป.ท.
_____. (2539) *การเล่านิทาน* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร ม.ป.ท.
- ขวัญนุช บุญอยู่สง (2545) “การส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยโดยการเล่า
นิทานคณิต” *ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*
- ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2540) “นักเล่านิทานสร้างนักอ่าน” *สารพัฒนาหลักสูตร* 16 ,130:44 -47
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521) *นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล*
กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- ทองหล่อ วิชาวิน (2523) *การวัดความถนัด* กรุงเทพมหานคร สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- ทัศนีย์ อินทรบำรุง (2539) “วินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
ก่อนกลับบ้าน” *ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*
- น้ำฝน ปิยะ (2542) “การปลูกฝังวินัยด้วยนิทานที่ครูแต่ง” *วารสารการศึกษาปฐมวัย* 2,2 :20-24
- เนื่อน้อง สนับบุญ (2541) “ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่า
นิทาน” *ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*
- บุปผา เรืองรอง (2545) *เทคนิคการเล่านิทาน* นครศรีธรรมราช สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
เบลเรนเก้า,เอม แซปแมน,คาโลราย และ สวาทซ์ (2544) *108 วิธีวัดและประเมินพหุปัญญา* แปล
จาก Multiple Assessments for Multiple Intelligences. โดย เฉลียวศรี พิบูลชล
กรุงเทพมหานคร เพียร์สันเอดดูเคชั่น อินโดไชน่า
- ประพิมพ์พัคตร์ พลพะวงศ์ (2550) “ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยในการทำกิจกรรม
ศิลปะสร้างสรรค์ด้วยกระดาษเส้น” *ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*

- ประมวญ ดิลกสิน (2535) *จิตวิทยาการศึกษาเด็กพิเศษ* กรุงเทพมหานคร ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ปรีดา ปัญญาจันทร์ และชีวัน วิสาสะ (2540) *เล่นิทานอย่างไรให้สนุก* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ แพรวเพื่อนเด็ก
- พจมาน เทียนมนัส (2539) “ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นิทานประกอบการแสดงละครสร้างสรรค์และประกอบการวาดภาพ” *ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร*
- พัชรวิวัลย์ เกตุแก่นจันทร์ (2541) *การบริหารสมอง* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร P.A. Art & Printing.
- พิทักษ์ชาติ สุวรรณไตรย์ (2544) “การจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์สำหรับเด็กปฐมวัย” *ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*
- เพ็ญทิพา อ่วมมณี (2547) “ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยที่ใช้ลวดกำมะหยี่ในการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์” *ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*
- รัฐจวน ประโมจניים (2544) “ผลการจัดกิจกรรมเสริมการเล่นิทานประกอบภาพที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย” *ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร*
- ล้วน สายยศ (2543) “มิติสัมพันธ์สำคัญไฉน” *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์* 1, 2 (มกราคม – เมษายน) : 22- 24
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2536) *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ
- วรวรรณ เหมชะญาติ (2536) “ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดของกาเย่ที่มีต่อความสามารถในการเรียนรู้ทางด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กก่อนวัยเรียน” *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- วรรณิ ศิริสุนทร (2532) *การเล่นิทาน* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน คณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

- วรรณวิภา สุทธิเกียรติ (2542) “การพัฒนาบทเรียนเรขาคณิตที่ใช้ซอฟต์แวร์ คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้” ปรินญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วรารักษ์ รักรวิชัย (2535) “การศึกษาก่อนวัยเรียน” เอกสารประกอบการสอน กร. 311 กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
- วาโร เฟิงสวัสดิ์ (2542) การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย สกสค. สถาบันราชภัฏสกลนคร คณะครุศาสตร์ โปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษา
- วิริยะ สิริสิงห์ (2537) การเขียนเรื่องสำหรับเด็ก กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- วิเชียร เกตุสิงห์ (2518) แบบทดสอบความถนัดทางการเรียน กรุงเทพมหานคร บรรณกิจเทรดดิ้ง
- ศ. สุภนิมิต(นามแฝง) (2522) “การเล่านิทานสำหรับเด็กประถม” วารสารประชาศึกษา 30 ,11 (มิถุนายน) :28 - 32
- ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2538) การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภานิต (2544) “ทฤษฎีการเรียนรู้ระดับปฐมวัย” เอกสารการสอนชุดวิชา พฤติกรรมการสอนปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 7 พิมพ์ครั้งที่ 11 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542) นิทานความสำคัญและประโยชน์ ราชบุรี สถาบันราชภัฏจอมบึง
- สมศักดิ์ สันธุระเวช (2544) กิจกรรมพัฒนาทพปัญหาาระดับปฐมวัย กรุงเทพมหานคร วัฒนาพานิช
- สาธิต วิทยาขาว (2549) “การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางรูปภาพของเด็กปฐมวัยด้วยการเล่านิทานประกอบหุ่นกับการเล่านิทานประกอบรูปภาพ” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539) คู่มือการพัฒนาเด็กก่อนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ครูสภา ลาดพร้าว
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2551 จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สิงหาคม 2551 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

- หน่วยศึกษานิเทศก์ (2546) *คู่มือการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย* กรุงเทพมหานคร สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน
- อัญชลี รัตนชื่น (2550) “ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้ทำกิจกรรมศิลปะ
เครื่องแขวน” ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อารี สัมหลวี (2543) *สอนอ่านเขียนด้วยนิทานภาพร่วมกัน: สำหรับเด็กปฐมวัย* กรุงเทพมหานคร
กรมวิชาการ
- เอื้ออารี ทองพิทักษ์ (2546) “ทักษะพื้นฐานทางมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม
การวาดภาพต่อเติม” ปรินญาบัณฑิตศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- Bruner, J. S. (1969). *The Process of Education*. New York: Harvard University Press.
- Cockburn, K. (1996). “Effects of Specific Toy Playing Experiences on the Spatial Visualization
Skills of Girls Ages 4 and 6” *Dissertation Abstracts international*. 57 (6) :235-A -
2351-A.
- Cook, G. L. and Odom, R.D. (1992). “Perception of Multidimensional Stimuli: A Differential
Sensitivity Account of Cognitive Processing and Development”
Journal of Experimental Child Psychology . 54 : 213-249.
- Gardner, H. (1993). *Multiple Intelligences: The Theory in Practice*. New York: Basic Books.
- Grande, J. D. and Morrow, Lorna (1995). *Curriculum and Evaluation Standards for School
Mathematic Aaddenda series Grades K-6 3rd ed.* Washington D.C. :
Library of Congress Cataloging.
- Saurab Nog, David Kotz and George Cybenko, Daniela Rus. (1996). *Mobile agents for Mobile
Computing*. Hanover, NH: Dartmouth College.
- Thurstone, L.L. (1958). *Primary Mental Ability*. Chicago: University of Chicago Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

กำหนดการจัดกิจกรรมการเสวนาทานแบบवादไปเล่าไป

กำหนดการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป

ลำดับที่	เนื้อหา / กิจกรรม	การบอกตำแหน่งและทิศทาง
1	ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบวัด (ปฏิบัติจริง)	
2	แจ้วกับจิว	ซ้าย - ขวา
	แกะน้อยหลงผิด	
	แกะน้อยกลับใจ	
3	หนูตุ๊กเด็กดี	หน้า - หลัง
	แกละจะไปตลาด	
	เกมวิ่งแข่ง	
4	นิทานเรื่องตาต้าหาปู	ใกล้ - ไกล
	อู๋อ้ายรักเรียน	
	นักประดิษฐ์น้อย	
5	กินเดือนหงาย	บน - ล่าง
	แม่นกตกใจ	
	ว่าวของหนูจ้อย	
6	ผีเสื้อน้อยผู้โชคดี	ใน - นอก
	เมื่อเจ้าต่างตกใจ	
	แมวอ้วนหาเพื่อน	
7	กระต่ายกับเต่า	ระหว่าง / กลาง
	โอปอไปเที่ยวสวนสัตว์	
	ลูกหมู	
8	ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบวัด (ปฏิบัติจริง)ฉบับเดิม	

ภาคผนวก ข

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป

โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

ชั้นอนุบาลปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 1 / 2553

เรื่อง ตาต้าหาปู

เวลา 10.30 - 11.30 น.

1. หัวเรื่อง การบอกตำแหน่งใกล้ – ไกล

2. จุดประสงค์ หลังจากฟังนิทานเรื่อง ตาต้าหาปูแล้วนักเรียนสามารถ

2.1 บอกตำแหน่งใกล้ – ไกลได้

2.2 เล่านิทานจากเรื่องที่ฟังได้

2.3 วาดภาพและเล่าเรื่องประกอบภาพได้

2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระที่ควรเรียนรู้

3.1.1 นิทานเรื่อง ตาต้าหาปู

บ้านตาต้าอยู่ไกลจากนามาก ตาต้าไปหาปูในนากับเจ้าดำ รูปร่างใกล้กับรู้ง เจ้าดำเจอรู้งก็เลยคมคูใกล้ๆ งูฉกเกือบถูกเจ้าดำ ตาต้าตกใจวิ่งหนีสุดต่อล้มกลิ้งไปไกลสามารถ ส่วนเจ้าดำร้องเอ็งๆ วิ่งหนีไปไกลสุดตา

3.1.2 ประเด็นของเรื่อง

เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบอกตำแหน่ง ใกล้ – ไกล

3.2 ประสบการณ์สำคัญ

3.2.1 การเล่าเรื่องรวนิทาน

3.2.2 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด

3.2.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน

3.2.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ

3.2.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด

3.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.7 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.8 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและผลงาน

3.2.9 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

4. ขั้นตอนกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูให้เด็กแสดงท่าทางตามจินตนาการประกอบเพลง แมวจำแมว

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูเล่านิทานเรื่อง ตาต้าหาปู แบบวาดไปเล่าไปตั้งแต่ต้นจนจบ

4.2.2 เด็ก ๆ ช่วยกันเล่านิทานเรื่อง ตาต้าหาปู ซ้ำอีกครั้ง

4.2.3 เด็กวาดภาพเกี่ยวกับนิทานตามที่ได้ฟังจากครูเล่า

4.2.4 เด็กเล่าเรื่องประกอบภาพที่ตนวาดให้ครูฟังทีละคน ครูบันทึกคำพูดของเด็กลง

ได้ภาพก่อนนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

4.3 ขั้นสรุป

เด็กตอบคำถามที่ครูถามเป็นการสรุปเนื้อเรื่องในนิทาน ดังนี้

- นากับบ้านของตาต้าอยู่ใกล้หรือไกลกัน
- ในนิทานมีอะไรอยู่ใกล้กันบ้าง
- ใครเข้าไปดมงูใกล้ ๆ
- ตาต้าล้มกลิ้งไปไกลแค่ไหน
- เจ้าตาตกใจมันแสดงอาการอย่างไรบ้าง

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 นิทานเรื่อง ตาต้าหาปู

5.2 เพลงแมวจำแมว

5.3 กระดาษขาวแผ่นใหญ่พร้อมสี

5.4 กระดาษโรเนียว ขนาด เอ 4

5.5 สีเทียน

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม	ระดับคุณภาพ			เกณฑ์การประเมิน
	1	2	3	
เกณฑ์การวัด 1. การบอกตำแหน่ง ไกล - ใกล้ 2. การเล่าเรื่อง ตาต้าหาปู 3. การวาดภาพและการเล่าเรื่อง ประกอบภาพ 4. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง				3 หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2 หมายถึง ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือปฏิบัติไม่ได้

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง ตาต้าหาปู

เพ็ญวิไล ผาสุขมุล ผู้แต่ง

ตาต้ามี่นา น้าของตาต้าอยู่ไกลจากบ้านมาก ตาต้าจะไปหาปูในนา ตาต้าพาเจ้าโตไปด้วยในนามีรุงอยู่ใกล้กับรูปูและมีตอผุอยู่ใกล้กับรูปู ตาต้าถือเสียมรอคุปู เจ้าคำขี้นรอคุปูกับตาต้างในรูโพล่หัวใกล้ๆรูปูมองดูตาต้ากับเจ้าคำ เจ้าคำเข้าไปดมงูใกล้ๆ งูตกใจฉกเกือบถูกเจ้าคำตาต้าตกใจวิ่งหนีงูสะดุดตอผุล้มกลิ้งไปไกลตั้งสามวา เจ้าคำก็ตกใจร้องเอ็งๆ วิ่งหนีหางจุกตูดไปไกลสุดตา

เพลงแมวจำแมว

ไม่ทราบนามผู้แต่ง

แมวจำแมว บ้านเธออยู่ไหน อยู่ไกลหรือใกล้ ใครมาส่งเธอ
บ้านฉันอยู่ไม่ไกล อยู่ใกล้โรงเรียนเรา ฉันตื่นแต่เช้า คุณพ่อขับรถมาส่ง

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 / 2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เรื่อง ตาต้าหาปู

เลขที่	1.การบอกตำแหน่ง ใกล้ - ไกล			2.การเล่าเรื่อง ตาต้า หาปู			3.การวาดภาพและการ เล่าเรื่องประกอบภาพ			4.การตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

3 = ดี (ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง)

()

2 = พอใช้ (ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

1 = ปรับปรุง (ปฏิบัติได้ตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป
 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี
 กิจกรรมเสริมประสบการณ์
 สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

ชั้นอนุบาลปีที่ 2
 ภาคเรียนที่ 1 / 2553
 เรื่อง ผีเสื้อน้อยผู้โชคดี
 เวลา 10.30 - 11.30 น.

1. หัวเรื่อง การบอกตำแหน่ง ใน-นอก

2. จุดประสงค์ หลังจากฟังนิทานเรื่อง ผีเสื้อน้อยผู้โชคดีแล้ว นักเรียนสามารถ

- 2.1 บอกตำแหน่ง ใน – นอก ได้
- 2.2 เล่านิทานจากเรื่องที่ฟังได้
- 2.3 วาดภาพและเล่าเรื่องประกอบภาพได้
- 2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระที่ควรเรียนรู้

3.1.1 นิทานเรื่องผีเสื้อน้อยผู้โชคดี

ป้อมนั่งเล่นอยู่ในบ้าน ผีเสื้อบินเข้ามาในบ้านผ่านหน้าป้อมออกนอกบ้านไปทางหน้าต่าง ป้อมตามผีเสื้อไปในสวนหลังบ้านและจับผีเสื้อขังไว้ในขวดโหล แม่มาเจอผีเสื้อกำลังใกล้จะตายจึงบอกให้ป้อมปล่อยผีเสื้อไป ป้อมจึงเปิดฝาขวดโหล ผีเสื้อน้อยบินออกนอกขวดโหลแล้วบินลับหายไปสวนดอกไม้

3.1.2 ประเด็นของเรื่อง เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบอกตำแหน่ง ใน - นอก

3.2 ประสบการณ์สำคัญ

- 3.2.1 การเล่าเรื่องราวนิทาน
- 3.2.2 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด
- 3.2.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- 3.2.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ
- 3.2.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด
- 3.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
- 3.2.7 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
- 3.2.8 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและผลงาน
- 3.2.9 การพูดคุยกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

4. ขั้นตอนกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูพาเด็กร้องเพลงผีเสื้อ

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูเล่านิทานเรื่อง ผีเสื้อน้อยผู้โชคดี แบบวาดไปเล่าไปตั้งแต่ต้นจนจบ

4.2.2 เด็ก ๆ ช่วยกันเล่านิทานเรื่อง ผีเสื้อน้อยผู้โชคดี ซ้ำอีกครั้ง

4.2.3 เด็กวาดภาพเกี่ยวกับนิทานตามที่ได้ฟังจากครูเล่า

4.2.4 เด็กเล่าเรื่องประกอบภาพที่ตนวาดให้ครูฟังทีละคน ครูบันทึกคำพูดของเด็กลง
ได้ภาพก่อนนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

4.3 ขั้นสรุป

เด็ก ๆ ช่วยกันตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทานที่ครูถาม เป็นการสรุปตำแหน่ง
ใน - นอก อีกครั้ง

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 นิทานเรื่อง ผีเสื้อน้อยผู้โชคดี

5.2 เพลง ผีเสื้อ

5.3 กระดาษขาวแผ่นใหญ่พร้อมสี

5.4 กระดาษโรเนียว ขนาด เอ 4

5.5 สีเทียน

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม	เกณฑ์การวัด			เกณฑ์การประเมิน
	1	2	3	
1. การบอกตำแหน่ง ใน - นอก 2. การเล่าเรื่อง ผีเสื้อน้อยผู้โชคดี 3. การวาดภาพและการเล่าเรื่องประกอบภาพ 4. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง				3 หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2 หมายถึง ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง ผีเสื้อน้อยผู้โชคดี

เพ็ญวิไล ผาสุขมุต ผู้แต่ง

วันหนึ่งขณะที่ป้อมกำลังเล่นลูกบอลอยู่ในบ้านอย่างสนุกสนาน ได้โยนลูกบอลไปถูกรอบรูปที่แขวนอยู่ ตะปูลูกบอลออกมา ทำให้กรอบรูปตกลงมาแตก รูปภาพกระเด็นออกมานอกกรอบแถมยังฉีกขาดอีก ป้อมจึงหยิบกระดาษและสีในกระเป๋าออกมาวาดรูปใบใหม่ใส่ไว้ในกรอบรูปแทน ขณะนั้นเองมีผีเสื้อน้อยตัวหนึ่งบินเข้ามาในห้องผ่านหน้าต่างป้อมออกนอกห้องไปทางหน้าต่าง มันบินหายเข้าไปในสวนดอกไม้หลังบ้าน ป้อมได้แต่มองตาม เช่นวันนั้นเอง ขณะที่ป้อมเดินชมดอกไม้ก็เหลือบไปเห็นผีเสื้อน้อย ป้อมจับผีเสื้อน้อยใส่ในขวดโหลแล้วปิดฝาเอาไว้ด้วยความชื่นชม วันต่อมา.....ผีเสื้อน้อยออกอาหารและไม่มีอากาศหายใจจึงอ่อนเพลียแม่ของป้อมเดินมาเจอผีเสื้อน้อยกำลังจะตาย จึงบอกป้อมให้ปล่อยผีเสื้อน้อยไปเพราะสัตว์ทุกชนิดมีชีวิตและรักชีวิตเหมือนคนเรา ป้อมเชื่อฟังแม่จึงเปิดฝาขวดโหลปล่อยผีเสื้อน้อยให้เป็นอิสระ ผีเสื้อน้อยจึงค่อยๆ ขยับปีกบินออกนอกขวดโหล แล้วบินลับหายไปในสวนดอกไม้

เพลงผีเสื้อ

ไม้ทราบนามผู้แต่ง

บิน บิน บิน แล้วก็ตอม ตอม ตอม แม่ดอกพยอมนำมดอมเสียนี่ ฉันทคือผีเสื้อแสนดี
ฉันทคือผีเสื้อแสนดี บินตอมดอกไม้ดอกนั้นเรื่อยไป ปีกฉันทมีเสน่ห์ หนวดฉันทเก๋กว่าใคร ลำตัว
อวบน้ำใสใส เชฟฉันทใสใสสะบัดไหวไปมา

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 / 2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เรื่อง ผีเสื้อน้อยผู้โชคดี

เลขที่	1.การบอกตำแหน่ง ใกล้ - ไกล			2.การเล่าเรื่อง ผีเสื้อน้อยผู้โชคดี			3.การวาดภาพและการ เล่าเรื่องประกอบภาพ			4.การตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

3 = ดี (ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง) ()

2 = พอใช้ (ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง) วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

1 = ปรับปรุง (ปฏิบัติได้ตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป

โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

ชั้นอนุบาลปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 1 / 2553

เรื่อง แจ่วกับจิว

เวลา 10.30 - 11.30 น.

1. หัวเรื่อง การบอกทิศทาง ซ้าย – ขวา

2. จุดประสงค์ หลังจากฟังนิทานเรื่อง แจ่วกับจิวแล้ว นักเรียนสามารถ

2.1 บอกทิศทาง ซ้าย - ขวา ได้

2.2 เล่านิทานจากเรื่องที่ฟังได้

2.3 วาดภาพและเล่าเรื่องประกอบภาพได้

2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้

3. สารการเรียนรู้

3.1 สารที่ควรเรียนรู้

3.1.1 นิทานเรื่องแจ่วกับจิว

แจ่วกับจิวชอบทำอะไรคล้ายๆกัน เช่นมัดผมแกละ ผูกโบว์แกละซ้าย – ขวา สวมกำไลข้อมือซ้าย – ขวา สวมชุด สวมรองเท้าเหมือนกัน และชอบนอนหนุนตักซ้าย – ขวา ของพ่อเพราะแจ่วกับจิวเป็นฝาแฝดกัน

3.1.2 ประเด็นของเรื่อง เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบอกทิศทาง ซ้าย - ขวา

3.2 ประสบการณ์สำคัญ

3.2.1 การเล่าเรื่องราวนิทาน

3.2.2 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด

3.2.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน

3.2.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ

3.2.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด

3.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.7 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.8 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและผลงาน

3.2.9 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

4. ขั้นตอนกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูพาเด็กร้องเพลงฝนตกจ๊ก จ๊ก

4.1.2 ครูถามเด็กเกี่ยวกับเพลงฝนตกจ๊กจ๊กว่าใช้มือข้างไหนถือผักและใช้มือข้างไหน

ถือปลา

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูเล่านิทานเรื่อง แจ๋วกับจิว แบบวาดไปเล่าไปตั้งแต่ต้นจนจบ

4.2.2 เด็ก ๆ ช่วยกันเล่านิทานเรื่อง แจ๋วกับจิว ซ้ำอีกครั้ง

4.2.3 เด็กวาดภาพเกี่ยวกับนิทานตามที่ได้ฟังจากครูเล่า

4.2.4 เด็กเล่าเรื่องประกอบภาพที่ตนวาดให้ครูฟังทีละคน ครูบันทึกคำพูดของเด็กลง

ได้ภาพก่อนนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

4.3 ขั้นสรุป

เด็กๆ ช่วยกันตอบคำถามเกี่ยวกับนิทานเรื่องแจ๋วกับจิวที่ครูถามและระบายสีภาพแจ๋วกับจิวให้ถูกต้องตามเนื้อเรื่อง

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 นิทานเรื่อง แจ๋วกับจิว

5.2 เพลง ฝนตกจ๊กจ๊ก

5.3 กระดาษขาวแผ่นใหญ่พร้อมสี

5.4 กระดาษโรเนียว ขนาด เอ 4

5.5 สีเทียน

5.6 ภาพจิวแจ๋วแผ่นใหญ่

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม	เกณฑ์การวัด		ระดับคุณภาพ			เกณฑ์การประเมิน
	1	2	3	4	5	
1. การบอกทิศทาง ชาย - ขวา 2. การเล่าเรื่อง แจกกับจิว 3. การวาดภาพและการเล่าเรื่องประกอบภาพ 4. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง						3 หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2 หมายถึง ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง แจ้วกับจิว

เพ็ญวิไล ผาสุขุมล ผู้แต่ง

แจ้วกับจิวชอบทำอะไรคล้ายๆกัน แจ้วมัดผมแกละ จิวก็มัดผมแกละ แจ้วผูกโบว์สี
แดงแกละขวา จิวก็ผูกโบว์สีชมพูแกละขวา แจ้วผูกโบว์สีแดงแกละซ้าย จิวก็ผูกโบว์สีชมพู
แกละซ้าย แจ้วสวมกำไลข้อมือซ้าย จิวก็สวมกำไลข้อมือขวา แจ้วสวมชุดสีส้ม จิวก็สวมชุด
สีส้ม แจ้วสวมรองเท้าสีเขียว จิวก็สวมรองเท้าสีเขียวเช่นกัน

แจ้วนั่งตักพ่อบนขาซ้าย จิวก็นั่งตักพ่อบนขาขวา เวลานอนแจ้วชอบนอนหนุนแขน
ซ้ายพ่อ จิวก็นอนหนุนแขนขวาพ่อ เพราะแจ้วกับจิวเป็นฝาแฝดกัน

เพลงฝนตกจ๊กจ๊ก

ไม้ทราบนามผู้แต่ง

ฝนตกจ๊กจ๊ก มือซ้ายหิ้วปลา มือขวาถือผัก พอถึงที่พัก วางผัก วางปลา

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 / 2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เรื่อง แจ๋วกับจิว

เลขที่	1.การบอกตำแหน่ง ใกล้ - ไกล			2.การเล่าเรื่อง แจ๋ว กับจิว			3.การวาดภาพและการ เล่าเรื่องประกอบภาพ			4.การตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

3 = ดี (ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง)

()

2 = พอใช้ (ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

1 = ปรับปรุง (ปฏิบัติได้ตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป

โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

ชั้นอนุบาลปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 1 / 2553

เรื่อง เมื่อเจ้าต่างตกใจ

เวลา 10.30 - 11.30 น.

1. หัวเรื่อง การบอกตำแหน่ง ใน-นอก

2. จุดประสงค์ หลังจากฟังนิทานเรื่อง เมื่อเจ้าต่างตกใจแล้ว นักเรียนสามารถ

2.1 บอกตำแหน่ง ใน – นอก ได้

2.2 เล่านิทานจากเรื่องที่ฟังได้

2.3 วาดภาพและเล่าเรื่องประกอบภาพได้

2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระที่ควรเรียนรู้

3.1.1 นิทานเรื่อง เมื่อเจ้าต่างตกใจ

บ้านน้องฟ้าใสจัดงานสงฆ์บายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ คุณแม่กับน้องฟ้าใสกำลังทำอาหารอยู่ในครัวได้ยินเจ้าต่างเห่าเสียงดังแล้ววิ่งหนีเข้ามาในบ้านด้วยความตกใจกลัวเพื่อนๆของน้องฟ้าใสที่จะมาร่วมงานและยืนรอกอยู่นอกรั้วบ้าน ถึงเวลาที่ขังคินเขาจุดพลุฉลองปีใหม่เจ้าต่างตกใจกลัวมากมุดหัวเข้าไปในกระสอบ่านเมื่อเสียงพลุเงียบลงจึง โผล่หัวออกมา เด็กๆพากันหัวเราะขบขันหน้าตามอมแมมของเจ้าต่าง

3.1.2 ประเด็นของเรื่อง เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบอกตำแหน่ง ใน - นอก

3.2 ประสพการณ์สำคัญ

3.2.1 การเล่าเรื่องราวนิทาน

3.2.2 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด

3.2.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน

3.2.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ

3.2.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด

3.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.7 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.8 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและผลงาน

3.2.9 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

4. ขั้นตอนกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูและเด็กทำท่ากายบริหารประกอบเพลงลูกสัตว์ตามจินตนาการพร้อมกัน

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูเล่านิทานเรื่อง เมื่อเจ้าค้างคอกใจ แบบวาดไปเล่าไปตั้งแต่ต้นจนจบ

4.2.2 เด็ก ๆ ช่วยกันเล่านิทานเรื่อง เมื่อเจ้าค้างคอกใจ ซ้ำอีกครั้ง

4.2.3 เด็กวาดภาพเกี่ยวกับนิทานตามที่ได้ฟังจากครูเล่า

4.2.4 เด็กเล่าเรื่องประกอบภาพที่ตนวาดให้ครูฟังทีละคน ครูบันทึกคำพูดของเด็กลง

ได้ภาพก่อนนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

4.3 ขั้นสรุป

เด็ก ๆ ช่วยกันตอบคำถามเกี่ยวกับนิทานเรื่อง เมื่อเจ้าค้างคอกใจเป็นการสรุปบทเรียน
ดังนี้

- แม่ทำอาหารอยู่ที่ไหน
- ทำไมเจ้าค้างจึงมุดเข้าไปในกระสอบถ่าน
- เจ้าค้างโผล่หัวออกมาออกกระสอบถ่านเมื่อไร
- เด็ก ๆ พากันหัวเราะเพราะอะไร

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 นิทานเรื่อง เมื่อเจ้าค้างคอกใจ

5.2 เพลง ลูกสัตว์

5.3 กระดาษขาวแผ่นใหญ่พร้อมสี

5.4 กระดาษโรเนียว ขนาด เอ 4

5.5 สีเทียน

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม	เกณฑ์การวัด		ระดับคุณภาพ			เกณฑ์การประเมิน
	1	2	3	4	5	
1. การบอกตำแหน่ง ใน - นอก 2. การเล่าเรื่อง เมื่อเข้าต่างตึกใจ 3. การวาดภาพและการเล่าเรื่องประกอบภาพ 4. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง						3 หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2 หมายถึง ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง เมื่อเจ้าต่างตกใจ

เพ็ญวิไล ผาสุขมุล ผู้แต่ง

วันนี้เป็นวันส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ คุณแม่อยู่ในครัวกำลังทำอาหารเลี้ยงเพื่อนๆ น้องฟ้าใสที่จะมาร่วมฉลองปีใหม่ ขณะที่น้องฟ้าใสช่วยคุณแม่หยิบผักจากในตะกร้า แล้วนำไปล้างน้ำในกะละมังให้สะอาดอยู่นั่นเอง ก็ได้ยินเสียงเจ้าต่างเห่าเสียงดังพร้อมกับวิ่งหนีเข้ามาในบ้าน น้องฟ้าใสชะเง้อมองออกนอกหน้าต่างเห็นน้องทับทิมและเพื่อนๆ ยืนอยู่นอกรั้วบ้าน จึงรีบวิ่งออกไปต้อนรับและเชิญให้เข้ามาในห้องรับแขก เจ้าต่างวิ่งเข้ามาในห้องเพราะตกใจกลัวคนแปลกหน้า มันไม่ชอบใจที่มีคนแปลกหน้าเข้ามาในบ้าน จึงไปยืนเห่าเสียงดังหนวกหู จนคุณแม่ต้องดุเจ้าต่างจึงเงียบ พอถึงเวลาเที่ยงคืนเขาจุดพลุเสียงดัง น้องฟ้าใสและเพื่อนๆ วิ่งออกมาดูพลุที่ส่องสว่างสวยงามเต็มท้องฟ้าพร้อมๆ กับร้องไชโยต้อนรับปีใหม่ ส่วนเจ้าต่างตกใจมากเอาหัวมุดเข้าไปในกระสอบถ่าน เมื่อเสียงพลุเงียบ เจ้าต่างจึงค่อยๆ โผล่หัวออกมา นอกกระสอบถ่านเด็ก ๆพากันหัวเราะขบขันที่เจ้าต่างมีหน้าตาอ่อมแวม

เพลง ลูกสัตว์

ไม้ทราบนามผู้แต่ง

ลูกเปิดเดินไป	ลูกไก่เดินมา
ลูกแมวเที่ยวหา	ลูกหมาแอบมอง

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เรื่อง เมื่อเจ้าต่างตกใจ

เลขที่	1.การบอกตำแหน่ง ใน - นอก			2.การเล่าเมื่อเจ้าต่าง ตกใจ			3.การวาดภาพและการ เล่าเรื่องประกอบภาพ			4.การตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

3 = ดี (ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง)

()

2 = พอใช้ (ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

1 = ปรับปรุง (ปฏิบัติได้ตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป
 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี
 กิจกรรมเสริมประสบการณ์
 สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

ชั้นอนุบาลปีที่ 2
 ภาคเรียนที่ 1 / 2553
 เรื่อง แมวอ้วนหาเพื่อน
 เวลา 10.30 - 11.30 น.

1. หัวเรื่อง การบอกตำแหน่งใน - นอก

2. จุดประสงค์ หลังจากฟังนิทานเรื่อง แมวอ้วนหาเพื่อนแล้วนักเรียนสามารถ

- 2.1 บอกตำแหน่งใน - นอกได้
- 2.2 เล่านิทานจากเรื่องที่ฟังได้
- 2.3 วาดภาพและเล่าเรื่องประกอบภาพได้
- 2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระที่ควรเรียนรู้

3.1.1 นิทานเรื่อง แมวอ้วนหาเพื่อน

แมวอ้วนไม่มีเพื่อนจึงชวนปลาที่อยู่ในน้ำให้ขึ้นมาเล่นเป็นเพื่อน ปลาไม่เล่นด้วยไม่ได้เพราะปลาต้องอยู่ในน้ำเสมอ แต่ตัวหนึ่งคลานออกมาจากพุ่มไม้เจอแมวอ้วนรู้สึกตกใจเลขหกหัวเข้าในกระดอง แมวอ้วนสงสัยเอามือเหยียดดูแต่จึงจับมือแมวอ้วนไว้ แมวอ้วนรีบดึงมือกลับหัวแต่คิดมือไหล่ออกมานอกกระดองตามมือแมวอ้วน แต่ขั้นที่แมวอ้วนตกใจอำปากหัวเราะมือแมวอ้วนหลุดออกจากปากแต่ ทั้งสองจึงรู้จักและเป็นเพื่อนกันตั้งแต่นั้นมา

3.1.2 ประเด็นของเรื่อง

เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบอกตำแหน่ง ใน - นอก

3.2 ประสบการณ์สำคัญ

- 3.2.1 การเล่าเรื่องรวนิทาน
- 3.2.2 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด
- 3.2.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- 3.2.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ
- 3.2.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด
- 3.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
- 3.2.7 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.8 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและผลงาน

3.2.9 การพูดคุยกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

4. ขั้นตอนกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูให้เด็กตอบปริศนาคำทาย “อะไรเอ๋ย หน้าตาคล้ายเสือ แต่ตัวเล็กกว่าเสือ เสียงร้องเหมียว เหมียว” (แมว)

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูเล่านิทานเรื่อง แมวอ้วนหาเพื่อน แบบวาดไปเล่าไปตั้งแต่ต้นจนจบ

4.2.2 เด็ก ๆ ช่วยกันเล่านิทานเรื่อง แมวอ้วนหาเพื่อน ซ้ำอีกครั้ง

4.2.3 เด็กวาดภาพเกี่ยวกับนิทานตามที่ได้ฟังจากครูเล่า

4.2.4 เด็กเล่าเรื่องประกอบภาพที่ตนวาดให้ครูฟังทีละคน ครูบันทึกคำพูดของเด็กลง ได้ภาพก่อนนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

4.3 ขั้นสรุป

เด็กตอบคำถามที่ครูถามเป็นการสรุปเนื้อเรื่องในนิทาน ดังนี้

- แมวอ้วนเห็นปลาอะไรอยู่ในน้ำ
- ทำไมแต่น้อยจึงหดหัวเข้าในกระดอง
- ทำไมแต่จิ้งโพล์หัวออกมานอกกระดองอีก
- การหัวเราะเขาคนอื่น ดีหรือไม่ เพราะอะไร

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 นิทานเรื่อง แมวอ้วนหาเพื่อน

5.2 ปริศนาคำทาย “อะไรเอ๋ย”

5.3 กระดาษขาวแผ่นใหญ่พร้อมสี

5.4 กระดาษโรเนียว ขนาด เอ 4

5.5 สีเทียน

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม เกณฑ์การวัด	ระดับคุณภาพ			เกณฑ์การประเมิน
	1	2	3	
1. การบอกตำแหน่ง ใน - นอก 2. การเล่าเรื่อง แมวอันหาเพื่อน 3. การวาดภาพและการเล่าเรื่อง ประกอบภาพ 4. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง				3 หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2 หมายถึง ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือปฏิบัติไม่ได้

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง แมวอ้วนหาเพื่อน

เพ็ญวิไล ผาสุขุมล ผู้แต่ง

แมวอ้วนเป็นลูกโทนไม่มีเพื่อนเล่นรู้สึกเหงาจึงเดินออกจากบ้านไปหาเพื่อนเล่นแก่เหงา เมื่อเดินมาถึงริมบึงน้ำใสสะอาดมองเห็นปลาตะเพียนว่ายไปมาอยู่ในน้ำก็ร้องตะโกนชวนให้กระโดดขึ้นมาเล่นเป็นเพื่อนกัน “ฉันออกไปนอกบึงไม่ได้หรอกเพราะปลาต้องอยู่ในน้ำเสมอ” ปลาตะเพียนตะโกนตอบ ขณะนั้นเองเต้าน้อยตัวหนึ่งก็กลานออกมาจากพุ่มไม้ พร้อมกับค่อย ๆ โผล่หัวออกมานอกกระดอง แมวอ้วนเอามือเขี่ยดูด้วยความสงสัย เต้าน้อยตกใจรีบหดหัวเข้าในกระดองแมวอ้วนหัวเราะด้วยความขบขันพร้อมกับใช้นิ้วแหย่เข้าไปในกระดองเต้า เต้าโกรธมากเลยจับนิ้วมือแมวอ้วนเอาไว้ แมวอ้วนตกใจรีบชักมือกลับหัวเต้าโผล่คิดมือแมวอ้วนออกมานอกกระดองด้วย แต่พอเต้าน้อยอ้าปากหัวเราะเพราะขบขันอาการตกใจของแมวอ้วน นิ้วมือของแมวอ้วนก็หลุดออกจากปากเต้าน้อย แมวอ้วนสำนึกผิดที่หัวเราะเยาะเต้าน้อยก่อนจึงขอโทษเต้าน้อย เต้าน้อยให้อภัยทั้งสองจึงเป็นเพื่อนรักกันตั้งแต่นั้นมา

ปริศนาคำทาย

อะไรเอ่ย หน้าตาดคล้ายเสือ แต่ตัวเล็กกว่าเสือ เสียงร้องเหมียว เหมียว (แมว)

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 / 2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เรื่อง แมวอ้วนหาเพื่อน

เลขที่	1.การบอกตำแหน่ง ใน - นอก			2.การเล่าเรื่อง แมว อ้วนหาเพื่อน			3.การวาดภาพและการ เล่าเรื่องประกอบภาพ			4.การตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

3 = ดี (ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง) ()

2 = พอใช้ (ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง) วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

1 = ปรับปรุง (ปฏิบัติได้ตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป
 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี
 กิจกรรมเสริมประสบการณ์
 สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

ชั้นอนุบาลปีที่ 2
 ภาคเรียนที่ 1 / 2553
 เรื่อง แกะน้อยหลงผิด
 เวลา 10.30 - 11.30 น.

1. หัวเรื่อง การบอกตำแหน่งซ้าย - ขวา

2. จุดประสงค์ หลังจากฟังนิทานเรื่อง แกะน้อยหลงผิดแล้ว นักเรียนสามารถ

- 2.1 บอกตำแหน่งซ้าย - ขวาได้
- 2.2 เล่านิทานจากเรื่องที่ฟังได้
- 2.3 วาดภาพและเล่าเรื่องประกอบภาพได้
- 2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระที่ควรเรียนรู้

3.1.1 นิทานเรื่อง แกะน้อยหลงผิด

ทางไปโรงเรียนต้องเลี้ยวซ้ายแต่แกะน้อยเลี้ยวขวาไปทุ่งหญ้าเพราะไม่ยอมไปโรงเรียน แกะน้อยกระโดดซ้ายที ขวาทีตามตึกเตนและผีเสื้อเล่นอยู่ในทุ่งหญ้าจนมีดคำจำทางกลับบ้านไม่ได้จนพ่อต้องมาตาม แกะน้อยสำนึกผิดจึงขอโทษและสัญญาว่าจะไม่หนีเรียนอีก

3.1.2 ประเด็นของเรื่อง

เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบอกตำแหน่ง ซ้าย - ขวา

3.2 ประสบการณ์สำคัญ

3.2.1 การเล่าเรื่องรวนิทาน

3.2.2 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด

3.2.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน

3.2.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ

3.2.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด

3.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.7 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.8 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและผลงาน

3.2.9 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

4. ขั้นตอนกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูเด็กเล่นกับนิ้วมือ “นี่มือซ้าย นี่มือขวา มือของฉันมีนิ้วทั้งห้า ก้อย นางกลาง ชี และหัวแม่มือ”

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูเล่านิทานเรื่อง แกะน้อยหลงผิด แบบวาดไปเล่าไปตั้งแต่ต้นจนจบ

4.2.2 เด็ก ๆ ช่วยกันเล่านิทานเรื่อง แกะน้อยหลงผิด ซ้ำอีกครั้ง

4.2.3 เด็กวาดภาพเกี่ยวกับนิทานตามที่ได้ฟังจากครูเล่า

4.2.4 เด็กเล่าเรื่องประกอบภาพที่ตนวาดให้ครูฟังทีละคน ครูบันทึกคำพูดของเด็กลงได้ภาพก่อนนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

4.3 ขั้นสรุป

เด็กและครูร่วมกันสรุปทิศทาง ซ้าย – ขวา ของตัวละครในนิทานด้วยการตอบคำถามและเติมรูปภาพลงในผังการเดินทางให้ถูกต้องตามเนื้อเรื่องในนิทาน

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 นิทานเรื่อง แกะน้อยหลงผิด

5.2 คำคล้องจอง “มือของฉัน”

5.3 กระดาษขาวแผ่นใหญ่พร้อมสี

5.4 กระดาษโรเนียว ขนาด เอ 4

5.5 สีเทียน

5.6 แผ่นผังการเดินทางแผ่นใหญ่

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม	เกณฑ์การวัด	ระดับคุณภาพ			เกณฑ์การประเมิน
		1	2	3	
1. การบอกตำแหน่ง ซ้าย - ขวา					3 หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2 หมายถึง ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือปฏิบัติไม่ได้
2. การเล่าเรื่อง แกะน้อยหลงผิด					
3. การวาดภาพและการเล่าเรื่องประกอบภาพ					
4. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง					

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง แกะน้อยหลงผิด

เพ็ญวิไล ผาสุขมุล ผู้แต่ง

หอยของหอยและน้อยไม่อยากจะไปโรงเรียนเลย บ่นว่าวิ่งเล่นในทุ่งกว้างสนุกกว่าเป็นไหน ๆ แต่ของหอยก็ต้องไป จึงสะพายเป้สีแดงแล้วยกมือไหว้คุณแม่ไปโรงเรียนแต่เดินมาได้หน่อยเดียวก็ถึงทางแยกไปโรงเรียนเลี้ยวซ้าย ไปทุ่งกว้างเลี้ยวขวา หอยของหอยมองทางซ้ายแล้วเลี้ยวไปทางขวาจากนั้นก็กระโดด ซ้ายที ขวาที ไปตามทุ่งหญ้า “สวัสดิ์จะไม่ไปโรงเรียนหรือ” ดอกไม้สีเหลืองถาม หอยของหอยส่ายหน้า แล้วกระโดดซ้ายที ขวาที ตามตึกเตนสีเขียวไปอย่างตื่นเต้น ในทุ่งกว้างมีอะไรให้เล่นเอะอะ หอยของหอยเล่นสนุกอยู่กับตึกเตนและผีเสื้อสวย ๆ จนค่ำ พอฟ้าเริ่มมืด หอยของหอยก็คิดว่าจะต้องกลับบ้านเสียทีแต่ เอ... จะต้องเลี้ยวไปทางไหนดีนะ ซ้ายหรือขวา ทันใดนั้นเงามืดน่ากลัวก็เคลื่อนวูบเข้ามาทางซ้ายมือของหอยของหอย “แว๊กหมาป่า” หอยของหอยร้องลั่น พ่อตัวเอง มาตามหาหอยของหอย หอยของหอยออกพ่อตัวสั้น น้ำตากระเด็น “ผมขอโทษนะครับที่หนีโรงเรียน” หอยของหอยพูดขึ้นอย่างสำนึกผิด

คำคล้องจองมือของฉัน

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

นี่มือซ้าย นี่มือขวา มือของฉันมีนิ้วทั้งห้า ก้อย นาง กลาง ซี่ และหัวแม่มือ

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
 ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เรื่อง แกะน้อยหลงผิด

เลขที่	1.การบอกตำแหน่ง ซ้าย - ขวา			2.การเล่าเรื่อง และ น้อยหลงผิด			3.การวาดภาพและการ เล่าเรื่องประกอบภาพ			4.การตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

3 = ดี (ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง)

()

2 = พอใช้ (ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

1 = ปรับปรุง (ปฏิบัติได้ตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป
 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี
 กิจกรรมเสริมประสบการณ์
 สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

ชั้นอนุบาลปีที่ 2
 ภาคเรียนที่ 1 / 2553
 เรื่อง แกะน้อยกลับใจ
 เวลา 10.30 - 11.30 น.

1. หัวเรื่อง การบอกตำแหน่งซ้าย - ขวา
2. จุดประสงค์ หลังจากฟังนิทานเรื่อง แกะน้อยกลับใจ แล้วนักเรียนสามารถ
 - 2.1 บอกตำแหน่งซ้าย - ขวาได้
 - 2.2 เล่านิทานจากเรื่องที่ฟังได้
 - 2.3 วาดภาพและเล่าเรื่องประกอบภาพได้
 - 2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระที่ควรเรียนรู้

3.1.1 นิทานเรื่อง แกะน้อยกลับใจ

หยองหยอยเด็กดีไม่หนีเรียนขยันอ่านหนังสือและอ่านหนังสือเก่งถูกคุณแม่ว่าน
 ให้ไปส่งอาหารให้คุณยาย หยองหยอยเดินทางไป – กลับ บ้านคุณยายได้ถูกต้องเพราะอ่านป้าย
 บอกทางซ้าย - ขวาได้ถูกต้องและไม่เถลไถลไปที่อื่น

3.1.2 ประเด็นของเรื่อง

เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบอกตำแหน่ง ซ้าย - ขวา

3.2 ประสพการณ์สำคัญ

- 3.2.1 การเล่าเรื่องรวนิทาน
- 3.2.2 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด
- 3.2.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- 3.2.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ
- 3.2.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด
- 3.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
- 3.2.7 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
- 3.2.8 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและผลงาน
- 3.2.9 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

4. ขั้นตอนกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูพาเด็กแสดงท่าทางประกอบเพลง ผนตจกจก

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูเล่านิทานเรื่อง แกะน้อยกลับใจ แบบวาดไปเล่าไปตั้งแต่ต้นจนจบ

4.2.2 เด็ก ๆ ช่วยกันเล่านิทานเรื่อง แกะน้อยกลับใจ ซ้ำอีกครั้ง

4.2.3 เด็กวาดภาพเกี่ยวกับนิทานตามที่ได้ฟังจากครูเล่า

4.2.4 เด็กเล่าเรื่องประกอบภาพที่ตนวาดให้ครูฟังทีละคน ครูบันทึกคำพูดของเด็กลง
ได้ภาพก่อนนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

4.3 ขั้นสรุป

เด็กและครูร่วมกันสรุปทิศทาง ซ้าย – ขวา ของตัวละครในนิทานด้วยการตอบคำถาม
และเติมรูปภาพลงในแผนผังการเดินทางให้ถูกต้องตามเนื้อเรื่องในนิทาน

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 นิทานเรื่อง แกะน้อยกลับใจ

5.2 เพลง ผนตจกจก

5.3 กระดาษขาวแผ่นใหญ่พร้อมสี

5.4 กระดาษโรเนียว ขนาด เอ 4

5.5 สีเทียน

5.6 แผนผังการเดินทางแผ่นใหญ่

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม	เกณฑ์การวัด			เกณฑ์การประเมิน
	1	2	3	
1. การบอกตำแหน่ง ซ้าย - ขวา 2. การเล่าเรื่อง แกะน้อยกลับใจ 3. การวาดภาพและการเล่าเรื่องประกอบภาพ 4. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง				3 หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2 หมายถึง ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือปฏิบัติไม่ได้

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง แกะน้อยกลับบ้าน

เพ็ญวิไล ผาสุขมุล ผู้แต่ง

ทุกวันนี้ของหอยและน้อยเป็นเด็กดีไม่หนีโรงเรียนอีกแล้ว หอยและน้อยขยันเรียนหนังสือและรักการอ่าน จึงอ่านหนังสือได้เก่ง วันนี้คุณแม่วานให้ของหอยไปส่งอาหารให้คุณยาย โดยให้ของหอยเดินทางไปตามป่าที่เขียนบอกทาง หอยและน้อยรีบออกเดินทางจากบ้านตรงไปเจอทางแยก หอยและน้อยอ่านป้าย “ไปโรงเรียนเลี้ยวซ้าย ไปทุ่งกว้างเลี้ยวขวา” หอยและน้อยเลี้ยวขวาเดินผ่านทุ่งกว้างเจอทางแยกอีกครั้ง หอยและน้อยอ่านป้ายเลี้ยวขวาไปถ้าหมาป่า เลี้ยวซ้ายไปบ้านคุณยาย หอยและน้อยเลี้ยวซ้ายไปตามทางเดินเจอบ้านคุณยาย คุณยายรับปิ่นโตอาหาร กล่าวขอใจของหอยพร้อมกับชมว่าเป็นเด็กดี หอยและน้อยยิ้มอย่างภูมิใจ ขณะเดินทางกลับบ้านเจอทางแยกแรกของหอยและน้อยเลี้ยวขวา ผ่านทุ่งกว้าง พอเจอทางแยกที่สอง หอยและน้อยก็เลี้ยวซ้ายแล้วเดินตรงเข้าบ้านทันทีโดยไม่เผลอเผลอไปที่ไหนอีกเลย

เพลง ฝนตกจ๊กจ๊ก

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

ฝนตกจ๊กจ๊ก	มือซ้ายหิ้วปลา
มือขวาลือฝัก	พอถึงที่พัก
วางฝักวางปลา	

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 / 2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เรื่อง แกะน้อยยกกล้วย

เลขที่	1.การบอกตำแหน่ง ซ้าย - ขวา			2.การเล่าเรื่อง แกะน้อยยกกล้วย			3.การวาดภาพและการ เล่าเรื่องประกอบภาพ			4.การตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

3 = ดี (ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง)

()

2 = พอใช้ (ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

1 = ปรับปรุง (ปฏิบัติได้ตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป
 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี
 กิจกรรมเสริมประสบการณ์
 สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

ชั้นอนุบาลปีที่ 2
 ภาคเรียนที่ 1 / 2553
 เรื่อง คืบเดือนหงาย
 เวลา 10.30 - 11.30 น.

1. หัวเรื่อง การบอกตำแหน่งบน - ล่าง

2. จุดประสงค์ หลังจากฟังนิทานเรื่อง คืบเดือนหงาย แล้วนักเรียนสามารถ

- 2.1 บอกตำแหน่งบน - ล่างได้
- 2.2 เล่านิทานจากเรื่องที่ฟังได้
- 2.3 วาดภาพและเล่าเรื่องประกอบภาพได้
- 2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระที่ควรเรียนรู้

3.1.1 นิทานเรื่อง คืบเดือนหงาย

กระรอกน้อยเห็นเงาดวงจันทร์ในน้ำก็ตกใจคิดว่าพระจันทร์ตกจากบนท้องฟ้าลงมาข้างล่าง จนพ่อแม่กระรอกอธิบายให้ฟังว่าพระจันทร์ที่เห็นอยู่ในน้ำข้างล่างนั้นคือเงาของดวงจันทร์ที่อยู่บนท้องฟ้านั่นเอง

3.1.2 ประเด็นของเรื่อง

เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบอกตำแหน่ง บน - ล่าง

3.2 ประสบการณ์สำคัญ

- 3.2.1 การเล่าเรื่องรวนิทาน
- 3.2.2 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด
- 3.2.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- 3.2.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ
- 3.2.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด
- 3.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
- 3.2.7 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
- 3.2.8 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและผลงาน
- 3.2.9 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

4. ขั้นตอนกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูพาเด็กแสดงท่าทางประกอบคำคล้องจองพญานาคน้อย

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูเล่านิทานเรื่อง คินเคือนหงาย แบบวาดไปเล่าไปตั้งแต่ต้นจนจบ

4.2.2 เด็ก ๆ ช่วยกันเล่านิทานเรื่อง คินเคือนหงาย ซ้ำอีกครั้ง

4.2.3 เด็กวาดภาพเกี่ยวกับนิทานตามที่ได้ฟังจากครูเล่า

4.2.4 เด็กเล่าเรื่องประกอบภาพที่ตนวาดให้ครูฟังทีละคน ครูบันทึกคำพูดของเด็กลง

ได้ภาพก่อนนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

4.3 ขั้นสรุป

ครูสรุปเนื้อหาด้วยการให้เด็กตอบคำถามจากเนื้อหาในนิทานดังนี้

- ทำไมกระรอกน้อยจึงเห็นเป็นพระจันทร์อยู่ในน้ำ
- ความจริงแล้วพระจันทร์อยู่ในน้ำหรืออยู่บนท้องฟ้า
- คินเคือนหงายต่างจากคินเคือนมีดอย่างไร

5. สื่อการเรียนรู้

- 5.1 นิทานเรื่อง คินเคือนหงาย
- 5.2 คำคล้องจองพญานาคน้อย
- 5.3 กระดาษขาวแผ่นใหญ่พร้อมสี
- 5.4 กระดาษโรเนียว ขนาด เอ 4
- 5.5 สีเทียน

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม	เกณฑ์การวัด	ระดับคุณภาพ			เกณฑ์การประเมิน
		1	2	3	
1. การบอกตำแหน่ง บน - ล่าง					3 หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2 หมายถึง ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือปฏิบัติไม่ได้
2. การเล่าเรื่อง คินเคือนหงาย					
3. การวาดภาพและการเล่าเรื่องประกอบภาพ					
4. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง					

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง คีนเดือนหงาย

เพ็ญวิไล ผาสุขมุล ผู้แต่ง

กระรอกน้อยกลับจากร่วมงานวันเกิดของคุณกระต่าย หลังจากอาบน้ำแปรงฟันเสร็จ กำลังจะเข้านอน ทันใดนั้น หน้าต่างก็ปิดดั่งปัง ทำให้กระรอกน้อยตกใจ เกิดความสงสัยว่าอยู่ดีๆทำไมหน้าต่างจึงปิดดั่งปังเลยเดินไปเปิดหน้าต่างออกแล้วก้มลงมองดูข้างล่างเห็นพระจันทร์ลอยอยู่ในน้ำจึงรีบตะโกนบอกแม่ว่า “แม่แล้วพระจันทร์ตกน้ำช่วยที” พ่อกระรอกกับแม่กระรอกวิ่งออกมาด้วยความตกใจ และแล้วก็หายใจด้วยความโล่งอกเมื่อเห็นหน้าขึ้นมองบนท้องฟ้าเห็นพระจันทร์ลอยเด่นเต็มดวงอยู่บนท้องฟ้า แม่จึงชี้ให้กระรอกน้อยดูดวงจันทร์บนท้องฟ้า พร้อมกับบอกว่า พระจันทร์ที่เห็นตกอยู่ในน้ำข้างล่างนั่นคือเงาของดวงจันทร์ต่างหาก

คำคล้องจองพญานาคน้อย

พญานาคน้อย	ลอยไปลอยมา
คบชั้นบนเป็นลิงเป็นค่าง	คบชั้นล่างเป็นหมาเป็นแมว

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 / 2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เรื่อง คินเดียนหงาย

เลขที่	1.การบอกตำแหน่ง บน - ล่าง			2.การเล่าเรื่อง คินเดียนหงาย			3.การวาดภาพและการ เล่าเรื่องประกอบภาพ			4.การตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

3 = ดี (ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง)

()

2 = พอใช้ (ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

1 = ปรับปรุง (ปฏิบัติได้ตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป

โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

ชั้นอนุบาลปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 1 / 2553

เรื่อง แม่นกตกใจ

เวลา 10.30 - 11.30 น.

1. หัวเรื่อง การบอกตำแหน่งบน - ล่าง

2. จุดประสงค์ หลังจากฟังนิทานเรื่อง แม่นกตกใจ แล้วนักเรียนสามารถ

2.1 บอกตำแหน่งบน - ล่างได้

2.2 เล่านิทานจากเรื่องที่ฟังได้

2.3 วาดภาพและเล่าเรื่องประกอบภาพได้

2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระที่ควรเรียนรู้

3.1.1 นิทานเรื่อง แม่นกตกใจ

แม่นกทำรังบนต้นไม้สูงตกใจเมื่อกลับมาจากหาอาหารแล้วไม่เจอลูกๆ เนื่องจากลูกๆ ซุกซนและพลัดตกลงไปข้างล่างยังพื้นดิน โชคดีที่ไม่ตาย แม่ลูกได้เจอกันร้องไห้ด้วยความดีใจ

3.1.2 ประเด็นของเรื่อง

เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบอกตำแหน่ง บน - ล่าง

3.2 ประสบการณ์สำคัญ

3.2.1 การเล่าเรื่องราวนิทาน

3.2.2 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด

3.2.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ที่สัมพันธ์กัน

3.2.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่างๆ

3.2.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด

3.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.7 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.8 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและผลงาน

3.2.9 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

4. ขั้นตอนกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูให้เด็กเล่นเกมผู้นำ – ผู้ตาม ถ้าผู้นำบอกว่า “บน” ให้เด็กยืนขึ้น ถ้าผู้นำบอกว่า “ล่าง” ให้เด็กนั่งลง

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูเล่านิทานเรื่อง แม่นกตกใจ แบบวาดไปเล่าไปตั้งแต่ต้นจนจบ

4.2.2 เด็ก ๆ ช่วยกันเล่านิทานเรื่อง แม่นกตกใจ ซ้ำอีกครั้ง

4.2.3 เด็กวาดภาพเกี่ยวกับนิทานตามที่ได้ฟังจากครูเล่า

4.2.4 เด็กเล่าเรื่องประกอบภาพที่ตนวาดให้ครูฟังทีละคน ครูบันทึกคำพูดของเด็กลงได้ภาพก่อนนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

4.3 ขั้นสรุป

เด็ก ๆ ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทานเป็นการสรุปเนื้อเรื่อง ดังนี้

- แม่นกทำรังที่ไหน
- ทำไมแม่นกจึงตกใจ
- ลูกนกหายไปไหน
- ทำไมลูกนกจึงกลับขึ้นมาบนรังไม่ได้

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 นิทานเรื่อง แม่นกตกใจ

5.2 เกมผู้นำผู้ตาม

5.3 กระดาษขาวแผ่นใหญ่พร้อมสี

5.4 กระดาษโรเนียว ขนาด เอ 4

5.5 สีเทียน

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม	เกณฑ์การวัด		ระดับคุณภาพ			เกณฑ์การประเมิน
	1	2	3	4	5	
1. การบอกตำแหน่ง บน - ล่าง 2. การเล่าเรื่อง แม่นกตกใจ 3. การวาดภาพและการเล่าเรื่อง ประกอบภาพ 4. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง						3 หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2 หมายถึง ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือปฏิบัติไม่ได้

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง แม่หนักใจ

เพ็ญวิไล ผาสุขมุล ผู้แต่ง

แม่หนักตัวหนึ่งบินวนอยู่บนยอดไม้หาที่ทำรังเพื่อวางไข่ ในที่สุดแม่หนักก็เลือกได้กิ่งที่อยู่ข้างบนที่สูงที่สุดเพื่อความปลอดภัยของลูกที่จะเกิดมา แม่หนักออกไข่ในรังได้ 3 ฟอง ก็เริ่มฟักไข่โดยนอนกกอยู่บนไข่ให้ไข่ได้รับความอบอุ่น ไม่นานไข่ก็ฟักออกเป็นลูกนกเล็ก ๆ 3 ตัว ก่อนจะออกจากรังไปหาอาหารแม่หนักก็สั่งลูก ๆ ว่าอย่าซุกซนและห้ามวิ่งออกนอกรังเด็ดขาดจะได้รับอันตรายเพราะลูกยังเล็ก อ่อนแอและบินยังไม่เก่ง ลูก ๆ เชื่อฟังแม่ได้ไม่นานก็ลี้ม เล่นวิ่งไล่กันอย่างซุกซนจนพลัดตกลงจากรังลงมาข้างล่างทั้ง 3 ตัว น้องตัวเล็กปีกหัก ส่วนพี่ ๆ ขาถลอกบินกลับขึ้นไปบนรังไม่ได้ฝ่ายแม่หนักไปหาอาหารได้หนอนตัวอ้วนกลับมาให้ลูก ๆ กินแต่ไม่เจอลูก ๆ รู้สึกตกใจเป็นอย่างมากรีบบินขึ้นไปบนท้องฟ้าตามหาลูก ขณะบินก็มองลงมาข้างล่างยังพินิจเห็นลูก ๆ ทั้ง 3 ตัวกำลังเดินโซเซไปยังพุ่มไม้ แม่หนักรู้สึกดีใจมาก บินถลาลงมาข้างล่างยังพินิจเห็นทันทีแล้วตรงเข้าไปกอดลูก ๆ ลูกนกทั้งสามซุกตัวใต้ปีกแม่แล้วร้องไห้ด้วยความดีใจที่ได้เจอแม่

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 / 2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เรื่อง แม่หนักใจ

เลขที่	1.การบอกตำแหน่ง บน - ล่าง			2.การเล่าเรื่อง แม่หนักใจ			3.การวาดภาพและการ เล่าเรื่องประกอบภาพ			4.การตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

3 = ดี (ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง) ()

2 = พอใช้ (ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง) วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

1 = ปรับปรุง (ปฏิบัติได้ตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป
 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี
 กิจกรรมเสริมประสบการณ์
 สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

ชั้นอนุบาลปีที่ 2
 ภาคเรียนที่ 1 / 2553
 เรื่อง ว่าวของหนูจ้อย
 เวลา 10.30 - 11.30 น.

1. หัวเรื่อง การบอกตำแหน่งบน - ล่าง
2. จุดประสงค์ หลังจากฟังนิทานเรื่อง ว่าวของหนูจ้อย แล้วนักเรียนสามารถ
 - 2.1 บอกตำแหน่งบน - ล่าง ได้
 - 2.2 เล่านิทานจากเรื่องที่ฟังได้
 - 2.3 วาดภาพและเล่าเรื่องประกอบภาพได้
 - 2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้
3. สาระการเรียนรู้
 - 3.1 สาระที่ควรเรียนรู้
 - 3.1.1 นิทานเรื่อง ว่าวของหนูจ้อย
 หนูจ้อยกับพี่ไฉ่ชวนกันทำว่าวแล้วไปทดลองวิ่งว่าว เมื่อว่าวติดลมมันจะลอยค้างอยู่
 บนท้องฟ้า แต่มีลมพัดแรงทำให้สายป่านขาดว่าวจึงตกลงมาข้างล่าง
 - 3.1.2 ประเด็นของเรื่อง
 เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบอกตำแหน่ง บน - ล่าง
 - 3.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 3.2.1 การเล่าเรื่องราวนิทาน
 - 3.2.2 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด
 - 3.2.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
 - 3.2.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ
 - 3.2.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด
 - 3.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
 - 3.2.7 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
 - 3.2.8 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและผลงาน
 - 3.2.9 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

4. ขั้นตอนกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูพาเด็กเล่นกับนิ้วมือประกอบคำคล้องจอง แจ็คกับจิล

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเนื้อหาในคำคล้องจอง

4.2.2 ครูเล่านิทานเรื่องว่าวของหนูจ้อยแบบวาดไปเล่าไปตั้งแต่ต้นจนจบ

4.2.3 เด็กวาดภาพเกี่ยวกับนิทานตามที่ได้ฟังจากครูเล่า

4.2.4 เด็กเล่าเรื่องประกอบภาพที่ตนวาดให้ครูฟังทีละคน ครูบันทึกคำพูดของเด็กลง

ได้ภาพก่อนนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

4.3 ขั้นสรุป

เด็กตอบคำถามที่ครูถามเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน เป็นการสรุปบทเรียนดังนี้

- จ้อยกับพี่โจ้ทำว่าวรูปอะไร

- เมื่อติดลมว่าจะลอยอยู่ที่ไหน

- ลมพัดแรงทำให้สายป่านขาดว่าวของจ้อยเป็นอย่างไร

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 นิทานเรื่อง ว่าวของหนูจ้อย

5.2 คำคล้องจอง แจ็คกับจิล

5.3 กระดาษขาวแผ่นใหญ่พร้อมสี

5.4 กระดาษโรเนียว ขนาด เอ 4

5.5 สีเทียน

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม	เกณฑ์การวัด			ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
	1	2	3		
1. การบอกตำแหน่ง บน - ล่าง					3 หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2 หมายถึง ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือปฏิบัติไม่ได้
2. การเล่าเรื่อง ว่าวของหนูจ้อย					
3. การวาดภาพและการเล่าเรื่องประกอบภาพ					
4. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง					

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง ว่าวของหนูจ้อย

เพ็ญวิไล ผาสุขุมล ผู้แต่ง

หนูจ้อยกับพี่โจ้ ช่วยกันทำว่าวรูปงูสีสวย ๆ คนละตัว พอทำเสร็จหนูจ้อยก็ดีใจมาก

“โชโยเสร็จแล้ว สวยจังเราไปวิ่งว่าวกันเถอะพี่โจ้” หนูจ้อยชวนพี่โจ้ พร้อมทั้งหยิบว่าววิ่งนำหน้าอย่างตื่นเต้นออกไปที่สนาม

“เร็ว ๆ ลองชักดูซิพี่โจ้ ขึ้นหรือเปล่า” หนูจ้อยเร่ง

“ขึ้นอยู่แล้วนะ.....เฮ้อถือสายป่านไว้ แล้ววิ่งไปนะพี่จะส่งให้”

หนูจ้อยถือสายป่านว่าววิ่งไป พี่โจ้ส่งว่าวลอยขึ้นในอากาศ พอว่าวติดลม พี่โจ้ก็ชักว่าวให้ลอยขึ้นบนท้องฟ้า เล่นกันได้เพียงครู่เดียว ลมก็แรงพัดจนสายป่านขาด ว่าวลอยตกลงมาข้างล่าง “โธ่เอ๊ย! ไม่ทันไรเลยที่ว่าวขาดตกลงมาข้างล่างเสียแล้ว” หนูจ้อยพูดด้วยความเสียใจ

คำคล้องจองแจ้คกับจิล

วันหนึ่งแจ้คน่ารัก	ป็นไปตักน้ำบนภูเขา
จิลเป็นเพื่อนกับแจ้	ป็นภูเขาตักน้ำกับแจ้ค
โธ่เอ๊ย! แจ้คตกลงมา	แล้วร้องว่าศิระะแจ้คแตก
จิลมองดูแจ้ค	ศิระะเลยแตกเพราะตกตามลงมา

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 / 2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เรื่อง ว่าวของหนูจ้อย

เลขที่	1.การบอกตำแหน่ง บน - ล่าง			2.การเล่าเรื่อง ว่าวของหนูจ้อย			3.การวาดภาพและการ เล่าเรื่องประกอบภาพ			4.การตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

3 = ดี (ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง) ()

2 = พอใช้ (ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง) วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

1 = ปรับปรุง (ปฏิบัติได้ตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป
 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี
 กิจกรรมเสริมประสบการณ์
 สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

ชั้นอนุบาลปีที่ 2
 ภาคเรียนที่ 1 / 2553
 เรื่อง อู๋อัยรักเรียน
 เวลา 10.30 - 11.30 น.

1. หัวเรื่อง การบอกตำแหน่งใกล้ - ไกล

2. จุดประสงค์ หลังจากฟังนิทานเรื่อง อู๋อัยรักเรียน แล้วนักเรียนสามารถ

2.1 บอกตำแหน่งใกล้ - ไกลได้

2.2 เล่านิทานจากเรื่องที่ฟังได้

2.3 วาดภาพและเล่าเรื่องประกอบภาพได้

2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระที่ควรเรียนรู้

3.1.1 นิทานเรื่อง อู๋อัยรักเรียน

อู๋อัยบ้านอยู่ไกลโรงเรียนคุณพ่อต้องขับรถมาส่งและจอดรอใกล้กับประตูโรงเรียนให้ทำความเคารพคุณครูที่ยืนรอรับเด็กอยู่ใกล้ๆ ประตูก่อนที่จะไปอาคารเรียนของอู๋อัยที่อยู่ไกลประตูโรงเรียนมากที่สุด

3.1.2 ประเด็นของเรื่อง

เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบอกตำแหน่ง ใกล้ - ไกล

3.2 ประสบการณ์สำคัญ

3.2.1 การเล่าเรื่องราวนิทาน

3.2.2 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด

3.2.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ที่สัมพันธ์กัน

3.2.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่างๆ

3.2.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด

3.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.7 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.8 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและผลงาน

3.2.9 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

4. ขั้นตอนกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูพาเด็กร้องเพลงแมวจ้าวแมวพร้อมกับทำท่าทางตามจินตนาการ

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเนื้อหาในเพลงที่ร้อง

4.2.2 ครูเล่านิทานเรื่อง อู๋อ้ายรักเรียน แบบวาดไปเล่าไปตั้งแต่ต้นจนจบ

4.2.3 เด็ก ๆ ช่วยกันเล่านิทานเรื่อง อู๋อ้ายรักเรียน ซ้ำอีกครั้ง

4.2.4 เด็กวาดภาพเกี่ยวกับนิทานตามที่ได้ฟังจากครูเล่า

4.2.5 เด็กเล่าเรื่องประกอบภาพที่ตนวาดให้ครูฟังทีละคน ครูบันทึกคำพูดของเด็กลง

ได้ภาพก่อนนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

4.3 ขั้นสรุป

ครูและเด็กร่วมกันวาดภาพลงในแผนผังการเดินทางมาโรงเรียนของอู๋อ้าย

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 นิทานเรื่อง อู๋อ้ายรักเรียน

5.2 เพลง แมวจ้าวแมว

5.3 แผนผังการมาโรงเรียนของอู๋อ้าย

5.4 กระดาษขาวแผ่นใหญ่พร้อมสี

5.5 กระดาษโรเนียว ขนาด เอ 4

5.6 สีเทียน

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม	เกณฑ์การวัด			ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
	1	2	3		
1. การบอกตำแหน่ง ไกล - ใกล้					3 หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2 หมายถึง ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือปฏิบัติไม่ได้
2. การเล่าเรื่อง อู๋อ้ายรักเรียน					
3. การวาดภาพและการเล่าเรื่องประกอบภาพ					
4. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง					

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง อู๋อ้ายรักเรียน

เพ็ญวิไล ผาสุขมุล ผู้แต่ง

อู๋อ้ายเป็นเด็กตัวอ้วนกลมและน่ารัก ไปโรงเรียนทุกวัน อู๋อ้ายต้องมาโรงเรียนแต่เช้า เพราะบ้านอยู่ไกลโรงเรียนมาก คุณพ่อขับรถมาส่ง และจอดรถใกล้กับประตูโรงเรียนเพื่อให้ อู๋อ้ายลง คุณครูขึ้นรอรับเด็ก ๆ อยู่ใกล้กับประตูโรงเรียน อู๋อ้ายเดินเข้าไปใกล้คุณครูแล้วขึ้นตรง ก้มทักมือไหว้พร้อมกับกล่าวคำสวัสดิ์คุณครู ก่อนที่จะเดินไปห้องเรียนที่อยู่อาคาร 3 ซึ่งเป็นอาคารเรียนที่อยู่ไกลจากประตูโรงเรียนมากที่สุด

เพลง แมวจำแมว

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

แมวจำแมวบ้านเธออยู่ไหน	อยู่ไกลหรือใกล้ใครมาส่งเธอ
บ้านฉันอยู่ไม่ไกลอยู่ใกล้โรงเรียนเรา	ฉันตื่นแต่เช้าคุณพ่อขับรถมาส่ง

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
 ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เรื่อง อ้อยอัยรักเรียน

เลขที่	1.การบอกตำแหน่ง ใกล้ - ไกล			2.การเล่าเรื่อง อ้อยอัยรักเรียน			3.การวาดภาพและการ เล่าเรื่องประกอบภาพ			4.การตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

3 = ดี (ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง) ()

2 = พอใช้ (ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง) วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

1 = ปรับปรุง (ปฏิบัติได้ตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป
 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี
 กิจกรรมเสริมประสบการณ์
 สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

ชั้นอนุบาลปีที่ 2
 ภาคเรียนที่ 1 / 2553
 เรื่อง นักประดิษฐ์น้อย
 เวลา 10.30 - 11.30 น.

1. หัวเรื่อง การบอกตำแหน่งใกล้ - ไกล
2. จุดประสงค์ หลังจากฟังนิทานเรื่อง นักประดิษฐ์น้อย แล้วนักเรียนสามารถ
 - 2.1 บอกตำแหน่งใกล้ - ไกลได้
 - 2.2 เล่านิทานจากเรื่องที่ฟังได้
 - 2.3 วาดภาพและเล่าเรื่องประกอบภาพได้
 - 2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้
3. สาระการเรียนรู้
 - 3.1 สาระที่ควรเรียนรู้
 - 3.1.1 นิทานเรื่อง นักประดิษฐ์น้อย
 ก๊องขวนน้อยนำเศษวัสดุมาประดิษฐ์เป็นรถแข่งเสร็จแล้วนำรถมาวิ่งแข่งกันว่ารถของใครจะวิ่งได้ไกลกว่ากัน โดยนำรถมาวางใกล้กับเส้นเริ่มต้นแล้วนับ 1-2-3 ก่อนไสรถออกไปพร้อมๆกัน ปรากฏว่ารถของก๊องวิ่งได้ไกลกว่า
 - 3.1.2 ประเด็นของเรื่อง
 เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบอกตำแหน่ง ใกล้ - ไกล
 - 3.2 ประสบการณ์สำคัญ
 - 3.2.1 การเล่าเรื่องราวนิทาน
 - 3.2.2 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด
 - 3.2.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
 - 3.2.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ
 - 3.2.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด
 - 3.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
 - 3.2.7 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
 - 3.2.8 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและผลงาน
 - 3.2.9 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

4. ขั้นตอนกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูและเด็กทบทวนเพลง แมวจำแมว พร้อมกับตบมือประกอบจังหวะเพลง

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูเล่านิทานเรื่อง นักประดิษฐ์น้อย แบบวาดไปเล่าไปตั้งแต่ต้นจนจบ

4.2.2 เด็ก ๆ ช่วยกันเล่านิทานเรื่อง นักประดิษฐ์น้อย ซ้ำอีกครั้ง

4.2.3 เด็กวาดภาพเกี่ยวกับนิทานตามที่ได้ฟังจากครูเล่า

4.2.4 เด็กเล่าเรื่องประกอบภาพที่ตนวาดให้ครูฟังทีละคน ครูบันทึกคำพูดของเด็กลง

ได้ภาพก่อนนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

4.3 ขั้นสรุป

ครูสนทนาและซักถามเด็กเกี่ยวกับเรื่องนักประดิษฐ์น้อยเป็นการสรุปบทเรียน ดังนี้

- ก้อยกับคุณพ่อคุณแม่ไปเที่ยวที่ไหน
- ก้อยสนใจอะไร
- ก้อยกับเพื่อนประดิษฐ์อะไร
- เริ่มต้นแข่งรถเด็ก ๆ วางรถไว้ใกล้กับอะไร
- รถของใครวิ่งได้ไกลจากเส้นเริ่มต้นมากที่สุด

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 นิทานเรื่อง นักประดิษฐ์น้อย

5.2 เพลง แมวจำแมว

5.3 กระดาษขาวแผ่นใหญ่พร้อมสี

5.4 กระดาษโรเนียว ขนาด เอ 4

5.5 สีเทียน

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม	ระดับคุณภาพ			เกณฑ์การประเมิน
	1	2	3	
เกณฑ์การวัด 1. การบอกตำแหน่ง ใกล้ - ไกล 2. การเล่าเรื่อง นักประดิษฐ์น้อย 3. การวาดภาพและการเล่าเรื่องประกอบภาพ 4. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง				3 หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2 หมายถึง ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง นักประดิษฐ์น้อย

เพ็ญวิไล ผาสุขมุล ผู้แต่ง

ก๊องเป็นเด็กดีและน่ารัก วันนี้ก๊องไปเที่ยวตลาดนัดกับคุณพ่อคุณแม่ เมื่อเดินไปถึง บริเวณร้านขายของเล่น ก๊องมองของเล่นมากมายมีสีสันสดใส ก๊องสนใจรถคันหนึ่งจึงหยิบดู “ไฮ้ไฮ้ตั้งร้อยบาทนะ แพงจัง ทำรถเล่นเองก็ได้” ก๊องพูด

พอกลับถึงบ้านก๊องก็ชวนน้องเพื่อนบ้านมาทำรถเล่นกัน ด้วยการนำเศษวัสดุต่าง ๆ ที่ไม่ใช่แล้ว มาประดิษฐ์เป็นรถแข่ง จากนั้นก็นำรถไปวิ่งแข่งกันว่ารถของใครจะวิ่งได้ไกลกว่า โดยวางรถ ทั้งสองคันไว้ใกล้กับเส้นเริ่มต้น นับ 1 - 2 - 3 แล้วก๊องกับน้องก็ไ้รถออกไปพร้อมกัน ๆ กันปรากฏว่ารถของก๊องวิ่งได้ไกลจากเส้นเริ่มต้นมากกว่ารถของน้อง

เพลง แมวจำแมว

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

แมวจำแมวบ้านเธออยู่ไหน	อยู่ไกลหรือใกล้ใครมาส่งเธอ
บ้านฉันอยู่ไม่ไกลอยู่ใกล้โรงเรียนเรา	ฉันตั้งแต่เช้าคุณพ่อขับรถมาส่ง

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 / 2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เรื่อง นักประดิษฐ์น้อย

เลขที่	1.การบอกตำแหน่ง ใกล้ - ไกล			2.การเล่าเรื่อง นักประดิษฐ์น้อย			3.การวาดภาพและการ เล่าเรื่องประกอบภาพ			4.การตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

3 = ดี (ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง) ()

2 = พอใช้ (ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง) วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

1 = ปรับปรุง (ปฏิบัติได้ตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป

โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

ชั้นอนุบาลปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 1 / 2553

เรื่อง หนูตุ๊กเต๋กดี

เวลา 10.30 - 11.30 น.

1. หัวเรื่อง การบอกตำแหน่งหน้า - หลัง

2. จุดประสงค์ หลังจากฟังนิทานเรื่อง หนูตุ๊กเต๋กดี แล้วนักเรียนสามารถ

2.1 บอกตำแหน่งหน้า - หลังได้

2.2 เล่านิทานจากเรื่องที่ฟังได้

2.3 วาดภาพและเล่าเรื่องประกอบภาพได้

2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระที่ควรเรียนรู้

3.1.1 นิทานเรื่อง หนูตุ๊กเต๋กดี

หนูตุ๊กช่วยคุณแม่ซักผ้าด้วยการไปหยิบตะกร้าที่หนีบผ้าจากหน้าบ้านมาให้แม่และช่วยแม่ตากผ้าที่หลังบ้านพร้อมกับหนีบผ้าด้วยลวดหนีบผ้ากันผ้าตกเวลาลมพัดแรง

3.1.2 ประเด็นของเรื่อง

เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบอกตำแหน่ง หน้า - หลัง

3.2 ประสบการณ์สำคัญ

3.2.1 การเล่าเรื่องราวนิทาน

3.2.2 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด

3.2.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน

3.2.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ

3.2.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด

3.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.7 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.8 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและผลงาน

3.2.9 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

4. ขั้นตอนกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูพาเด็กพูดคำคล้องจอง “หมูเดินหน้า เปิดมาข้างหลัง ไก่อยู่ในรัง แมวนั่งกินปลา” 3 รอบ

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.1.1 ครูสนทนาซักถามเด็กเกี่ยวกับคำคล้องจอง

4.2.2 ครูเล่านิทานเรื่อง หนูตุ๊กเต้กดี แบบวาดไปเล่าไปตั้งแต่ต้นจนจบ

4.2.3 เด็ก ๆ ช่วยกันเล่านิทานเรื่อง หนูตุ๊กเต้กดี ซ้ำอีกครั้ง

4.2.4 เด็กวาดภาพเกี่ยวกับนิทานตามที่ได้ฟังจากครูเล่า

4.2.5 เด็กเล่าเรื่องประกอบภาพที่ตนวาดให้ครูฟังทีละคน ครูบันทึกคำพูดของเด็กลงไว้ภาพก่อนนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

4.3 ขั้นสรุป

เด็กและครูร่วมกันสรุปบทเรียนว่าหนูตุ๊กเต้และแม่ทำอะไร อยู่ที่ไหน ในบริเวณบ้าน

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 นิทานเรื่อง หนูตุ๊กเต้กดี

5.2 คำคล้องจอง หมูเดินหน้า

5.3 กระดาษขาวแผ่นใหญ่พร้อมสี

5.4 กระดาษโรเนียว ขนาด เอ 4

5.5 สีเทียน

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม	เกณฑ์การวัด			ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
	1	2	3		
1. การบอกตำแหน่ง หน้า - หลัง					3 หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2 หมายถึง ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือปฏิบัติไม่ได้
2. การเล่าเรื่อง หนูตุ๊กเต้กดี					
3. การวาดภาพและการเล่าเรื่องประกอบภาพ					
4. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง					

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง หนูตุ๊กเด็กดี

เพ็ญวิไล ผาสุขมุล ผู้แต่ง

คุณแม่กำลังซักผ้า หนูตุ๊กอยากช่วยคุณแม่ซักผ้า

“คุณแม่ขา หนูขอช่วยคุณแม่ซักผ้าด้วยนะคะ” หนูตุ๊กขอคุณแม่

“ได้จ้ะ หนูตุ๊กไปเอาตะกร้าลวดหนีบผ้าที่แม่วางไว้หน้าบ้านให้ทีนะจ๊ะ แม่จะไปตากผ้าที่หลังบ้านก่อน” คุณแม่พูดกับหนูตุ๊กแล้วไปตากผ้าที่หลังบ้าน หนูตุ๊กรีบวิ่งไปเอาตะกร้าลวดหนีบผ้าที่หน้าบ้านแล้ววิ่งกลับมาหลังบ้าน ช่วยคุณแม่หนีบผ้าที่ตากไว้ด้วยลวดหนีบผ้าป้องกันไม่ให้ผ้าปลิวตกเวลามีลมพัดแรง คุณแม่ชมหนูตุ๊กว่าเป็นเด็กดีมีน้ำใจ

คำคล้องจอง หนูเดินหน้า

หนูเดินหน้า	เปิดมาข้างหลัง
ไก่ออยู่ในรัง	แมวนั่งกินปลา

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 / 2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เรื่อง หนูน้อยเด็กดี

เลขที่	1.การบอกตำแหน่ง หน้า - หลัง			2.การเล่าเรื่อง หนูน้อยเด็กดี			3.การวาดภาพและการ เล่าเรื่องประกอบภาพ			4.การตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

3 = ดี (ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง) ()

2 = พอใช้ (ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง) วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

1 = ปรับปรุง (ปฏิบัติได้ตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป

โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

ชั้นอนุบาลปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 1 / 2553

เรื่อง แกะและไปตลาด

เวลา 10.30 - 11.30 น.

1. หัวเรื่อง การบอกตำแหน่งหน้า - หลัง

2. จุดประสงค์ หลังจากฟังนิทานเรื่อง แกะจะไปตลาด แล้วนักเรียนสามารถ

2.1 บอกตำแหน่งหน้า - หลังได้

2.2 เล่านิทานจากเรื่องที่ฟังได้

2.3 วาดภาพและเล่าเรื่องประกอบภาพได้

2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระที่ควรเรียนรู้

3.1.1 นิทานเรื่อง แกะจะไปตลาด

แกะจะไปตลาดกับคุณแม่เมื่อแต่งตัวเสร็จจึงหันหน้าหันหลังให้คุณแม่ตรวจความเรียบร้อย จากนั้นจึงไปหยิบกุญแจรถบนหลังตู้ให้คุณแม่ เผอิญมือปิดกุญแจหล่นลงซอกหลังตู้ แกะขึ้นกังวลอยู่หน้าตู้พอดีคุณแม่มาตามก็เลยช่วยเอื้อมหยิบกุญแจจากซอกหลังตู้

3.1.2 ประเด็นของเรื่อง

เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบอกตำแหน่ง หน้า - หลัง

3.2 ประสพการณ์สำคัญ

3.2.1 การเล่าเรื่องราวนิทาน

3.2.2 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด

3.2.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน

3.2.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ

3.2.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด

3.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.7 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.8 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและผลงาน

3.2.9 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

4. ขั้นตอนกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 เด็กแสดงท่าทางประกอบเพลง หมูเดินหน้า ตามจินตนาการ

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูเล่านิทานเรื่อง แกละจะไปตลาด แบบวาดไปเล่าไปตั้งแต่ต้นจนจบ

4.2.2 เด็ก ๆ ช่วยกันเล่านิทานเรื่อง แกละจะไปตลาด ซ้ำอีกครั้ง

4.2.3 เด็กวาดภาพเกี่ยวกับนิทานตามที่ได้ฟังจากครูเล่า

4.2.4 เด็กเล่าเรื่องประกอบภาพที่ตนวาดให้ครูฟังทีละคน ครูบันทึกคำพูดของเด็กกลง

ได้ภาพก่อนนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

4.3 ขั้นสรุป

เด็กและครูร่วมกันสนทนาซักถามเกี่ยวกับนิทานเป็นการสรุปบทเรียนว่า แกละและคุณแม่ทำอะไรบ้าง

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 นิทานเรื่อง แกละจะไปตลาด

5.2 เพลง หมูเดินหน้า

5.3 กระดาษขาวแผ่นใหญ่พร้อมสี

5.4 กระดาษโรเนียว ขนาด เอ 4

5.5 สีเทียน

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม	เกณฑ์การวัด			ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน
	1	2	3		
1. การบอกตำแหน่ง หน้า - หลัง 2. การเล่าเรื่อง แกละจะไปตลาด 3. การวาดภาพและการเล่าเรื่องประกอบภาพ 4. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง					3 หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2 หมายถึง ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง แกละจะไปตลาด

เพ็ญวิไล ผาสุขมุล ผู้แต่ง

คุณแม่จะไปตลาด แกละจะไปตลาดกับคุณแม่จึงรีบอาบน้ำ ทาแป้ง แต่งตัว

“แม่ครับผมแต่งตัวเสร็จแล้วครับ” แกละบอกคุณแม่

“ไหนหันหน้าหันหลังให้แม่ดูความเรียบร้อยซิ” คุณแม่บอก แกละก็หันด้านหน้า ด้านหลังให้คุณแม่ดู คุณแม่ชมว่าแกละแต่งตัวได้เรียบร้อยดี

“แกละไปหยิบกุญแจรถที่อยู่บนโต๊ะในห้องมาให้ทีนะจ๊ะ แม่จะไปหยิบตะกร้าไปตลาดก่อน” คุณแม่บอกแกละก่อนจะเดินไปหยิบตะกร้า แกละรีบวิ่งไปที่ห้อง กุญแจอยู่บนโต๊ะข้าง ๆ ตู้แกละรีบร้อนเอื้อมมือไปคว้ากุญแจบนโต๊ะ

“อ๊ย!” แกละปิดกุญแจรถหล่นไปข้างหลังตู้ซึ่งเป็นชอกเล็ก ๆ

“ว่า กุญแจหล่นไปหลังตู้ทำไงดีล่ะ เอื้อมมือหยิบก็ไม่ถึง” แกละยืนอุทานด้วยความกังวลอยู่หน้าตู้ พอดีคุณแม่เดินเข้ามา ก็เลยช่วยเอื้อมหยิบกุญแจหลังตู้

คำคล้องจอง หมูเดินหน้า

หมูเดินหน้า
ไก่อู๋ในรัง

เปิดมาข้างหลัง
แมวนั่งกินปลา

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
 ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 / 2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เรื่อง แกะจะไปตลาด

เลขที่	1.การบอกตำแหน่ง หน้า - หลัง			2.การเล่าเรื่อง แกะจะไปตลาด			3.การวาดภาพและการ เล่าเรื่องประกอบภาพ			4.การตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

3 = ดี (ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง)

()

2 = พอใช้ (ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

1 = ปรับปรุง (ปฏิบัติได้ตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป
 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี
 กิจกรรมเสริมประสบการณ์
 สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

ชั้นอนุบาลปีที่ 2
 ภาคเรียนที่ 1 / 2553
 เรื่อง เกมวิ่งแข่ง
 เวลา 10.30 - 11.30 น.

1. หัวเรื่อง การบอกตำแหน่งหน้า - หลัง

2. จุดประสงค์ หลังจากฟังนิทานเรื่อง เกมวิ่งแข่ง แล้วนักเรียนสามารถ

- 2.1 บอกตำแหน่งหน้า - หลังได้
- 2.2 เล่านิทานจากเรื่องที่ฟังได้
- 2.3 วาดภาพและเล่าเรื่องประกอบภาพได้
- 2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระที่ควรเรียนรู้

3.1.1 นิทานเรื่อง เกมวิ่งแข่ง

ชะนี เสือ วัว ม้า และหมีเป็นเพื่อนกันไปไหนๆเสื่อชอบเดินนำหน้าทำให้เพื่อนสัตว์ตัวอื่นๆน้อยใจอยากเดินนำหน้าบ้าง จึงทำแข่งกันโดยมีกติกาว่าใครวิ่งแข่งชนะในแต่ละวันจะได้เดินนำหน้า ปรากฏว่าเสื่อวิ่งแข่งชนะทุกครั้งสัตว์ตัวอื่นๆเลยยอมให้เสื่อเดินนำหน้าตลอดไปเช่นเดิมโดยไม่มีข้อแม้

3.1.2 ประเด็นของเรื่อง

เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบอกตำแหน่ง หน้า - หลัง

3.2 ประสบการณ์สำคัญ

3.2.1 การเล่าเรื่องราวนิทาน

3.2.2 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด

3.2.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน

3.2.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ

3.2.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด

3.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.7 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.8 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและผลงาน

3.2.9 การพูดคุยกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

4. ขั้นตอนกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูและเด็กร่วมกันร้องเพลง หมูเดินหน้า พร้อมกับตบมือให้จังหวะประกอบเพลง

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูเล่านิทานเรื่อง เกมวิ่งแข่ง แบบวาดไปเล่าไปตั้งแต่ต้นจนจบ

4.2.2 เด็ก ๆ ช่วยกันเล่านิทานเรื่อง เกมวิ่งแข่ง ซ้ำอีกครั้ง

4.2.3 เด็กวาดภาพเกี่ยวกับนิทานตามที่ได้ฟังจากครูเล่า

4.2.4 เด็กเล่าเรื่องประกอบภาพที่ตนวาดให้ครูฟังทีละคน ครูบันทึกคำพูดของเด็กลงไว้ภาพก่อนนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

4.3 ขั้นสรุป

เด็กร่วมกันสรุปผลการวิ่งขันของสัตว์ตั้งแต่รอบแรกจนถึงรอบสุดท้ายด้วยการตอบคำถามของครูเป็นการสรุปบทเรียน

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 นิทานเรื่อง เกมวิ่งแข่ง

5.2 เพลง หมูเดินหน้า

5.3 กระดาษขาวแผ่นใหญ่พร้อมสี

5.4 กระดาษโรเนียว ขนาด เอ 4

5.5 สีเทียน

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม	เกณฑ์การวัด	ระดับคุณภาพ			เกณฑ์การประเมิน
		1	2	3	
1. การบอกตำแหน่ง หน้า - หลัง					3 หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2 หมายถึง ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือปฏิบัติไม่ได้
2. การเล่าเรื่อง เกมวิ่งแข่ง					
3. การวาดภาพและการเล่าเรื่องประกอบภาพ					
4. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง					

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง เกมวิ่งแข่ง

เพ็ญวิไล ผาสุขมุล ผู้แต่ง

ชะนี เสือ วัว ม้า และหมี เป็นเพื่อนกัน เวลาเดินไปไหน ๆ เสือชอบเดินนำหน้า ตามด้วย ม้า วัว ชะนี และหมีเดินตามหลังเป็นตัวยุทธท้าย จนสัตว์ต่าง ๆ ล้อเลียนว่า “เสือดือนำหน้า หมีตามมาข้างหลัง ส่วนอยู่ตรงกลางมีม้า วัว และชะนี” ทำให้หมี วัว ม้า และชะนี นึกน้อยใจอยากเดินนำหน้าบ้าง จึงทำวิ่งแข่งกับเสือดุ โดยมีข้อตกลงกันว่า คนที่วิ่งแข่งชนะในแต่ละวันจะได้เป็นผู้เดินนำหน้า คนอื่น ๆ ให้เดินเรียงตามหลัง

การแข่งขันวันแรกสัตว์ทั้งห้าตัวยืนอยู่หลังเส้นเริ่มต้นหนึ่งก้าว มีอีราฟเป็นกรรมการปล่อยตัวและช่างเป็นกรรมการกำกับเส้นชัย เมื่ออีราฟให้สัญญาณออกวิ่ง สัตว์ทุกตัวออกวิ่งสุดฝีเท้าปรากฏว่าเสือดุวิ่งนำหน้าถึงเส้นชัยก่อน ตามด้วยม้า วัว ชะนี และหมี วันแรกเสือดุจึงได้เดินนำหน้าตามด้วย ม้า วัว ชะนี และหมีตามหลังเป็นตัวยุทธท้าย

วันที่สองทำการแข่งขันเหมือนวันแรกอีก ผลปรากฏว่า เสือดุออกหน้าชนะที่หนึ่งตามด้วย ม้า วัว ชะนี และหมี วันที่สองเสือดุจึงได้เดินนำหน้าอีกครั้ง สัตว์อื่น ๆ เดินตามหลังเช่นเคย ทำการแข่งขันอยู่ห้าวัน ผลการแข่งขันก็ออกมาเช่นเคย สัตว์ทั้งห้าตัวจึงตกลงกันว่าให้เสือดุเดินนำหน้าอย่างเดิมดีแล้ว หมีตัวใหญ่ก็ให้เดินตามหลังสุดเป็นการคุ้มครองเพื่อน ว่าแล้วสัตว์ทั้งห้าตัวก็เดินเรียงแถวตามหลังกันพร้อมกับส่งเสียงร้องเพลงอย่างมีความสุขว่า “เสือดุเดินนำหน้า หมีตามมาข้างหลัง ส่วนตรงกลางมี ม้า วัว และชะนี

คำคล้องจอง หมูเดินหน้า

หมูเดินหน้า	เปิดมาข้างหลัง
ไก่ออยู่ในรัง	แมวนั่งกินปลา

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
 ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 / 2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เรื่อง เกมวิ่งแข่ง

เลขที่	1.การบอกตำแหน่ง หน้า - หลัง			2.การเล่าเรื่อง เกมวิ่งแข่ง			3.การวาดภาพและการ เล่าเรื่องประกอบภาพ			4.การตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

3 = ดี (ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง)

()

2 = พอใช้ (ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

1 = ปรับปรุง (ปฏิบัติได้ตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป
 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี
 กิจกรรมเสริมประสบการณ์
 สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

ชั้นอนุบาลปีที่ 2
 ภาคเรียนที่ 1 / 2553
 เรื่อง กระต่ายกับเต่า
 เวลา 10.30 - 11.30 น.

1. หัวเรื่อง การบอกตำแหน่ง ระหว่าง / กลาง
2. จุดประสงค์ หลังจากฟังนิทานเรื่อง กระต่ายกับเต่า แล้วนักเรียนสามารถ
 - 2.1 บอกตำแหน่งระหว่าง / กลางได้
 - 2.2 เล่านิทานจากเรื่องที่ฟังได้
 - 2.3 วาดภาพและเล่าเรื่องประกอบภาพได้
 - 2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้

3. สารการเรียนรู้

3.1 สารที่ควรเรียนรู้

3.1.1 นิทานเรื่อง กระต่ายกับเต่า

ขณะที่กระต่ายยืนอยู่ระหว่างก้อนหินสองก้อนนั้น เห็นเต่าเดินมาช้าๆ ก็หัวเราะเยาะว่า ขาสั้นเดินช้า เต่าจึงท้าวิ่งแข่ง โดยให้สุนัขจิ้งจอกเป็นกรรมการขึ้นตัดสินบนจอมปลวกที่ขึ้นอยู่ กลางระหว่างหนองน้ำกับต้นมะพร้าว กระต่ายวิ่งนำหน้า ทะนงตนว่าวิ่งได้เร็วจึงผูกเปลระหว่างต้นไม้อสองต้นนอนรอเต่าแล้วผลอกลับไป เมื่อตื่นขึ้นมาเต่าก็เดินถึงเส้นชัยแล้ว

3.1.2 ประเด็นของเรื่อง

เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบอกตำแหน่ง ระหว่าง / กลาง

3.2 ประสบการณ์สำคัญ

- 3.2.1 การเล่าเรื่องราวนิทาน
- 3.2.2 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด
- 3.2.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- 3.2.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ
- 3.2.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด
- 3.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
- 3.2.7 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
- 3.2.8 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและผลงาน
- 3.2.9 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

4. ขั้นตอนกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูถามปริศนาคำทายเด็ก

- อะไรเอ่ยสี่ตีนเดินมาหลังคามุงกระเบื้อง (เต่า)
- อะไรเอ่ยตัวสีขาวหูยาว ๆ ชอบอาศัยอยู่ในโพรง (กระต่าย)

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูเล่านิทานเรื่อง กระต่ายกับเต่า แบบวาดไปเล่าไปตั้งแต่ต้นจนจบ

4.2.2 เด็ก ๆ ช่วยกันเล่านิทานเรื่อง กระต่ายกับเต่า ซ้ำอีกครั้ง

4.2.3 เด็กวาดภาพเกี่ยวกับนิทานตามที่ได้ฟังจากครูเล่า

4.2.4 เด็กเล่าเรื่องประกอบภาพที่ตนวาดให้ครูฟังทีละคน ครูบันทึกคำพูดของเด็กลง

ได้ภาพก่อนนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

4.3 ขั้นสรุป

เด็กร่วมกันสรุปเรื่องราวและสาเหตุที่ทำให้กระต่ายแพ้เต่า ด้วยการตอบคำถามของครู ดังนี้

- ใครยืนอยู่ระหว่างหินสองก้อน
- ทำไมเต่าจึงทำวิ่งแข่งกับกระต่าย
- ใครเป็นกรรมการตัดสินและยืนตัดสินอยู่ตรงไหน
- ทำไมกระต่ายจึงผูกเปลนอนอยู่ระหว่างต้นไม้สองต้น
- ผลการแข่งขันเป็นอย่างไร

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 นิทานเรื่อง กระต่ายกับเต่า

5.2 ปริศนาคำทายอะไรเอ่ย

5.3 กระดาษขาวแผ่นใหญ่พร้อมสี

5.4 กระดาษโรเนียว ขนาด เอ 4

5.5 สีเทียน

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม	เกณฑ์การวัด		ระดับคุณภาพ			เกณฑ์การประเมิน
	1	2	3	4	5	
1. การบอกตำแหน่ง ระหว่าง / กลาง 2. การเล่าเรื่อง กระต่ายกับเต่า 3. การวาดภาพและการเล่าเรื่อง ประกอบภาพ 4. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง						3 หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2 หมายถึง ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือปฏิบัติไม่ได้

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง กระจ่ายกับเต่า

เพ็ญวิไล ผาสุขมุล ผู้แต่ง

มีก้อนหินใหญ่สองก้อนรูปร่างคล้ายสามเหลี่ยมอยู่ใกล้ ๆ กันระหว่างก้อนหินสองก้อน มีกระจ่ายตัวหนึ่งยืนอยู่ เห็นเต่าเดินตัวมเตี้ยม ตัวมเตี้ยม มาช้า ๆ ก็หัวเราะเยาะว่าเต่าเดินช้า เพราะมีขาสั้น เต่าจึงทำให้กระจ่ายมาวิ่งแข่งกัน โดยให้สุนัขจิ้งจอกยืนอยู่บนจอมปลวกที่ ขึ้นอยู่ระหว่างหนองน้ำกับต้นมะพร้าวริมทาง รอคัดสินว่าใครจะถึงเส้นชัยก่อน

เมื่อการแข่งขันเริ่มขึ้น เต่าค่อยค่อยเดินช้า ๆ ด้วยความอดทน ฝ่ายกระจ่ายทะนงตนว่า วิ่งได้เร็วพอวิ่งมาได้สักระยะเจ็ดต้นไม้สองต้นขึ้นอยู่ริมทางให้ร่มเงาเย็นสบายจึงผูกเปลระหว่าง ต้นไม้สองต้น นอนพักผ่อนหลับไปในที่สุดและเมื่อตื่นขึ้นมาก็พบว่าเต่าเดินถึงเส้นชัยแล้ว

ปริศนาคำทาย

- อะไรเอ่ยสี่ตีนเดินมาหลังคามุงกระเบื้อง (เต่า)
- อะไรเอ่ยตัวสี่ขาหูยาว ๆ ชอบอาศัยอยู่ในโพรง (กระจ่าย)

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
 ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 / 2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เรื่อง กระจ่ายกับเต่า

เลขที่	1.การบอกตำแหน่ง ระหว่าง / กลาง			2.การเล่าเรื่อง กระจ่ายกับเต่า			3.การวาดภาพและการ เล่าเรื่องประกอบภาพ			4.การตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

3 = ดี (ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง)

()

2 = พอใช้ (ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

1 = ปรับปรุง (ปฏิบัติได้ตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป

ชั้นอนุบาลปีที่ 2

โรงเรียนอนุบาลดุสิตราชธานี

ภาคเรียนที่ 1 / 2553

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

เรื่อง โอปอไปเที่ยวสวนสัตว์

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

เวลา 10.30 - 11.30 น.

1. หัวเรื่อง การบอกตำแหน่ง ระหว่าง / กลาง

2. จุดประสงค์ หลังจากฟังนิทานเรื่อง โอปอไปเที่ยวสวนสัตว์ แล้วนักเรียนสามารถ

2.1 บอกตำแหน่งระหว่าง / กลางได้

2.2 เล่านิทานจากเรื่องที่ฟังได้

2.3 วาดภาพและเล่าเรื่องประกอบภาพได้

2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระที่ควรเรียนรู้

3.1.1 นิทานเรื่อง โอปอไปเที่ยวสวนสัตว์

คุณพ่อคุณแม่พาโอปอไปเที่ยวสวนสัตว์ เจ้ามามาหมาน้อยก็ไปด้วย โอปอเจอน้องอ้ม ยืนอยู่ระหว่างคุณพ่อคุณแม่ที่หน้าประตูสวนสัตว์ โอปออ้มให้น้องอ้มเป็นการทักทาย มีรด ขยายไอศกรีมจอดอยู่ระหว่างประตูทางเข้ากับกรงเสือคุณแม่ได้ซื้อไอศกรีมให้โอปอหนึ่งแท่ง เจ้ามามาส่งเสียงเห่าขอกินไอศกรีมบ้าง กรงลิงอยู่ระหว่างกรงเสือกับกรงยีราฟพอซื้อให้โอปอดู ลูกลิงที่ยืนอยู่ตรงกลางระหว่างพ่อกับแม่ของมันเหมือนกับ โอปอที่ยืนอยู่ระหว่างพ่อกับแม่ เช่นกัน

3.1.2 ประเด็นของเรื่อง

เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบอกตำแหน่ง ระหว่าง / กลาง

3.2 ประสบการณ์สำคัญ

3.2.1 การเล่าเรื่องราวนิทาน

3.2.2 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด

3.2.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน

3.2.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ

3.2.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด

3.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.7 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

3.2.8 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและผลงาน

3.2.9 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

4. ขั้นตอนกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูสนทนาพูดคุยกับเด็กๆเกี่ยวกับการไปเที่ยวพักผ่อนวันหยุดในสถานที่ต่างๆ เช่น น้ำตก ห้างสรรพสินค้า และสวนสัตว์ เป็นต้น

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูเล่านิทานเรื่อง โอปอไปเที่ยวสวนสัตว์ แบบวาดไปเล่าไปตั้งแต่ต้นจนจบ

4.2.2 เด็ก ๆ ช่วยกันเล่านิทานเรื่อง โอปอไปเที่ยวสวนสัตว์ ซ้ำอีกครั้ง

4.2.3 เด็กวาดภาพเกี่ยวกับนิทานตามที่ได้ฟังจากครูเล่า

4.2.4 เด็กเล่าเรื่องประกอบภาพที่ตนวาดให้ครูฟังทีละคน ครูบันทึกคำพูดของเด็กลง ได้ภาพก่อนนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

4.3 ขั้นสรุป

สรุปบทเรียนด้วยการให้เด็กตอบคำถามของครูและช่วยกันเขียนแผนที่การเดินทางไปเที่ยวสวนสัตว์ของโอปอบนกระดาษแผ่นใหญ่

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 นิทานเรื่อง โอปอไปเที่ยวสวนสัตว์

5.2 กระดาษขาวแผ่นใหญ่พร้อมสี

5.3 กระดาษโรเนียว ขนาด เอ 4

5.4 สีเทียน

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม	เกณฑ์การวัด	ระดับคุณภาพ			เกณฑ์การประเมิน
		1	2	3	
1. การบอกตำแหน่ง ระหว่าง / กลาง					3 หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2 หมายถึง ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือปฏิบัติไม่ได้
2. การเล่าเรื่อง โอปอไปเที่ยวสวนสัตว์					
3. การวาดภาพและการเล่าเรื่องประกอบภาพ					
4. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง					

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง โอปอไปเที่ยวสวนสัตว์

เพ็ญวิไล ผาสุขุมล ผู้แต่ง

วันนี้คุณพ่อ คุณแม่จะพาโอปอไปเที่ยวสวนสัตว์ คุณพ่อ คุณแม่จึงจูงมือโอปอคนละข้าง โอปออยู่ตรงกลางระหว่างคุณพ่อกับคุณแม่ เข้ามาม่าหมาตัวเล็กวิ่งตามมาข้างหลัง โอปอเจอน้องอ้มที่หน้าประตูสวนสัตว์น้องอ้มยืนอยู่ระหว่างคุณพ่อกับคุณแม่ น้องอ้มชี้ให้โอปอ โอปอก็ชี้ให้น้องอ้มเป็นการทักทายโอปอเดินผ่านประตูเข้ามาในสวนสัตว์ เห็นคนมาเที่ยวในสวนสัตว์มากมายระหว่างประตูทางเข้ากับกรงเสือ โอปอเห็นรถขายไอศกรีมจอดอยู่ข้างทาง จึงขอร้องให้คุณแม่ซื้อให้หนึ่งแท่ง เข้ามาม่าส่งเสียงเห่าบ๊อๆขอกินไอศกรีมบ้าง โอปอชอบดูลูกลิงกรงของลิงอยู่ระหว่างกรงของเสือกับกรงของยีราฟ ในกรงลิงมีลิงหลายตัว บางตัวห้อยโหน บางตัวหาหาให้เพื่อน บางตัวก็แยกเขี้ยวหลอกคน คุณพ่อชี้ให้โอปอดูลิงน้อยที่ยืนอยู่ตรงกลางระหว่างพ่อถึงกับแม่ถึงเหมือนโอปอที่ยืนอยู่ระหว่างพ่อกับแม่ เข้ามาม่าเห่าบ๊อๆ สนับสนุนคำพูดของคุณพ่อ โอปอกับคุณแม่เลยหัวเราะชอบใจ

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 / 2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เรื่อง โอปอไปเที่ยวสวนสัตว์

เลขที่	1.การบอกตำแหน่ง ระหว่าง / กลาง			2.การเล่าเรื่อง โอปอ ไปเที่ยวสวนสัตว์			3.การวาดภาพและการ เล่าเรื่องประกอบภาพ			4.การตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

3 = ดี (ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง)

()

2 = พอใช้ (ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

1 = ปรับปรุง (ปฏิบัติได้ตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวาดไปเล่าไป
 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี
 กิจกรรมเสริมประสบการณ์
 สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

ชั้นอนุบาลปีที่ 2
 ภาคเรียนที่ 1 / 2553
 เรื่อง ลูกหมู
 เวลา 10.30 - 11.30 น.

1. หัวเรื่อง การบอกตำแหน่ง ระหว่าง / กลาง
2. จุดประสงค์ หลังจากฟังนิทานเรื่อง ลูกหมู แล้วนักเรียนสามารถ

- 2.1 บอกตำแหน่งระหว่าง / กลางได้
- 2.2 เล่านิทานจากเรื่องที่ฟังได้
- 2.3 วาดภาพและเล่าเรื่องประกอบภาพได้
- 2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระที่ควรเรียนรู้

3.1.1 นิทานเรื่อง ลูกหมู

หมูสามตัวพี่น้องสร้างบ้าน ตัวที่หนึ่งสร้างบ้านด้วยฟางบนพื้นทรายระหว่างต้นมะพร้าวสองต้น ตัวที่สองสร้างบ้านไม้อยู่ระหว่างต้นไม้ใหญ่สองต้นริมเชิงเขา ตัวที่สามสร้างบ้านด้วยอิฐบนลานหินกว้างระหว่างภูเขาสองลูก หม่าป่าฟังบ้านที่สร้างจากฟางและไม้ของลูกหมูได้แต่ฟังบ้านที่สร้างจากอิฐของลูกหมูไม่ได้

3.1.2 ประเด็นของเรื่อง

เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบอกตำแหน่ง ระหว่าง / กลาง

3.2 ประสพการณ์สำคัญ

- 3.2.1 การเล่าเรื่องราวนิทาน
- 3.2.2 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด
- 3.2.3 การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- 3.2.4 การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ
- 3.2.5 การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด
- 3.2.6 การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
- 3.2.7 การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
- 3.2.8 การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและผลงาน
- 3.2.9 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

4. ขั้นตอนกิจกรรม

4.1 ขั้นนำ

4.1.1 ครูสนทนาพูดคุยกับเด็กๆเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงและให้เด็กส่งเสียงเลียนแบบสัตว์เลี้ยง เช่น เป็ด ไก่ แมว สุนัข ม้า และหมู เป็นต้น

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูเล่านิทานเรื่อง ลูกหมู แบบวาดไปเล่าไปตั้งแต่ต้นจนจบ

4.2.2 เด็ก ๆ ช่วยกันเล่านิทานเรื่อง ลูกหมู ซ้ำอีกครั้ง

4.2.3 เด็กวาดภาพเกี่ยวกับนิทานตามที่ได้ฟังจากครูเล่า

4.2.4 เด็กเล่าเรื่องประกอบภาพที่ตนวาดให้ครูฟังทีละคน ครูบันทึกคำพูดของเด็กลงได้ภาพก่อนนำผลงานไปติดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

4.3 ขั้นสรุป

เด็กร่วมกันสรุปบทเรียนด้วยการตอบข้อซักถามของครูและช่วยกันเพิ่มเติมภาพบริเวณบ้านของลูกหมูแต่ละหลัง

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 นิทานเรื่อง ลูกหมู

5.2 กระดาษขาวแผ่นใหญ่พร้อมสี

5.3 กระดาษโรเนียว ขนาด เอ 4

5.4 สีเทียน

5.5 ภาพบ้านลูกหมูในกระดาษแผ่นใหญ่

6. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม	เกณฑ์การวัด	ระดับคุณภาพ			เกณฑ์การประเมิน
		1	2	3	
1. การบอกตำแหน่ง ระหว่าง / กลาง					3 หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2 หมายถึง ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง 1 หมายถึง ปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือปฏิบัติไม่ได้
2. การเล่าเรื่อง ลูกหมู					
3. การวาดภาพและการเล่าเรื่องประกอบภาพ					
4. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง					

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง ลูกหมู

เพ็ญวิไล ผาสุขมุล ผู้แต่ง

มีลูกหมูสามตัวเป็นพี่น้องกัน หมูทั้งสามตกลงกันว่าจะไปสร้างบ้านกันอยู่คนละหลัง หมูตัวที่หนึ่งสร้างบ้านด้วยฟางอยู่ระหว่างต้นมะพร้าวสองต้นบนพื้นที่ทรายริมทะเล ใช้เวลาสร้างบ้านเสร็จหนึ่งวัน หมูตัวที่สองสร้างบ้านด้วยไม้อยู่ระหว่างต้นไม้ใหญ่สองต้นที่เชิงเขาใช้เวลาสร้างสามวัน หมูตัวที่สามขยันและตั้งใจที่จะสร้างบ้านให้แข็งแรงจึงก่อสร้างด้วยอิฐบนลานหินกว้างระหว่างภูเขาสองลูกใช้เวลาก่อสร้างอยู่หลายวัน อยู่มาไม่นานมีหมาป่าตัวหนึ่งมาพบบ้านของหมูตัวแรกจึงใช้ลมเป่าบ้านฟางจนพัง หมูตัวที่หนึ่งตกใจจึงวิ่งไปหลบในบ้านหมูตัวที่สอง หมาป่าตามไปและออกแรงจัดบ้านไม้ของหมูตัวที่สอง ลูกหมูตัวที่หนึ่งและตัวที่สองตกใจวิ่งหนีไปแอบอยู่ที่ซอกกระหว่างตู้เสื้อผ้าสองใบในบ้านของลูกหมูตัวที่สาม หมาป่าตามมาและพยายามพังบ้านลูกหมูตัวที่สามแต่บ้านสร้างด้วยอิฐอย่างแข็งแรง หมาป่าพังบ้านไม้ไหวจึงเดินจากไปอย่างถอใจ ลูกหมูทั้งสามตัวจึงปลอดภัยจากหมาป่า

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน กิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป
 ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 / 2553 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี เรื่อง ลูกหมู

เลขที่	1.การบอกตำแหน่ง ระหว่าง / กลาง			2.การเล่าเรื่อง ลูกหมู			3.การวาดภาพและการ เล่าเรื่องประกอบภาพ			4.การตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

3 = ดี (ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง) ()

2 = พอใช้ (ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง) วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2553

1 = ปรับปรุง (ปฏิบัติได้ตามคำแนะนำหรือปฏิบัติไม่ได้)

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างแบบวัด (ปฏิบัติจริง)

แบบวัด (ปฏิบัติจริง)
การบอกตำแหน่งและทิศทางของสิ่งของ

คำชี้แจง

1. ครูเตรียมสื่อของจริงไว้ให้พร้อม
2. ครูจัดวางของจริงไว้บนพื้นโต๊ะ โดยใช้บริเวณพื้นที่ขนาดกว้าง 60 เซนติเมตร ยาว 70 เซนติเมตร ในการจัดวางสิ่งของทุกอย่างที่กำหนดไว้ตามผัง โดยให้วางกล้วยตามแบบในผัง
3. ครูเรียกเด็กมาทำการประเมินทีละคน
4. ครูตกลงกับเด็กในการกำหนดสิ่งของที่จะเป็นศูนย์กลางการประเมิน คือ กล้วย พร้อมทั้งชี้สิ่งของที่เป็นศูนย์กลางให้เด็กตอบคำถาม ดังนี้
 - 1) ของสิ่งใดอยู่ใกล้กล้วยมากที่สุด (ดอกบานไม่รู้โรย)
 - 2) ของสิ่งใดอยู่ตรงข้างหน้าของกล้วย (ใบไม้)
 - 3) ของสิ่งใดอยู่ทางขวาของกล้วย (มะม่วง)
 - 4) ของสิ่งใดอยู่ไกลกล้วยที่สุด (มะเขือ)
 - 5) ของสิ่งใดอยู่ตรงข้างหลังกล้วย (แก้วน้ำพลาสติก)
 - 6) ของสิ่งใดอยู่ทางซ้ายของกล้วย (ขวดยาкулท์)
 - 7) ของสิ่งใดอยู่ระหว่างขวดยาкулท์กับใบไม้ (ส้ม)
 - 8) ของสิ่งใดอยู่ในขวดน้ำพลาสติก (ดินสอดำ)
 - 9) ของสิ่งใดวางอยู่บนกระดาษ (กล่องยาสีฟัน)
 - 10) ของสิ่งใดอยู่ข้างล่างกล่องยาสีฟัน (กระดาษ)
 - 11) ของสิ่งใดอยู่นอกกล่องสบู่ และอยู่ใกล้กล่องสบู่มากที่สุด (ก้อนสบู่)
 - 12) ขวดยาкулท์ กล้วย มะม่วง ของสิ่งใดอยู่ตรงกลาง (กล้วย)

การให้คะแนน

ข้อที่ บอกตำแหน่งและทิศทางได้ถูกต้องทันที ให้คะแนน 3 คะแนน

ข้อที่บอกตำแหน่งและทิศทางได้ถูกต้องแต่ใช้เวลาในการคิดหรือลังเล ให้คะแนน 2

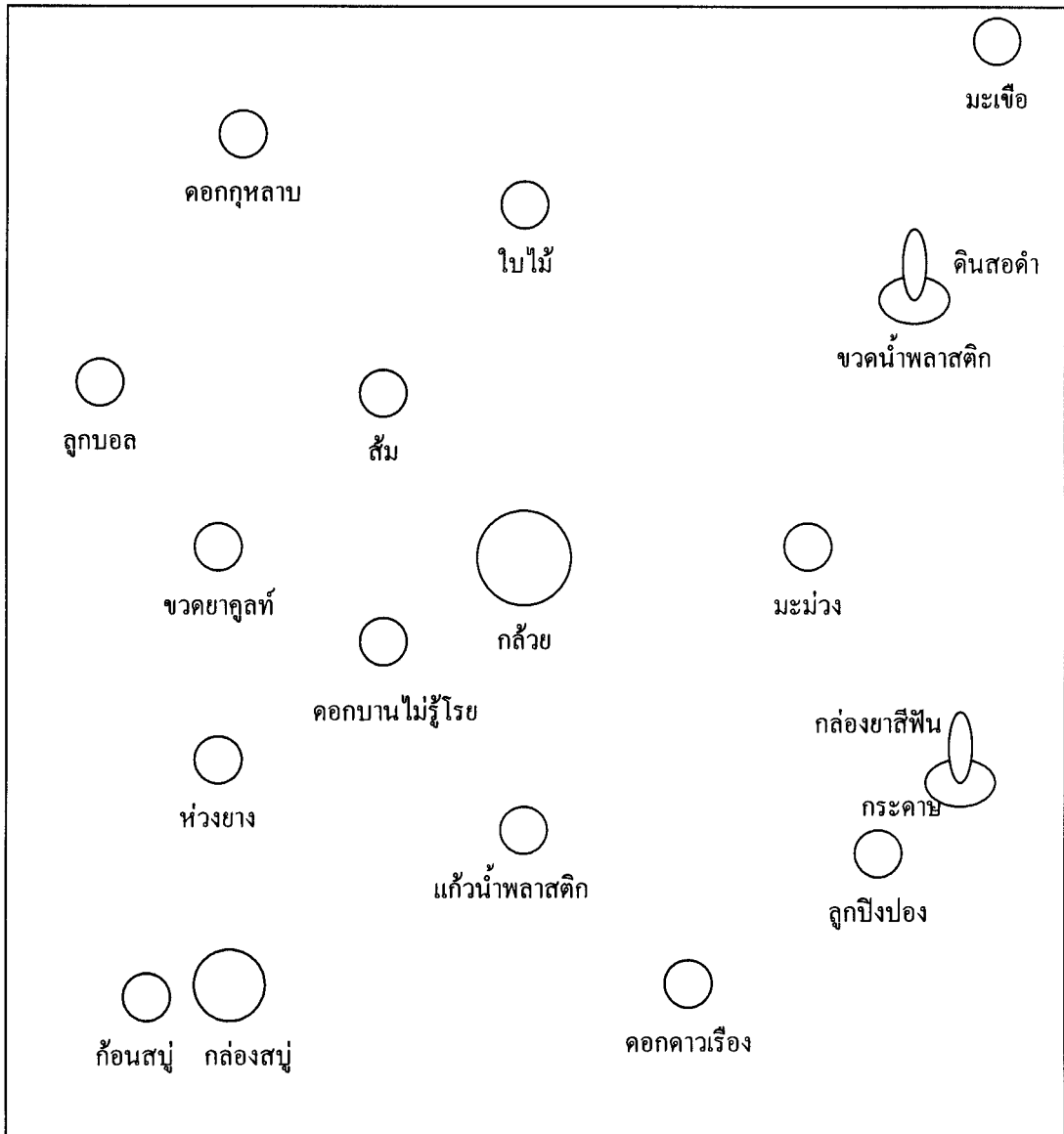
คะแนน

ข้อที่บอกตำแหน่งหรือทิศทางได้บ้างตามคำชี้แนะหรือไม่ตอบหรือตอบผิด ให้คะแนน 1

คะแนน

แผนผังแสดงการวางตำแหน่งสิ่งของ
การบอกตำแหน่งและทิศทางของสิ่งของ

ครู

เด็ก

ภาคผนวก ง
แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการจัดกิจกรรมเล่นิทานแบบวาดไปเล่าไป
ที่มีต่อความสามารถในการบอกตำแหน่งและทิศทางของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	1 (เห็นด้วย)	0 (ไม่เห็นด้วย)	-1 (ไม่เห็นด้วย)
1. จุดประสงค์ของการเรียนรู้			
1.1 สอดคล้องกับเนื้อหา			
1.2 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน			
2. เนื้อหา (นิทาน)			
2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้			
2.2 เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน			
2.3 กำหนดเนื้อหาได้เหมาะสมกับเวลาเรียน			
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน			
3.1 สอดคล้องกับเนื้อหา			
3.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้			
3.3 เหมาะสมกับเวลาที่สอน			
3.4 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน			
3.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม			
3.6 ส่งเสริมความสามารถในการบอกตำแหน่งและทิศทาง			
4. ด้านสื่อการสอน			
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้			
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา			
4.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้			
4.4 ช่วยประหยัดเวลาในการสอน			
5. ด้านการวัดประเมินผล			
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้			

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	1 (เห็นด้วย)	0 (ไม่แน่ใจ)	-1 (ไม่เห็นด้วย)
5.2 ส่งเสริมการวัดความสามารถในการบอกตำแหน่งและทิศทาง			
5.3 การวัดที่ระบุไว้สามารถประเมินได้			
5.4 ใช้เครื่องมือวัดได้เหมาะสม			

ข้อเสนอแนะ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ประเมิน

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการจัดกิจกรรมเล่นิทานแบบวาดไปเล่าไป
ที่มีต่อความสามารถในการบอกตำแหน่งและทิศทางของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2

รายการประเมิน	คะแนนคนที่			คะแนนรวม	ค่า IOC
	1	2	3		
1. จุดประสงค์ของการเรียนรู้					
1.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	3	1.00
1.2 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	1	1	1	3	1.00
2. เนื้อหา (นิทาน)					
2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	3	1.00
2.2 เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	1	1	1	3	1.00
2.3 กำหนดเนื้อหาได้เหมาะสมกับเวลาเรียน	1	1	0	2	0.66
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน					
3.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	3	1.00
3.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	3	1.00
3.3 เหมาะสมกับเวลาที่สอน	1	1	0	2	0.66
3.4 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	1	1	1	3	1.00
3.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	1	1	1	3	1.00
3.6 ส่งเสริมความสามารถในการบอกตำแหน่ง	1	1	1	3	1.00
และทิศทาง					
4. ด้านสื่อการสอน					
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	3	1.00
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	3	1.00
4.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้	1	1	1	3	1.00
4.4 ช่วยประหยัดเวลาในการสอน	1	1	1	3	1.00
5. ด้านการวัดประเมินผล					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	3	1.00
5.2 ส่งเสริมการวัดความสามารถในการบอก	1	1	1	3	1.00
ตำแหน่งและทิศทาง					

รายการประเมิน	คะแนนคนที่			คะแนนรวม	ค่า IOC
	1	2	3		
5.3 การวัดที่ระบุไว้สามารถประเมินได้	1	1	1	3	1.00
5.4 ใช้เครื่องมือวัดได้เหมาะสม	1	1	1	3	1.00

แบบประเมินความสอดคล้องแบบวัด (ปฏิบัติจริง) กับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

จุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	แบบวัดปฏิบัติจริง	คะแนนการพิจารณา		
		1 (เห็นด้วย)	0 (ไม่แน่ใจ)	-1 (ไม่เห็นด้วย)
1. สามารถบอกทิศทาง ซ้าย - ขวา ได้	ข้อ 3 ของสิ่งใดอยู่ทางขวาของกล้วย			
	ข้อ 6 ของสิ่งใดอยู่ทางซ้ายของกล้วย			
2. สามารถบอกตำแหน่ง หน้า - หลังได้	ข้อ 2 ของสิ่งใดอยู่ตรงข้างหน้าของกล้วย			
	ข้อ 5 ของสิ่งใดอยู่ตรงข้างหลังกล้วย			
3. สามารถบอกตำแหน่ง ใกล้ - ไกลได้	ข้อ 1 ของสิ่งใดอยู่ใกล้กล้วยมากที่สุด			
	ข้อ 4 ของสิ่งใดอยู่ไกลหวิกล้วยที่สุด			
4. สามารถบอกตำแหน่ง บน - ล่างได้	ข้อ 9 ของสิ่งใดอยู่บนกระดาษ			
	ข้อ 10 ของสิ่งใดอยู่ข้างล่างของยาสีฟัน			
5. สามารถบอกตำแหน่ง ใน - นอกได้	ข้อ 8 ของสิ่งใดอยู่ในขวดพลาสติก			
	ข้อ 11 ของสิ่งใดอยู่นอกกล่องสบู่ และอยู่ ใกล้กล่องสบู่มากที่สุด			
6. สามารถบอกตำแหน่ง กลาง / ระหว่างได้	ข้อ 7 ของสิ่งใดอยู่ระหว่างขวดยาคูลท์กับ ใบไม้			
	ข้อ 12 ขวดยาคูลท์ กล้วย มะม่วง ของสิ่งใดอยู่ตรงกลาง			

(ลงชื่อ).....

(.....)

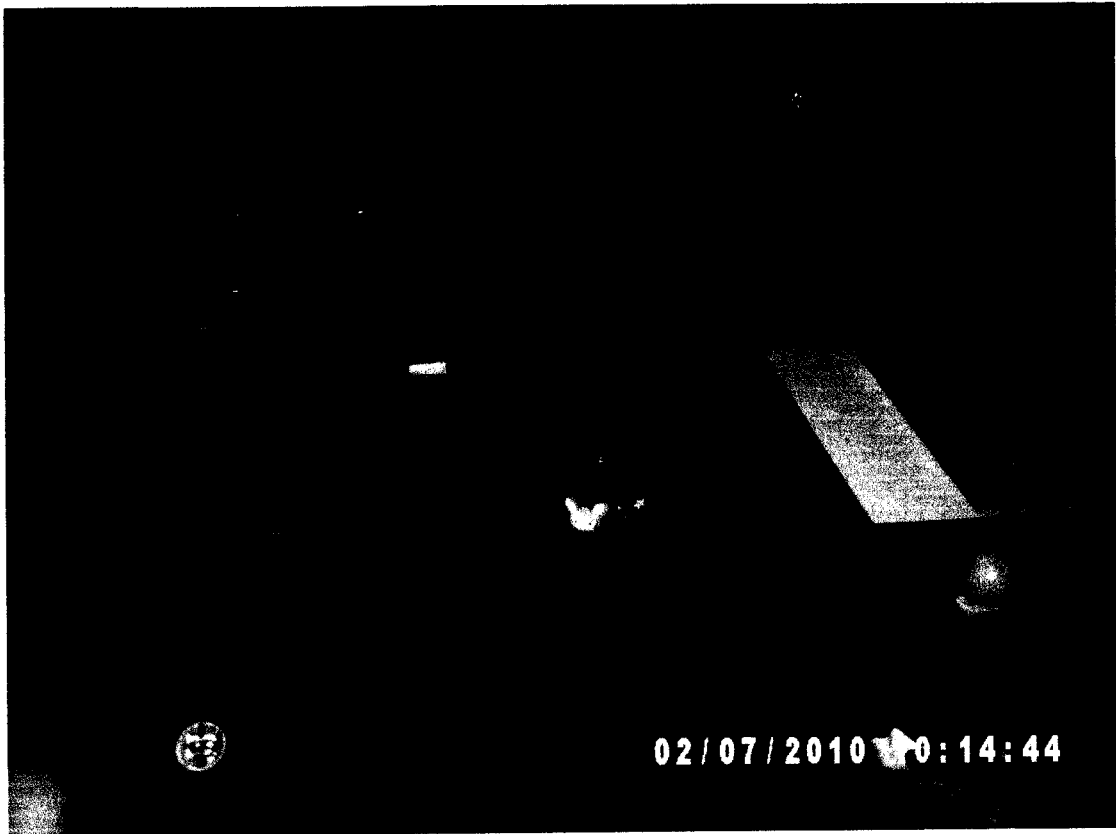
ผู้ประเมิน

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบวัด (ปฏิบัติจริง) กับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

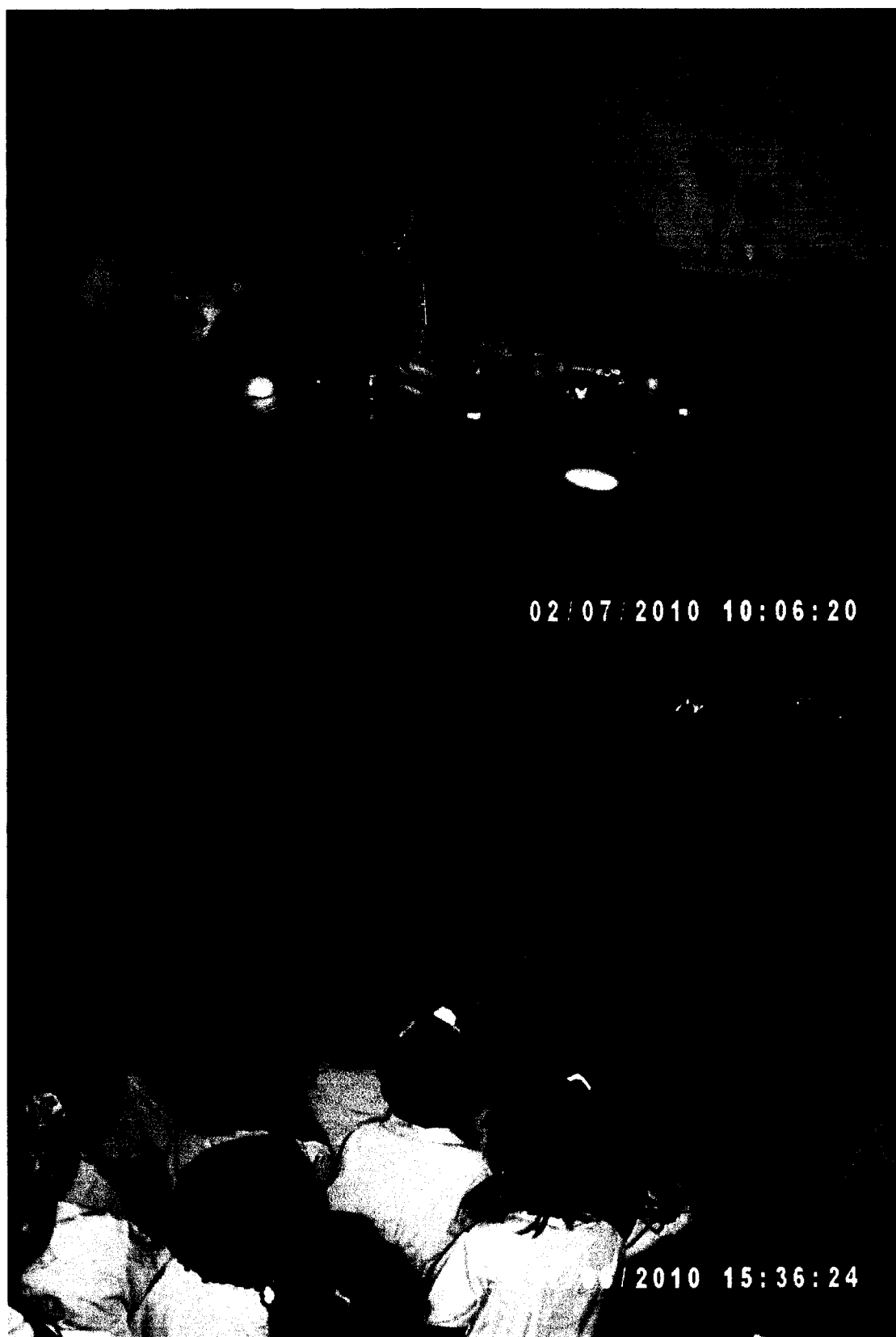
ข้อที่	คะแนนคนที่			คะแนนรวม	ค่า IOC
	1	2	3		
1	1	1	1	3	1.00
2	1	1	1	3	1.00
3	1	1	1	3	1.00
4	1	1	1	3	1.00
5	1	1	1	3	1.00
6	1	1	1	3	1.00
7	1	1	1	3	1.00
8	1	1	1	3	1.00
9	1	1	1	3	1.00
10	1	1	1	3	1.00
11	1	1	1	3	1.00
12	1	1	1	3	1.00

ภาคผนวก จ

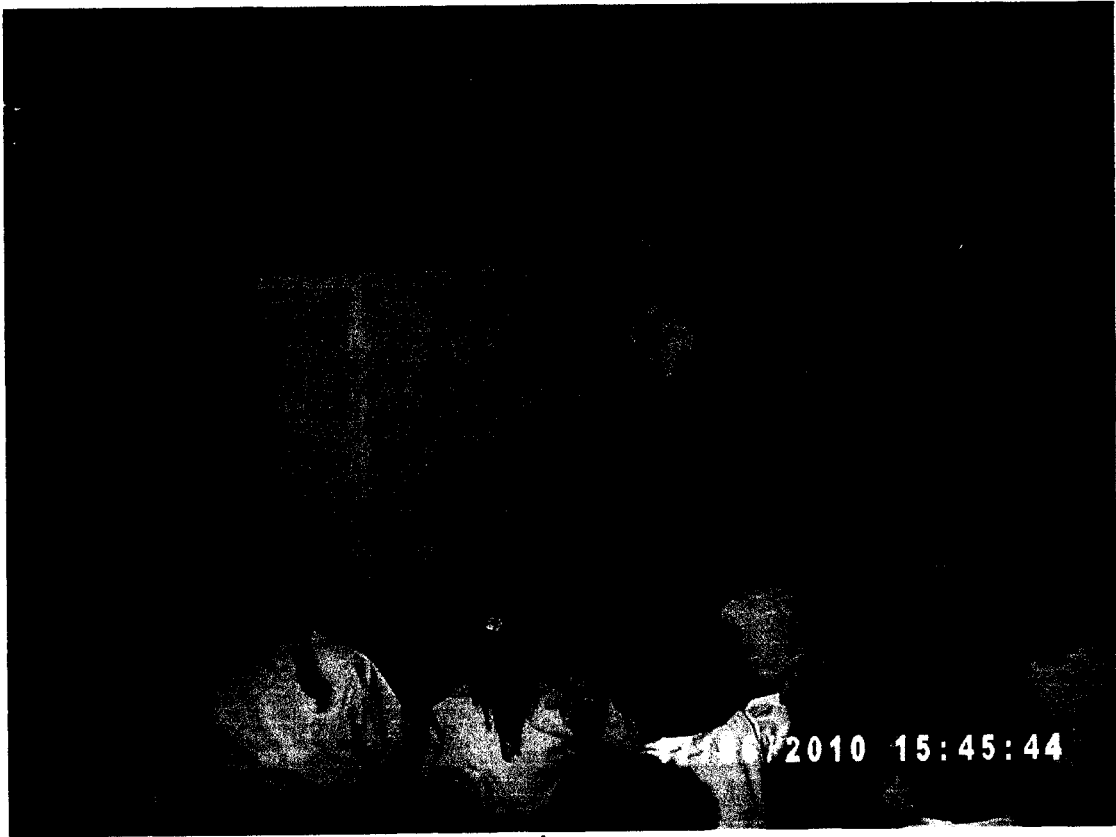
ภาพประกอบการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบวาดไปเล่าไป

แบบวัด (ปฏิบัติจริง)

การวาดโปสเตอร์

การเล่าเรื่องย้อนกลับ

การวาดภาพจากนิทาน

การเล่าเรื่องจากภาพ

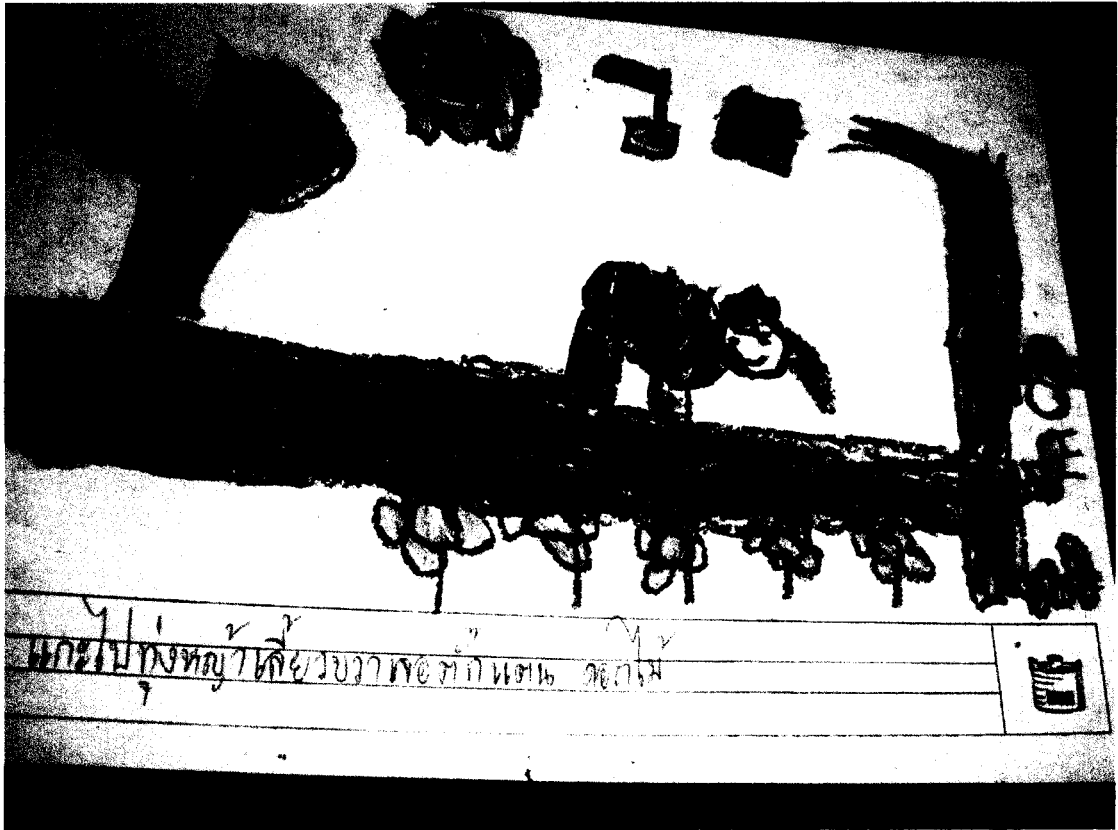
“แกะเดิน ไปทุ่งหญ้ามันกระโดดซ้ายที ขวาที”

“บ้านอ้ายอยู่ไกลและมาโรงเรียนมาสวัสดิคุณครูใกล้ๆ”

“แนวเจอปปลาอยู่ในน้ำและเจอต่า”

“แกะไปทุ่งหญ้า เลี้ยวขวาเจอคอกแดน ดอกไม้”

“เสื่อวังหน้า ม้าตามหลัง และวัวตามหลังม้า สูดทำขมิตามหลังวัว”

“แมวไปหาเต่า แมวเกาะกระดองเต่าอยู่ด้านนอก”

“หมูสร้างบ้าน ตัวที่ 1 อยู่ระหว่างต้นมะพร้าว ตัวที่ 2 สร้างอยู่ระหว่างต้นไม้ 2 ต้น”

“หมาป่ากำลังจะจับหมู ดันไม้อยู่ตรงกลาง”

“แม่กบบินอยู่บนท้องฟ้า แม่กบออกไป 3 ฟอง ลูกนกตกลงมาด้านล่าง”

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางเพ็ญวิไล ผาสุขมุล
วัน เดือน ปี	19 ธันวาคม 2498
สถานที่เกิด	อำเภอพนา จังหวัดอุบลราชธานี
ประวัติการศึกษา	กศ.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม พ.ศ. 2524
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการพิเศษ